

Miro Steržaj zaprisegel

V Tivoliju v Ljubljani se odvija svetovno kegljaško prvenstvo, ki je že 15. po vrsti. Nastopajo reprezentance Avstrije, Bolgarije, ČSSR, Francije, Italije, Madžarske, Poljske, Romunije, Švedske, Švice, ZR Nemčije in Jugoslavije. Na prvenstvu nastopata tudi dva Pomurca: Miro Steržaj iz Ljutomerja in Marika Nagy iz Dobrovnika.

Posobna zanimivost prvenstva je vsekakor Miro Steržaj, ki ima za seboj 130 nastopov za državno reprezentanco in ki je tudi zaprisegel v imenu udeležencev. V ekipnem tekmovalstvu je moška reprezentanca osvojila tretje mesto, Steržaj pa je kot naš tretji tekmovalac podrl 931 kegljev. Ženska reprezentanca Jugoslavije pa je osvojila drugo mesto.

F.M.

NASLOV

Leto XXXVI

Št. 21

Murska Sobota

31. maj 1984

CENA 13 DIN

VESTNIK

OB 50-LETNICI DKFID V POMURJU

Slavje v Gornjih Petrovcih

Med pomembnejše jubileje, ki se jih te dni spominjajo ne le v Pomurju, marveč širom po Sloveniji, sodi pet desetletij ustanovitve društva kmečkih fantov in deklet. Sprva so bila zasnovana kot podmladek tedanje samostojne kmetijske stranke, a ne brez možnosti za združevanje vseh mladih na vasi: kmetov, delavcev, vaških obrtnikov, izobražencev in drugih. Bila so kajpak trn v peti takratni posvetni in cerkveni gosposki, kljub temu pa so sčasoma pognala korenine po vsej Sloveniji. Razvijala so se hkrati z dejavnostjo partijskih organizacij, ustanovitvi Skoja in vse številnejšo kmečko inteligenco v partijskih vrstah.

Prvo društvo kmečkih fantov in deklet v Prekmurju, torej na levem bregu Mure, je vzniklo oktobra 1934 v Vanča vasi, leto kasneje v Borevcih, za tem pa jih je vse več in leta 1937 že toliko, da so lahko pripravljala prosvetno-organizacijske tečaje, medtem ko je list Gruda zapisal: Slovensko Prekmurje vstaja! Pravzaprav je bilo ravno prekmursko okrožje društev kmečkih fantov in deklet stebel zveze v slovenskem prostoru, dasiravno so jih tedanjim zadrti klerikalni veljaki, posebej še župnik Klekl, razkričali kot protiverska, komunistična, pa ne samo v časopisu Novine, temveč tudi s prižnico. Mladina se je zato spravila pod okrilje gasilskih društev in pripravljala najrazličnejše prireditve. (Mimogrede:

— Povorka, v njej pa smo lahko videli vse mogoče običaje in šege ter seveda staro in novo kmetijsko mehanizacijo, je bila prava paša za oči. (Foto: J. Stolnik)

samo v enem letu so bila društva v Sloveniji sposobna organizirati 700 raznih predavanj, blizu 600 debatnih večerov, 300 izletov in podobno.) Na nekaterih prireditvah DKFID prekmurskega okrožja kot recimo na medokrožni tekmi koscev in kmečkem zborovanju v Murski Soboti, na zborovanjih v Puconcih in Gornjih Petrovcih, je bilo navzočih po več tisoč ljudi, kar priča o njihovi

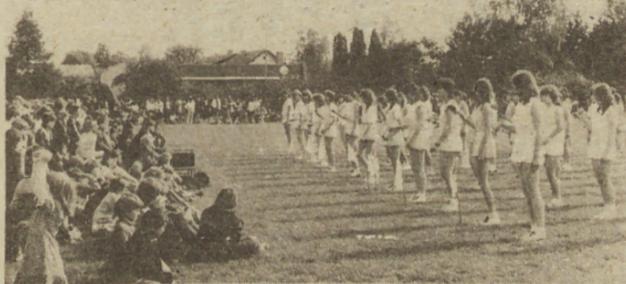
dokajšnji mobilizacijski sposobnosti. Dodati velja, da se je po sklepu večine v vodstvu Zveza DKFID vključila v osvobodilno fronto, večina članstva po vaseh pa je na lastno zahtevo prešla v Skoj, kar je edinstven primer v zgodovini naše partije. Tako bi lahko povzeli slavnostni nagovor častnega občana občine Murska Sobota in predsednika komisije za mednarodne odnose pri skupščini

SR Slovenije Rudija Cačinoviča na proslavi ob 50-letnici DKFID v Pomurju minulo nedeljo v Gornjih Petrovcih. Po uradnem delu — izvedbi kulturnega programa — je sledila živopisna povorka na travnik k vaški cerkvi, kjer so prizadevni organizatorji, posebej velja omeniti organizacijo socialistične zveze, izpeljali tekmovalne kosce kot pred skoraj petimi desetletji.

B. Zunec

DAN MLADOSTI NEKOLIKO DRUGACE

Med številnimi proslavami, ki so se zvrstile minuli petek v počastitev 25. maja, dneva mladosti, velja posebej omeniti prireditev, ki sta jo skupaj pripravila osnovna šola Dane Šumenjak in krajevna konferenca SZDL v KS Park Murska Sobota. In zakaj je bila to drugačna proslava kot večina drugih? Program je potekal na igrišču pred šolo, kjer je številne udeležence, skupaj s šolarji jih je bilo okrog 1500, pozdravila predsednica KK SZDL Irma Benko ter izrekla prisrčno dobrodošlico mladim gostom iz pobratene občine Paračin v Socialistični republiki Srbiji. Dejala je, da s tem to prireditev preveča misel, ki jo je Tito najpogostejše poudarjal: Čuvajte bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti kot zenico svojega očesa!

Množično, veselo in prijetno je bilo na proslavi dneva mladosti pri OS Dane Šumenjak v Murski Soboti.

razmer. Kaj hitro jih kritiziramo, se zgražamo nad njihovim početjem, premalo pa delamo z njimi, jim pomagamo, usmerjamo in spodbujamo. Potem sta prebrali

pozdravni pismi učenki iz Murske Sobotice in Paračina, sledil pa je skupen kulturni in telovadni nastop. Med prireditvijo pa so učence 7. razredov sprejeli v Zvezo socialistične mladine Slovenije.

Tudi starejši niso bili le nemi opazovalci. Pomerili so se v videnju vrvi in odigrali tekmo v malem nogometu. Prizadevni organizatorji pa so pripravili celo

srečelov in pogostitev. Izkupiček so namenili za izgradnjo bolnišnice.

J. Graj

Dobrodošli v Rogaški Slatini

Narava našega dela, pa tudi narava naših ljudi — članov našega kolektiva — je takšna, da se vselej razveselimo, kadar se najavi gost, ker je naš kraj sicer lep in urejen, pa vendar brez, če hoteli in parki samejajo brez nasmejanj in zadovoljnih gostov. Lahko si zamislite našo srečo, ko ste najavili tisoč prijateljev ljudi Vestnikovega vlaka iz Murske Sobotice, tisoč naših rujakov iz čudovitega predela Slovenije. Res iskreno dobrodošli!

Ne želimo biti sebični, pa vendar mislimo, da ste za cilj svojega potovanja izbrali pravi kraj, prav tega zaradi različnih vidikov.

Rogaška Slatina je od vsega začetka, že pred 350 leti, nastala in živela od srečanj številnih ljudi z vseh vetrov. Naravno bogastvo, mineralna voda, ki je ravno tu privrela na dan, je omogočilo, da so zaradi zdravilnega učinka naši predniki, začeli graditi in razvijati dejavnosti, ki so Rogaški vse bolj dajale značilnosti zdravilišča inturističnega kraja. Obiskati Rogaško je že stoletja cilj številnih ljudi in upamo, da vam ne bo žal, da ste si ta cilj svojega potovanja izbrali tudi vi.

V svojem razvoju je doživljalo zdravilišče številno nihanje: navzgor v pospešenem razvoju in gradnji, pa znova navzdol v mirovanju in nazadovanju. Seštevek vseh pa je zanesljivo pozitiven, saj smo danes zdravilišče z 1600 posteljami v 16 hotelih, z 2400 sedeži v restavracijah, sodobno opremljeno terapijo, kjer delu

okoli 130 zdravstvenih delavcev, 15 zdravnikov, in drugih, s športnimi objekti, z razvitim kulturnim in družabnim življenjem. Tu najde zdravje sleherni leto čez 35.000 gostov, ki preživijo pri nas več kot 300.000 dni ali nočitev. Iz naše polnilnice razpošljemo v svet vsako leto okoli 38.000.000 litrov

mineralne vode in brezalkoholnih pijač. Ravno letos smo zaključili z novim velikim korakom v razvoju. Sava, posodobili kompleks Sava, posodobili terapijo in še marsikaj, kar vam želimo ob tej priložnosti s ponosom pokazati. Verjamemo, da se boste naših uspehov veselili tudi vi.

Težišče našega načina zdravljenja pomeni mineralna voda Donat MG, ki je po vsebini mi-

ni zasebni — do tega ideala kmetijstva je še daleč.

Družbena nadgradnja je v občini dobro razvita — po zadnjih ugotovitvah preveč. Tudi tu so še notranje rezerve. V zadnjih nekaj letih je v občini Ljutomer zrasla mreža šol, kot le malokje v Sloveniji. Za tako majhno občino, kot je Ljutomerska, mogoče preveč — glede na sedanjo organiziranost. Dokler bodo razlike med šolami v občini — ne po vsebini dela (leto je približno enako), temveč po nagrajevanju po rezultatih dela — tako dolgo bo vzgojno-izobraževalni proces v nevarnosti, da sam izniči rezultate, ki so jih delovni ljudje in drugi občani s trdim delom dosegli. In razmišljanje o reorganizaciji šolske mreže in združevanju v šolstvu v današnjih časih nikakor ni odveč.

Marsikaj se da doseči tudi z racionalizacijo samoupravnih interesnih skupnosti. Te so potrebne vsakemu, a ne tako organizirane. Tudi na tem področju je občina Ljutomer naredila že nekaj korakov za združevanje skupnih služb, a še vse premalo, in notranjih rezerv je, v teh skupnostih še dovolj. Delegatski sistem je zaživel in živi z delovnimi ljudmi in drugimi občani. A tudi tu se vse vrtilo v krogu neinformiranosti, prevelike strokovnosti in vedno večjega malodušja delegatov. Zato nikakor ni odveč poziv družbenopolitičnih organizacij, da bo potrebno odslej še bolj zagrabili za delo — pa ne forumsko in formalno, temveč akcijsko in konkretno. Obdobje fraz je z obdobjem uvajanja stabilizacije minilo. To velja za avantgardo delavskega razreda — zvezo komunistov, to velja za frontno organizacijo socialistično zvezo in predvsem to velja za zvezo sindikatov kot organizacijo, v kateri delovni ljudje iščejo svojega zaščitnika. Na plan bo morala tudi organizacija mladih — kajti iz njenih vrst prihaja naša bodoča generacija, in končno, a ne nazadnje — zveza borcev, ki lahko s svojimi revolucionarnimi izkušnjami in zgledom daje moč in vero v vsem našem boju, ki ni dosti drugačen od tistega, ki so ga bili sami.

Vse naštetio lahko izzveni precej črnogledo — za vse tiste, ki danes nečesto razumeti, kaj hočemo. A hočemo odpraviti vse pomanjkljivosti. Za to bitko pa je potreben cel človek. In dokler bo vera v človeka in njegovo delo še vedno prisotna — tako dolgo nismo izgubili bitke.

Dušan Loparnik

JADRALNO LETENJE

PFEIFER PETI

V Celju je bilo sklenjeno letošnje republiško prvenstvo v jadrlnem letenju. Tekmovanja se je udeležil tudi član Aero kluba Murska Sobota dr. Vlado Pfeifer in osvojil peto mesto z 2.254 točkami.

KORS KONFEKCIJA OBLAČIL ROGAŠKA SLATINA

Darko Bizjak

Stavkovno gibanje za skrajšani delavnik v ZR Nemčiji se je iz kovinske industrije razširilo tudi drugam posledice pa preko meja. V Avstriji so delavci v mnogih tovarnah morali na dopust, ker so bili zaradi »vark moteni« poslovni odnosi z zahodnonemškimi kooperanti. Na sliki: stavkajoči pred neko frankfurtsko tovarno.

Ce je nezakonitost navada

Mnogokrat smo že poročali, da so v Beogradu zelo navajeni na nezakonitost. Najnovejši primer nezakonitosti je prodaja stanovanj po cenah, ki so nižje od stvarnih, in na podlagi nekakšnih potrdil sisov za kulturo, da bi tako kupljena stanovanja prodajali po tržnih cenah in si tako prisvajali velike vsote denarja.

Začelo se je februarja lani, ko je javno pravobranilstvo Rakovice dobilo od drugega občinskega sodišča v Beogradu potrjeno pogodbo o kupoprodaji stanovanja — ateljeja med Milanom Spasićem in združenjem beogradske stanovanjske skupnosti. Javne pravobranilca je presenetila nizka cena prodanega stanovanja, pa tudi dejstvo, da je prodajalec skupnosti, ki za prodajo stanovanj ni registrirana. Zlasti pa ga je presenetilo dejstvo, da je bilo to stanovanje med tem že preprodano advokatu Mirku Smukovu za dva milijona dražje, kot pa je bilo kupljeno.

Pismo iz Beograda

V združeni beogradske stanovanjske skupnosti so pravobranilcu dokazovali, da gre za običajen postopek in mu pokazali seznam 39 takšnih kupcev, med katerimi so bili mnogi preprodajalci. SDK je potem ugotovila, da so tako kupovali stanovanja — ateljeje umetniki, književniki in direktorji — vsi na podlagi nekakšnih potrdil sisov za kulturo. Vse je potekalo čez zavod za gradnjo mesta, ki je pošiljal prizadele v združeno stanovanjsko skupnost, kjer so pogodbe tudi sklepali.

Torej so vmešane kar tri pomembne ustanove glavnega mesta z mnogimi ljudmi v njih; zdaj se klobuč začena odmotavati, kar pa je dolgotrajno in nevhvaležno delo za družbenega pravobranilca samoupravljanja, za organe notranjih zadev in druge, ki se zdaj s tem ukvarjajo. Prizadele sicer trdijo, da ne gre za nakup, temveč združitvev sredstev, jim pa nihče ne verjame, ker so stanovanja plačali na dan tehničnega prevzema postopij, ne pa ob začetku gradnje hiš.

Vprašanje pa je, kako se je to lahko zgodilo, če vemo, da delovne organizacije izgubijo pravico do stanovanja, če zamudijo samo z enim vplačilom po vnaprej dogovorjenem roku. A samoupravnega sporazuma o gradnji stanovanj niso podpisale fizične osebe, občani, temveč delovne organizacije. Kakšna je ta skrivnica s stanovanji, ki so mimo vseh uzakonjenih pravil igre dosegli vsi posameznikom s potrdili, za katera se še ne ve, kdo jih je izdal in na podlagi česa.

Ko je inšpekcija SDK pregledala poslovanje omenjenih ustanov, so odkrili, da je poleg opisanih nezakonitosti s prodajo stanovanj še več podobnih nezakonitih prodaj stanovanj različnim stanovanjskim združenjem po različnih cenah. Našli pa so tudi pomanjkljivo knjigovodstvo, pomanjkanje dokumentacije in še marsikaj.

Zdaj bodo o teh stvareh razpravljali na sodišču in predlagali izselitev vseh stanovalcev, tudi tistih novih, ki so nazadnje kupili stanovanja. In tako delajo z vsemi takimi pogodbami, ki še prihajajo na pravobranilstva. Stvar je zelo zapletena, ker je treba zbrati mnogo dokazov proti številnim ljudem v številnih ustanovah glavnega mesta.

Morda bo kdo vprašal, kako je to mogoče? Tukaj o tem ne sprašujejo temveč pravijo: saj smo vedeli, da je še več nezakonitosti kot pa smo zanje vedeli doslej. Glede stanovanjskega gospodarjenja smo namreč občasno obveščevani o marsikaterih potegavščinah, ki nas drago stanejo. Spomnimo se, da so sisi za stanovanja gradili stanovanja za svoje uslužbence iz sredstev za tekoče vzdrževanje hiš in zato ni bilo nikdar dovolj denarja za popravila. Zvedeli smo, ne tako davno, da so v nekem beogradskega naselju zgradili dvakrat večja poslopja, kot pa je bilo predvideno, in jih plačali pač ustrezno manj, ker vse površine v stanovanjih pač niso bile prikazane. Vmešane pa so bile tudi banke in več ustanov kot pa jih je v zadnji stanovanjski aferi.

In zakaj je tako? Ker pač ni stanovanjskega samoupravljanja. Vse je namreč zelo misteriozno, ker nihče za napake ne odgovarja; in kadar po čem sprašujete, vas pošiljajo od Poncija do Pilata, dokler vam ne zmanjka časa ali potrpljenja. Z vašim denarjem pa gospodarijo v administracijah in če se preveč oteplate, naredijo kak nov zakon, ki jim sedanjo nezakonito prakso uzakoni. Kot je naprimer s predlogom zakona za spreminjanje pralnic in drugih skupnih prostorov v stanovanja. Viktor Širec

Komu odgovarja predsedstvo?

Vsak član predsedstva SFRJ predstavlja v javnosti voditelja države. Za vsakega od njih je predpisan tudi enak protokol v domovini in v tujini. Pri nas so tudi podrobnosti že utečene, toda po svetu se še vedno dogajajo mnogi zapleti. Ljudje, ki so zadolženi za protokol, pa imajo številne težave.

Predsednik predsedstva — prvi med enakimi — poveljuje oboroženim silam, sklicuje seje, ki jim predseduje, podpisuje akte in sprejema akreditivne tujih diplomatskih predstavnikov. Razen teh dolžnosti nima predsednik predsedstva nobenih večjih pravic.

Na sejah predsedstva sprejemajo odločitve z glasovanjem. Za vsako sprejeto odločitev mora glasovati vsaj pet članov predsedstva. Vsaj dvotretjinska večina glasov vseh članov predsedstva je potrebna, kadar glasujejo o soglasju k sprejetju zakonov ali predpisov o začasnih ukrepih, kadar bi bilo treba povečati sredstva za obrambo in zaščito, ko gre za spremembe ustave, ko naj bi zavrlj sprejem zakona ali drugega akta skupščine Jugoslavije, ko predlagajo kandidata za predsednika Zis in sprejemajo poslovnik o delu predsedstva.

Doslej se še ni zgodilo, da bi bile odločitve sprejete s preglasovanjem. Čeravno so bile seje burne, so bili sklepi zmerom sprejeti povsem soglasno.

Predsedstvo je tudi pooblašeno, da lahko začasno odloži izvajanje vsakega predpisa zvezne vlade. Veto lahko da samo, preden je predpis objavljen. Doslej kolektivni šef države te možnosti še ni izkoristil, vzrok pa je tudi v tem, da pogosto izve o sprejemu kakšnega predpisa Zis tako rekoč komaj iz časnikov. Neuradno je slišati, da skušajo ta nesporazum na zvezah odpraviti.

Po ustavi je posel predsedstva SFRJ skrb za usklajevanje skupnih interesov v federaciji, da zapoveduje oboroženim silam v vojni in miru, razglašča zvezne zakone, predlaga sodnike ustavnega sodišča, imenuje ambasadorje in druge starešine, ki jih določa zvezni zakon, predlaga člane za svet federacije, podeljuje odlikovanja, pomiloščča.

V republiških in pokrajinskih ustavah je različno opredeljeno vprašanje dolžnosti in odgovornosti članov predsedstva SFRJ. V vseh

ustavah (razen hrvaške in ustave Črne Gore) piše, da član predsedstva SFRJ za svoje delo odgovarja republiški ali pokrajinski skupščini. Ki ga je izvolila. Makedonska ustava pravi, da je lahko član predsedstva odpoklican. Slovenska skupščina bo odpoklicala svojega

člana predsedstva, če bo deloval v nasprotju z ustavo ali v nasprotju s temelji politike skupščine Slovenije. V ustavah BiH, Makedonije, Srbije, Kosova in Vojvodine pa je rečeno, da so člani predsedstva dolžni zastopati stališča skupščin, ki so jih izvolile.

Nevarni zapleti v Zalivu

Na ameriško odločitev, da pošlje Saudski Arabiji 200 od 1200 obljubljenih posebnih raket „stinger“, je Iran odgovoril s pretinjo, da bodo proti tem raketam uporabili rakete s človeško posadko, tako imenovane kamikaze, znane iz druge svetovne vojne. Ameriški strokovnjaki trdijo, da v takšnem primeru nič ne pomeni vseh 1200 obljubljenih raket, kaj šele onih 200, ki so jih Saudski Arabiji že poslali.

V arabskem svetu trdijo, da se je Irak močneje zblížal z ZDA. Pred Hormuško ožino, ki je bila priča silovitih iraških napadov se zbirajo vojne ladje med katerimi je tudi ameriška letalonosila „America“.

Britanski časopis Sunday Times trdi, da je že v kratkem času mogoče pričakovati novo iransko ofenzivo.

— v žarišču dogodkov —

KDOR SEJE VETER

Poletne olimpijske igre v Los Angelesu so pred vrati, tudi do naslednjih — čez štiri leta — v Seulu ni več daleč. »Rusi so dali olimpijskim igram prvi poljub smrti,« je pred dnevi izjavil Denis Folows, britanski olimpijski funkcionar.

Predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja Antonio Samaranch se vedno upa, čeprav pravi, da Sovjeti s svojim bojkotom Los Angelesa mislijo zelo resno. »Sovjetski športniki resnično ne nameravajo v Kalifornijo, temu zgledu pa bo sledila cela vrsta drugih držav,« pravi Mehican Rama, Samaranchov odposlanec in posrednik pri predsedniku sovjetskega olimpijskega komiteja Gramovu, ki pravi, da je njihov »ne« dokončen, nato pa dodaja, da bi ameriški predsednik Reagan moral nekoliko prej predvideti posledice agresivne protisovjetske kampanje, ki že nekaj mesecev plamti v ZDA, posebej pa še v Los Angelesu in v Kaliforniji.

Drama je popolna. Ali si moremo zamisliti tekmovanje v atletiki, gimnastiki, plavanju, boksu in dviganju

uteži brez športnikov iz zahodnoevropskih držav? »To bo običajna vrtna veselica, ne pa olimpijske igre,« pravi znani angleški športni novinar John Rodda.

»To je tragedija,« trdi bivši predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja 70-letni irski lord Michael Morris Killanin. Veliko ljudi, ki v športu kaj pomenijo, potrjuje Killaninu, ki si je pred štirimi leti na svojih potovanjih med Washingtonom in Moskvo krčevito prizadeval, da bi rešil olimpijske igre političnih iger. Ko je ugotovil, da njegova posredovanja pri Carterju in Brežnjevu nič ne zaležejo, je razočaran odstopil.

Zimske olimpijske igre v Lake Placidu leta 1980 so se odvijale v znamenju ameriških protestov zaradi sovjetske intervencije v Afganistanu. Ko so lorda Killanina takrat ameriški novi-

narji obmetavali s trditvami, da bodo Američani bojkotirali poletne olimpijske igre v Moskvi, je sicer mirni predsednik vzrotil: »O kakšnem bojkotu govorite? S kakšno pravico? Ko je leta 1936 Hitler organiziral olimpijske igre v Berlinu, je majhna in nepomembna Irška v znak protesta proti Hitlerju odbila sodelovanje, toda ameriški športniki so na teh igrah sodelovali!«

Ze po nesreči južnokorejskega potniškega letala nad teritorijem SZ lani je bilo v ZDA slišati glasove, da sovjetski športniki ne bodo prišli v Los Angeles. V kalifornijskih konservativnih krogih se je govorilo, da je treba sovjetskim športnikom sodelovanje na letošnjih olimpijskih igrah pravzaprav prepovedati. To naj bi bila nekakšna kazen »svobodnega sveta« nad »carstvom zla in laži«, kot je takrat predsednik ZDA Ronald Reagan, sicer sam tudi Kalifornijec, označil Sovjetsko zvezo.

Tako res ni bilo treba čakati na 2. junij, ko bi potekel zadnji rok za prijavo na le-

tošnjih olimpijskih igrah. Sovjetski »njete« je prišel veliko prej, za njim pa še trditve, da se sovjetski športniki ne bodo izpostavljali »plinom za uničevanje živcev in organizma.« ki naj bi mu bili izpostavljeni v Los Angelesu.

Prvi bojkot povojnih olimpijskih iger so zabeležili že leta 1956 v avstralskem Melbourneu, ko zaradi sovjetske intervencije na Madžarskem niso sodelovali nizozemski in švicarski športniki. Igre v Mehiki leta 1968 so imele krvavo uverturo: 40 mladih ljudi je bilo ubitih v spopadih med študenti in policijo, največjo pozornost pa so uživali češkoslovaški športniki, ki so jim samo mesec pred tem uničili »praško pomlad.« Krvave so bile münchenke olimpijske igre zaradi napada Palestincev na izraelske športnike. Igre v Montrealu leta 1976 je zapustilo trideset držav, največ afriških, ker so dovolili tekmovanje novozelandskim športnikom, ti so pred tem sodelovali z Južno Afriko. V Moskvi je leta 1980 manjkalo 57 držav, na čelu z

BRIONI — Tukaj se je sestel lani novembra ustanovljeni interakcijski svet, ki ga sestavljajo nekdanji voditelji vlad. Pod vodstvom nekdanjega generalnega sekretarja OZN Kurta Waldheima so obravnavali pereča vprašanja mednarodnega sodelovanja.

BRUSELJ — Predsednik gospodarsko-socialnega komiteja EGS je zahteval naj bi surovo maslo nezaposlenim v državah evropske gospodarske skupnosti prodajali po znatno nižjih cenah. Preseški masla v državah skupnosti že presejajo milijon ton.

NEW YORK — Zaradi vojne zaustitve v Perzijskem zalivu se se ZDA odločile povečati dnevni uvoz nafte za 400 tisoč sodčkov, da bi tako povečale svoje zaloge.

BUDIMPEŠTA — Na Madžarskem so začeli z odločno akcijo, katere cilj je preprečiti neupravičene dobičke gospodarskih organizacij, ki izhajajo iz različnih manipulacij, nelegalne konkurence in monopolnega položaja podjetij.

BUKAREŠTA — V Romuniji so pred dnevi odprli 60 km dolg prekop od Donave do Črnega morja, ki bo ladjam skrajšal plovbo za 300 kilometrov; za gradnjo so porabili 1,7 milijarde dolarjev.

WASHINGTON — Uradni predstavnik ameriškega vojnega ministrstva je izjavil, da ZDA »že več mesecev vedo, da so pred njimi obalami sovjetske podmornice, oborožene z jedrskimi raketami.«

NOVI SAD — Septembra bo v Splitu svetovni kongres čebelarjev. To bo že tretje tovrstno srečanje čebelarjev in strokovnjakov s tega področja.

TITOV DRVAR — Tukaj je bila v nedeljo velika proslava ob 40-letnici neuspelega nemškega desanta na Drvar.

ZDA, ZR Nemčijo in Japonsko. Tudi te igre so bile — če bi parafrazirali že omenjenega novinarja Rodda — nekakšna »vrtna veselica« vzhodnega sveta. Los Angeles naj bi bil repriza.

Ameriški tednik »Newsweek« je v posebni anketi ugotovil, da je 51 odst. anketirancev obsodilo ameriški bojkot moskovskih olimpijskih iger pred štirimi leti in le 39 odstotkov je trdilo, da je bila ameriška odločitev pravilna.

»Vse skupaj je nesmiselno in krivično«, pravi nepremagljivi tekač na 400 metrov Edwin Moses. »Najprej je nas predsednik Carter naredil za politične lutke, sedaj delajo to Sovjeti s svojimi športniki. Ni večje krivice, kot je ta, če se športnikom iz političnih razlogov onemogoči tekmovanje na olimpijskih igrah. Naš bojkot iger v Moskvi ni prinesel nobenih rezultatov. Sovjetska vojska se ni umaknila iz Afganistana.« In ameriški maratonec Alberto Salazar: »Američani so leta 1980 posejali veter, sedaj pa žanjejo burjo!«

Sanacija!?

Če pomeni v petek (25. maja) podpisani samoupravni sporazum o izkoriščanju akumulacijskega jezera v Kraških na Goričkem za sekundarne namene in varovanje njegovega okolja prelomnico in konec dolgoletnim peripetijam okrog in zaradi njega, bi bilo preuranjeno soditi. Vsekakor pa so se podpisniki zavzeli, da mu je treba končno dati — zdaj zanemarjenemu — in dokaj onesnaženemu — ustrezno namembnost. Sicer pa velja na Ledavsko jezero gledati večplastno, predvsem z vidika preprečevanja poplav tamkajšnjega območja oziroma zagotavljanja nujno potrebnih rezerv vode in sušnih, obdobjih. Hkrati ne gre prezreti, da je šlo po zlu čez 200 hektarjev rodovitnih zemljišč. Preprost izrazen pokaže, da pomeni to kakih 70 manjših kmetij z dveina delovno sposobnima ali 140 delovnih mest.

Kakorkoli že, napoved se zdi, da je s samoupravnim sporazumom dana zelena luč večnamenskemu izkoriščanju tega jezera za turistične, lovne, ribolovne, športne in rekreacijske namene, prav tako pa tudi za potrebe malega gospodarstva in pospeševanje kmetijstva. Nič manj zanimiva ni pobuda člana sveta krajevnih skupnosti Cankova in predsedstva soboške občinske konference SZDL Antona Kousa, sicer domačina iz Kraš. Ta se ogreva za to, da bi ob bregu jezera, posebej na močvirnatem terenu — kakih 20 hektarjev ga je — zasadili vrbe in v manjšem obratu organizirali pletenje košar in podobnih priložnih, vedno rabljenih in potrebnih izdelkov. Nič manj koristno ne bi bilo načrtovati ribogojstvo, s katerim bi se dalo iztržiti lepe denarce in — kar tudi ni za podcenjevati — širše območje bi bilo preskrbljeno z ribjim mesom.

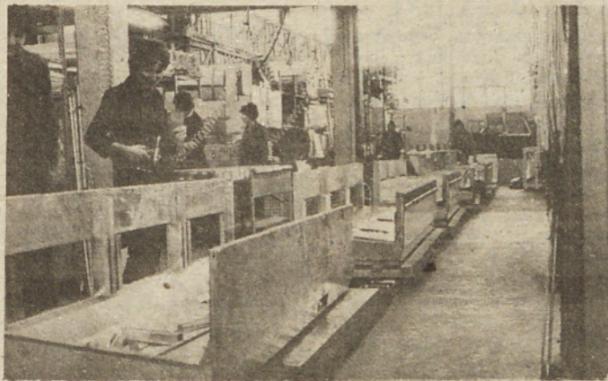
Na rob v petek podpisane samoupravne sporazumu o izkoriščanju Ledavskega jezera za sekundarne namene in varovanje njegovega okolja se tole: njegovi podpisniki so — ob krajevnih skupnostih Cankova in Pertoča — še soboški izvršni svet, Območna vodna skupnost Mura, vodnogospodarsko podjetje, Zavod za ekonomiko in urbanizem, Cankova lvska družina, soboška ribiška družina, TZO Cankova, Zveza telesnokulturnih organizacij Murska Sobota, pomursko društvo za varstvo okolja, sis za cestno in komunalno dejavnost ter gaisko društvo iz Kraš. Pričakujejo, da se jim bo pridružila še Radenska oziroma njena temeljna organizacija Zvezda iz Murske Sobotice. -B. Zunc

BODOCNOST RAZVOJA JE V ENERGIJI IN HRANI

Za obdobje med obema ljutomerskima občinskima praznikoma — lanskim in letošnjim — je značilno, da so bila prizadevanja za uresničevanje stabilizacijskega načrta, za povečanje izvoza in pridelovanje in predelavo hrane na prvem mestu. Gospodarstvo se je spoprijemalo s težavami pri dobavi surovin, ker je pretežno predelovalno usmerjeno. Zaradi tega je čutilo vse posledice odloka o zamrznitvi cen. Glede na stanje kakršno je, pa so organizacije združenega dela premalo razmišljale o takih programih, katerih sedanje spremembe in sedanje razmere v gospodarstvu ne bi toliko prizadele, kot jih so. To se nanaša na kovinskopredelovalno in lesno industrijo.

Kljub naštetim težavam so določeni pozitivni premiki predvsem na področju investiranja. V tem enoletnem obdobju je občina Ljutomer bogatejša za novo temeljno organizacijo Vitrina, v kateri se je zaposlilo 40 delavcev, na občinski praznik bodo pričeli s proizvodnjo v novem prizidku tozda Tovarna oblačil Mura, kjer bo zaposlitev našlo 200 delavcev in delavcev. Precej sredstev je bilo vloženo tudi v kmetijstvo: regulacija Ščavnice in istočasna melioracije na območju Bolehneč in Berkovec na nekaj več kot 600 hektarjih, gradnja farne na Cvenu, kjer gre za dograditev in ekološko sanacijo. Lansko leto je investicijo končala tudi DO Mlekopromet. Na področju družbenih dejavnosti sta dve investiciji: prizidek in telovadnica pri osnovni šoli Branko Bernot Aljaž v Križevcih pri Ljutomeru in začetek gradnje pri domu v Lukaveh, kjer gre za bistveno povečanje zmogljivosti. Za to investicijo je pomembno to, da gre za združevanje sredstev več regij, ne samo občine in Pomurja.

Uspešnost gospodarjenja kljub težki likvidnostni situaciji in številnim izgubam potrjujejo naslednje številke: celotni prihodek se je

Proizvodnja v novem ljutomerskem tozdu Vitrina, ki je rezultat vlaganja Loških tovarn hladilnikov in občine Ljutomer.

v prvem četrtletju povečal za 59 odstotkov, dohodek za 46 in čisti dohodek za 48 odstotkov. Fizični obseg proizvodnje je porasel za 4 odstotke, poudariti pa moramo, da povečanje le-tega v nekaterih ozidih ne pomeni tudi boljših rezultatov — to velja predvsem za Tehnostroj.

Če smo že omenili izgubanje, moramo poudariti, da tako visoke izgube in tolikšnega števila izgubarjev v občini še ni bilo. Osem tozdoz je v prvem četrtletju imelo 80 milijonov dinarjev izgube.

Načrt zaposlovanja je v prvem četrtletju bil dosežen, saj se je dolej zaposlilo 34 novih delavcev, v celoti pa bo dosežen, ko bo Mura zaposlila še 200 delavcev. Poseben problem pa predstavljajo osebni dohodki, saj so med najnižjimi v Sloveniji. Povprečni neto OD v občini je 17.819,00 dinarjev, v regiji je 18.921 in v SR Sloveniji 21.295 dinarjev, tako da občina Ljutomer zaostaja za republiškim povprečjem za 19 odstotkov. Razveseljivo pa je, da občina Ljutomer iz leta v leto več izvažajo. V prvih treh mesecih se je izvoz povečal za 69 odstotkov v primerjavi z enakim lanskim obdobjem — v številkah je to 230

milijonov dinarjev. Velike premike na področju izvoza lahko opazimo v DO Tehnostroj, ki je najbolj povečal izvoz. Seveda istočasno povečujejo izvoz tudi drugi ljutomerski izvozniki. Ko govorimo o ljutomerskem gospodarstvu, pa moramo omeniti še nekaj: večina zaposlenih združuje delo in sredstva v ozidih, ki imajo sedež zunaj občine. Teh je enajst in v povprečju — razen Emoninega tozda Agropod — dosegajo boljše gospodarske rezultate. To smo navedli zaradi tega, ker kaže na odprtost občine Ljutomer in istočasno tudi na pomoč združenega dela, ki investira v manj razvita območja. In kakšna je prihodnost ljutomerskega gospodarstva?

Leto je v razvoju tehnologije, energije, večje proizvodnje hrane in temu se bodo morala podrediti vsa druga področja. Za občino bodo predvsem pomembni: razvoj pri izkoriščanju vseh virov energije, prednosti, ki jih imajo kmetijstvo, vodno gospodarstvo in drobno gospodarstvo, hkrati pa bo potrebno na podlagi znanja zagotoviti razvoj tehnologije v organizacijah združenega dela s področja industrije.

Dušan Loparnik

VRAŠČANJE ZDRUŽENEGA DELA V KRAJEVNO SAMOUPRAVO

IZSELJEVANJE ZAUSTAVLJENO, NERAZVITOST OSTALA

Klub samoupravljalcev je v torek, 22. maja v Rogoševcih pripravil okroglo mizo o vraščanju združenega dela v krajevne samouprave.

V uvodu je predsednik sveta krajevnih skupnosti Rogoševci predstavil pet obmejnih krajevnih skupnosti in opozoril na probleme, s katerimi se ubadajo. Poudaril je, da je bilo to območje, od leta 1948 do 1971 izpostavljeno močnemu procesu deagrarizacije in odseljevanja prebivalstva. Leta 1948 je bilo npr. v krajevni skupnosti 3616 prebivalcev, leta 1971 pa še 2787, po tem letu pa se je deagrarizacija zaustavila, in sicer zaradi novih možnosti zaposlovanja in odprtja

meje. Posebej ugodne so razmere od leta 1979, ko je bil v KS odprt obrat tovarne LIV iz Postojne. Industrijski obrat je zadržal predvsem odhod mladih s tega območja. Na prej omenjenem območju je zaposlenih 15 odstotkov delavcev, kar pa je po mnenju krajanov nezadovoljivo, saj je v drugih razvitih predelih zaposleno znatno več prebivalstva. Opozorjeno je bilo tudi na slabo vzdrževane ceste in postavljeni vprašanja: Čemu združitev med Komunalnim podjetjem Sobotna in Cestnim podjetjem Maribor, saj so prej bile ceste boljše vzdrževane. Še posebej je

bil izpostavljen problem telefonije, kajti po predračunu naj bi stal naročnika priključek 20.000 dinarjev. Problematično je tudi šolstvo in zdravstvo, ker prostorske probleme rešujejo krajanji sami, tako so dali šolama v uporabo vaški dvorani za telovadnici. Ambulanto v Rogoševcih so prav tako uredili v vaškem domu.

Tovarna LIV res ni neposredno denarno veliko pomagala krajevnim skupnostim, iz katerih zaposluje delovno silo. Opozoriti pa je treba, da daje delo 96 delavcem iz 6 KS. S tovarno pa se je začel tudi proces industrializacije vasi in nabiranja ustreznih delovnih izkušenj. Omeniti velja še enega izmed pomembnih dejavnikov za razvoj delovne organizacije in s tem Krajevnih skupnosti, to je štipendiranje, saj ta delovna organizacija štipendira 56 štipendistov na vseh ravneh izobraževanja.

V nasprotju s tovarno pa se srečuje kmetijstvo z mnogo resnejšimi problemi. V tej panogi je intenziven proces deagrarizacije mladih, po drugi strani pa se srečujejo z agrarno prenaseljenostjo, saj 80 odstotkov ljudi še zmeraj živi ob kmetijstvu. TZO poskuša program proizvodnje prilagoditi sestavi kmečkih gospodarstev. Osnovne proizvodne usmeritve pa so v intenzivni živinreji in vrtnarstvu. Načrtujejo ureditev 500 hektarjev obdelovalnih površin z agromelioracijskimi posegi. Problem predstavlja dokajšnja pasivnost individualnih kmetov v samoupravi TZO. Predstavniki KS se niso strinjali z razlago predstavnika IS občine, ki je dejal, da bo potrebno omejiti samopriskevke, kajti po menju krajanov je za manj razvite krajevnih skupnosti to edini vir finansiranja za ureditev že tako skromnih programov. Enotni so si, da je delavcem potrebno zagotoviti boljši zaslužek. Prav tako se jim ne zdi prav, da kmetom naenkrat spet povečujejo davjate, češ da gre kmetu dobro, je poudaril eden izmed predstavnikov IS. Pri tem pa je zanemarljiv podatek, da je to območje še zmeraj agrarno prenaseljeno, prebivalci pa ostareli.

Milan Jerše

Uspeh pomurskih kovinarjev

Na osmem delovnem srečanju kovinarjev Slovenije, ki je bilo od 24. do 26. maja v Kamniku in Domžalah, so se odlično odrezali tudi pomurski kovinarji. Kar trije so se uvrstili na drugo mesto v svojih kovinarskih poklicih, s čimer so si pridobili pravico sodelovanja na zveznem tekmovalnem jugoslovanskih kovinarjev, ki bo oktobra v Zrenjaninu. Zdenko Kovac iz soboškega Bliska je ponovil uspeh iz prejšnjih let, saj je vnovič zasedel drugo mesto v varjenju TIG. Drugo mesto pa sta zasedla tudi Milan Recek iz rogašovskega Liva med rezkalci in Vlado Baumgartner iz lendavskega Gorenja Varstroj med strugarji.

M. Jerše

Janez Votek

Blizu 62 milijonov primanjkljaja

Letošnje tromesečno poslovanje so vse štiri pomurske občinske zdravstvene skupnosti sklenile s primanjkljajem 61.963.000 dinarjev (Murska Sobota 41.473.000, Lendava 10.877.000, Ljutomer 5.316.000 in Gornja Radgona 4.297.000 dinarjev). V primerjavi z istim obdobjem lanskega leta pomeni to petkrat večjo negativno razliko. Vzrok za takšno stanje je v večjem fizičnem obsegu zdravstvenega varstva in akontacijskih cenah, ki so višje za 20 odstotkov v primerjavi s celotnim prihodkom. Čeprav so bila izplačila nadomestil osebnih dohodkov za čas bolezni z letošnjim letom prenesena v delovne organizacije, je kljub temu realizacija tovrstnih odhodkov sorazmerno visoka. To pa zaradi tega, ker so bila v letošnjem prvem četrtletju obračunana nadomestila osebnega dohodka še za lansko leto. Ugotavljajo pa tudi, da ostala povračila niso bila v celoti vrnjena. Negativni finančni rezultat v OZS Murska Sobota pa je tudi rezultat nenakazanih republiških solidarnostnih sredstev in nizko realiziranih prispevkov kmečkih zavarovancev (14,4). Poleg tega pa so realizirani odhodki za zdravstveno varstvo višji (26,5). V OZS Lendava je na negativni rezultat poslovanja vplivala nizka realizacija prihodkov iz dohodka in osebnih dohodkov (21,0) ali samo za 3 odstotke več kot v lanskem letu, nerealizirana sredstva republiške solidarnosti in pa večji odhodki zdravstvenega varstva. Pokrili pa so tudi del lanskeletne izgube 2.938.000 dinarjev. V OZS Ljutomer niso bili realizirani v planirani višini prihodki iz kmečkega zavarovanja in republiške solidarnosti (14,2), medtem ko so višje realizirani odhodki za zdravstveno varstvo. V OZS Gornja Radgona pa je prikazana negativna razlika v prvem tromesečju še višja, ker so uporabili presežna sredstva 4.541.000 dinarjev. Prav tako pa so višji odhodki za zdravstveno varstvo.

V teh dneh v vseh občinskih zdravstvenih skupnostih in izvršnih svetih razpravljajo o nezavidnem materialnem položaju zdravstva in iščejo rešitve. Razpravljajo pa tudi o dodatkih k samoupravnemu sporazumu o svobodni menjavi dela za letošnje leto.

Feri Maučec

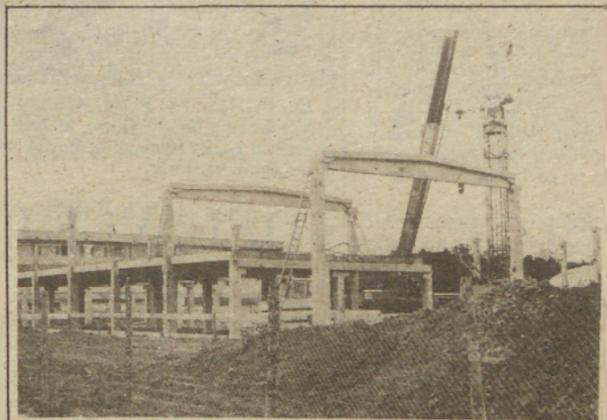
IZ TOVARNE POLNILNE OPREME RADENSKA PONOVNO 2 LINIJI NA KITAJSKO

Vrednost posla 2 milijona dolarjev

290 delavcev Tovarne polnilne opreme Radenske je ponovno zabeležilo velik poslovni uspeh. Predstavniki tega domačega proizvajalca polnilne opreme, ki se je v štirih letih že popolnoma uveljavil doma, vse bolj pa se prebija tudi na tuje trge, so na Kitajskem v mestu Harbin podpisali pogodbo o izdelavi in dobavi dveh polnilnih linij v skupni vrednosti 2 milijonov dolarjev. Večja polnilna linija bo imela zmogljivost 20, manjša pa 10 tisoč steklenic na

uro, z njima pa bodo polnili pivo in brezalkoholne pijače. Kitajci bodo 30 odstotkov od vrednosti sklenjenega posla poravnali s dobavo svinjske kože in platna za tovarno Utok iz Kamnika. Najnovejši posel je vnovična potrditev dobrega dela in strokovnosti tovarne polnilne opreme, saj njeni delavci na Kitajskem pravkar montirajo polnilno linijo za pivc z zmogljivostjo 10 tisoč steklenic na uro, ki bo prve steklenice napolnila v kratkem.

vp

Kot je vidno s posnetka, potekajo dela pri gradnji novega obrata Tovarne polnilne opreme Radenske v Borčevci dobro in po dogovorjenih rokih. Delavci mariborskega Stavbarja se trudijo in že je gotovo zaklonsko, postavljeni pa tudi temelji novega obrata za mehansko obdelavo, v katerem bodo tudi servisne delavnice. Nova proizvodna hala najmlajše temeljne organizacije Radenske — bo kot kaže — zagrajena v dogovorjenem roku, kar je še posebej pomembno v načrtih proizvodnje polnilnih linij, ki se vse močneje ozira po tujih trgih.

vp

LETOVANJA

V LOVREČICI SEZONA ZASEDNA

Počitniška skupnost Gornja Radgona, ki ima v Lovrečici pri Umagu počitniško naselje z 215 ležišči, se je za letošnje počitniško sezono dobro pripravila. Večina delovnih organizacij je podpisala samoupravni sporazum o financiranju počitniške skupnosti in s tem zagotovila potrebna sredstva (4 odstotke od sredstev namenjenih regresiranju letnega oddiha delavcev) za redno dejavnost in obnovitev nekatere opreme. Od devetih izmen po 10 dni, so v celoti zasedene izmene v sezoni, medtem ko je še nekaj prostih mest od 10. junija do 1. julija in od 21. avgusta do 11. septembra. Kot so nam povedali pri Počitniški skupnosti Gornja Radgona letos ni manjšega zanimanja za letovanja kot prejšnja leta, izpad beležijo le pri

delovni organizaciji Gorenje Elrad, ki ni podpisala samoupravnega sporazuma o financiranju in morajo tako ti delavci plačati višjo ceno kot člani skupnosti. Cena letovanja v Lovrečici je v predsežoni za člane 600 dinarjev, za nečlane pa 800 dinarjev dnevno, za otroke pa 400 oziroma 600 dinarjev. V času sezone pa je dnevna cena 650 dinarjev za člane in 850 dinarjev za nečlane. Za otroke 450 oziroma 650 dinarjev, za otroke do treh let pa pavšal 500 oziroma 700 dinarjev.

V letošnjem letu pa je večje zanimanje za letovanje v Lovrečici tudi iz drugih občin, tako da ni bojzani, da zmogljivosti ne bi bile zasedene.

F. M.

Do potankosti analizirati samopriskpevke

Večurna razprava na seji predsedstva OK SZDL v Murski Soboti je potrdila, da povsem podpirajo ukrepe in aktivnosti po odmrznitvi cen in finančne utrditve gospodarstva, s čimer je spodbujena široka aktivnost tudi v soboški občini. Koordinacijski odbor za stabilizacijo pri frontni organizaciji je skupno z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, izvršnim svetom in ustreznimi komisijami nemudoma sprejel program aktivnosti. Odbor bo tudi v prihodnje sproti spremljal vse aktivnosti v občini in koordiniral posamezne akcije, o čemer bo občasno informiral tudi predsedstvo OK SZDL, kot je dogovorjeno, bo do 15. junija aktiv občinskih aktivistov socialistične zveze opravil razgovore v krajevnih skupnostih, da bi bili ljudje čim bolj seznanjeni s predvidenimi ukrepi.

Ravno mobiliziranje delovnih ljudi in občanov je velikega pomena, da bi med njimi ustvarili ugodno družbenopolitično razpoloženje za sprejemanje omenjenih ukrepov. Kot kaže, je še marsikje preveč čakanja, brez temeljitega informiranja delavcev o posledicah ukrepov pa bo tudi zvedela odgovornost družbenopolitičnih organizacij za dosledno uresničevanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Zato je treba v tej situaciji, kot so poudarili na seji predsedstva OK SZDL, v krajevnih skupnostih temeljito opredeliti prednostne naložbe, kajti gradili na naj bi samo tiste najnujnejše objekte, ki ne bodo terjali večjega vzdrževanja. Tudi v organizacijah združenega dela bo treba preveriti poslovno politiko, pri čemer morajo bolj uveljaviti nagrajevanje po delu. To pa pomeni, da se je treba odreči lažni socialni ter dejansko ločiti dobrega in slabega delavca, med katerima mora biti ustrezna razlika pri osebnem dohodku.

Ker je med predlaganimi ukrepi, ki naj prinesejo določen finančni učinek, tudi 30-odstotno zmanjšanje samopriskpevkov, s čimer naj bi se zmanjšale obveznosti iz osebnega dohodka delavcev in skladov skupne porabe, so veliko pozornost namenili tudi temu vprašanju. Očitno gre za zelo občutljivo področje, zato so podprli predlog, da v občini izdelajo posebno analizo glede števila in višine prispevne stopnje občanov, ki so se doslej večinoma odločili za samopriskpevke. O tem bo na eni izmed prihodnjih sej temeljito razpravljalo tudi predsedstvo frontne organizacije, ki pa meni, da absolutna prednost velja gradnji bolnice in cest. Obiski v krajevnih skupnostih soboške občine in bližnji posvet s predsedniki KK SZDL pa bodo nedvomno dali jasnejšo podobo o nujnosti skrajšitve števila samopriskpevkov za skoraj tretjino.

Milan Jerše

UČITELJI PRED „ZRELOSTNIM IZPITOM“

Dogodki na srednješkolskem centru tehnično-pedagoške usmeritve v Murski Soboti si sledijo s filmsko naglico, dajejo pa slutiti, da se napete in zapletene razmere vendarle skušajo razčiščevati. Telefonski anonimni klic o podtaknjeni bombi v sredo 23. maja, ki so ga registrirali na soboški upravi za notranje zadeve, in je dobera razburkal duhove, pa samo potrjuje, da je še vedno nekdo, ki mu ni pogodu razgaliti stanje, kakršno že dalj časa vlada v kolektivu. Kot smo že poročali, so ravno anonimna pisma in klici privedli tako daleč, da so motnje na centru zlagoma prerasle v krizo.

KAKO DO DIFERENCIACIJE?

Ta kriza pa ima več obrazov in ker je očitno, da si jo velik del prosvetnih delavcev razlaga, kakor mu pač v danem trenutku najbolj ustreza, je razumljivo, da nosijo levji delež odgovornosti zanjo ob poslovnem sestavu tudi samoupravni organ in družbenopolitične organizacije. Posebej velja to za osnovno partijsko organizacijo, ki je bila — ali vsaj posamezni člani — doslej vajena obračati plašč po vetru. Drugače rečeno: bila v službi tistega, ki ima moč in vpliv. Temu pa ni krivo nič drugo kot razpolaganje komunistov z enostranskimi

informacijami, s čimer je dan argument več, kako učinkovita je bojda samouprava. Ob vsem tem se zastavlja še vprašanje, če niso nekateri od komunistov »kompromitirani«, saj ne želijo (nočejo!) govoriti o konkretnih imenih in priimkih, s tem pa se izogibajo bistva problemov. (Problem je namreč v ljudeh!) Še več: iz dozdajšnjih razprav v partijski organizaciji je moč sklepati, da člani premalo poznajo »pravila igre«, statut in program ZKJ. Dokaz bežanja pred odgovornostjo je tudi metoda, s katero so se lotili razreševanja problemov. Začeli so namreč z izrekanjem

tovariških kritik in opominov za posamezne člane, ne pa, da bi opravili bistveno: zarezali v odgovornost slehernega in tako izvedli sicer tako in toliko poudarjano diferenciacijo. Kaže, da bo (končno!) moralo iti po kostanj v žerjavico petčlansko častno razsodišče z dvema zunanjima članoma — tak je namreč predlog predsedstva soboškega občinskega komiteja ZK — ki naj bi temeljito proučilo razmere v tej organizaciji in jih še v tem šolskem letu strnilo v poročilo s predlogi ukrepov. Pri tem bo nujna vključitev ustanovitelja centra (tj. občinskega izvršnega sveta) in zavoda za šolstvo, še zlasti z vidika celovite presoje doseženega v usmerjenem izobraževanju v okviru tako koncipirane organizacije, kot je bila pred tremi leti zastavljena za srednješkolski center tehnično-pedagoške usmeritve v Murski Soboti s 1800 učenci in 112 prosvetnimi delavci.

I. B. B. Ž. J. V.

OB 40-LETNICI POHODA 14. DIVIZIJE NA ŠTAJERSKO

Janez Cimprič pripoveduje

Legendarna 14. divizija je bila leta 1943 ustanovljena na Dolenjskem. Sestavljale so jo Tomšičeva, Serčerjeva in kasneje Bračičeva brigada, v tej diviziji pa je bila tudi gorenska Prešernova brigada, ki se ji je pridružila še Gradnikova brigada s Primorskega. Ta divizija se je izkazala v težkih bojih na Dolenjskem kot ena najboljših, zato jo je Glavni štab NOV in PO Slovenije ter CK KPS poslal na Štajersko, kjer naj bi se še v večjem obsegu razvile partizanske enote. Slovenska narodnoosvobodilna vojska dotlej ni imela tako dobro oborožene in kadrovske tako močne divizije, usposobljene za dolge pohode in najtežje napore, kot je bila 14. divizija, ko je 6. januarja 1944 krenila na pohod na Štajersko.

Med udeleženci tega legendarnega pohoda 14. divizije na Štajersko je bil tudi Janez Cimprič, danes upokojenec iz Murske Sobotice, sicer pa doma iz Tolmina. V NOB se je vključil 5. februarja 1943, v

OB PODELITVI POMEMBNEGA PRIZNANJA — Janez Cimprič (levo) je pred leti prejel tudi srebrni znak Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Foto: M. Jerše.

vsem povojnem času pa je aktiven družbenopolitični delavec, zadnja leta še zlasti v občinski organizaciji zveze borcev. Ker letos mineva 40. obletnica od pohoda 14. divizije na Štajersko — pred kratkim je prejel tudi spominsko medaljo — je prav, da prisluhnemo njegovemu pričevanju. Čeprav je od takrat minilo več kot štiri desetletja, pa so spomini na slavne dni NOB še vedno zelo živi.

»Divizija je krenila na svoj legendarni pohod 6. januarja 1944 iz vasi Suhor. Pohod je trajal ves mesec prek hrvaškega ozemlja okoli Zagreba, natanko 6. februarja pa smo prestopili mejo med Hrvaško in Slovenijo na Štajerskem pri Sedlarjevem čez reko Sotlo. Čeprav je bila blatna zemlja, se nad vremenom nismo mogli pritoževati. Takoj prvi dan se je divizija zapletla v hude boje s sovražnikom na Kozjanskem, kjer je padlo nekaj naših tovarišev, imeli pa smo tudi ranjence. Poleg nemške vojske, gestapa in drugih sovražnih sil, ki so imeli cilj uničiti našo divizijo, smo morali premagovati tudi do en meter visok sneg, hudo zimo, bilo je celo 25 do 32 stopinj pod ničlo, in seveda pomanjkanje hrane. Poti na taji pa ni bilo, saj se je na desni strani razlivala reka Drava, na levi pa Sava, zato smo ostali na Štajerskem«, pripoveduje Janez Cimprič.

Pohod 14. divizije je kmalu postala prava legenda o junaštvu in trpljenju, o vztrajnosti in tovarištvu, o ljubezni do domovine in o moči duha, ki jo lahko pri posamezniku zlomi le smrt, medtem ko je v zavesti ljudskih množic neuničljiva. Borec Janez Cimprič ni mogel sodelovati v zaključnih bojih legendarne 14. divizije, ker je bil 19. februarja 1945 ranjen v gornji Savinjski dolini. Tako je 9. maj 1945 — dan zmage — doživel v bolniški postelji. »Tu smo zvedeli za kapitulacijo Nemčije, na kar se je celotna bolnica pomaknila bliže v dolino. To je bil zame resnično velik konec vojne, ko smo lahko končno zadihali v svobodni domovini!«

Milan Jerše

DELAVCE TEMELJITO SEZNANITI Z UKREPI

Cilji iz dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, predvsem pa ustvarjanje možnosti za večjo proizvodnjo in izvoz, so glavna smer nadaljnega dela sindikata. Da bi to dosegli, je treba hitreje in učinkoviteje krepiti samoupravni položaj in vlogo delavcev. Zato se je treba v sleherni osnovni organizaciji zveze sindikatov zavzemati za ustvarjanje takšnih pogojev, v katerih bodo dosledno izpolnjeni ukrepi za finančno utrditev gospodarstva.

To je ena od poglavitnih misli s prve seje novotvoljenega OO ZSS v Murski Soboti, na kateri so jasno opozorili, da se je treba upreti vsem razmišljanjem, češ da v zdajšnjih zaostrenih gospodarskih razmerah sindikat ne more ničesar storiti. Ob realnem upadanju osebnih dohodkov in kritičnem položaju organizacij z večletnimi izgubami (Mesna inšustrija je izvzeta), kakor tudi težavah kovinsko-predelovalne industrije in nekaterih manjših organizacij, čemur se ne bodo mogli izogniti tudi na področju gradbeništva, jih čakajo nadvse odgovorne naloge.

V prvi vrsti gre za ugotavljanje socialnega položaja delavcev, kjer bo nujno takojšnje ukrepanje, če se želijo izogniti nevarnostim. Pri tem bodo morale svoje vloge odigrati osnovne sindikalne organizacije v združenem delu in ustrezne komisije v krajevnih skupnostih.

Kako so v soboški občini doslej izvajali ukrepe, kaže dovolj navorno analiza trimesečnega gospodarjenja. Ob sicer ugodnih finančnih kazalcih se je namreč produktivnost v tem obdobju celo zmanjšala za 1,9 odstotka, kar je gotovo najbolj zaskrbljujoč

podatek. Zato je težko razumeti visoko povečanje dohodka v OZD, ki je predvsem rezultat precejšnjega dviga cen, ne pa boljšega in produktivnejšega dela, za kar se povsod zavzemamo. Slej ali prej bi kljub prizadevanjem za zmanjšanje materialnih stroškov v marsikateri temeljni in delovni organizaciji lahko še marsikaj privarčevali. Prav tako bo treba preveriti obstoječe programe samoupravnih interesnih skupnosti in jih prilagoditi realnim možnostim združenega dela, pri čemer imamo v mislih zlasti prispevne stopnje. Razumljivo je, da se ob zmanjševanju obveznosti delovnih skupnosti oziroma skupnih služb ne bi smela ponavljati admini-

strativna dela na ravni tozda ali delovne organizacije.

Ob vsem tem pa je ena najbistvenejših nalog soboških sindikatov, da delavce celovito seznanijo z ukrepi ekonomske politike v letošnjem letu. Ti morajo biti dobro informirani o vseh posledicah takšnih ukrepov, kajti poznejši izsiljeni sestanki ne vodijo nikamor, še najmanj pa k odpravi težavnih gospodarskih razmer v posameznih delovnih okoljih. Zato je nujno oceniti zahtevke po upravičenih podražitvah, zlasti še izdelkov prehrabene industrije, od česar je v največji meri odvisen življenjski standard delavcev. Da ne govorimo posebej o nujnosti selektivnega pristopa do skupne in splošne porabe, če ne želimo, da bi bistveno krnili pravice uporabnikov družbenih sredstev.

Milan Jerše

LEDAVA

Načrtujejo večjo rast zaposlenosti

V temeljnih organizacijah združenega dela z območja lendavske občine so s svojimi načrti zaposlovanja za letošnje leto predvideli okoli 197 dodatnih zaposlitev, kar je v celoti nekaj več, kot so načrtovali z resolucijo o družbenoekonomskem razvoju občine. Prid te zaposlitvah je všteti tudi 95 pripravnikov, od tega 83 študentov delovnih organizacij. Kot pripravnike bodo temeljne organizacije združenega dela v tem letu zaposlile tudi prve absolvente usmerjenega izobraževanja. Če bi v temeljnih organizacijah realizirali dodatne zaposlitve v celoti, bi to pomenilo 2,7 odstotno rast zaposlenosti. Največjo bo letos dosegla Planika Turnišče, medtem ko imajo v Gorenju Varstroj okrog 30 delavcev, ki bi jih morali premestiti v druge temeljne organizacije. Načrti so seveda eno, uresničitev pa drugo. Vsako leto je položaj skoraj enak, od planirane večje rasti zaposlenosti pa se uresniči le malo. Ali bo letos izjemno leto? Dvomimo, kajti že v razpravi na seji izvršnega sveta so podvomili v to. Za uresničitev predvidevanj TOZD tako ostaja le upanje.

Jani D.

mala anketa

POMURCI O STRICIH

Se preden so na televizijskih ekranih prvič prikazali nadaljevanko Strici so mi povedali, po literarni predlogi romana Miška Kranjca in v režiji Franceta Štiglica — koscenarist je bil Branko Soemen — smo v Pomurju nestrpno pričakovali, kaj bo nastalo iz Kranjčevega romana in kaj bo režiser ponudil gledalcem iz posnetega materiala. Pomurje je pač Pomurje — občutljivo in ponosno na vse, kar se govori, piše in dela v zvezi s to pokrajino, temi ljudmi. In ekranizacija dogajanja, ljudi in zgodovine je samo stvar Pomurcev. Ko je nastajala ta anketa, smo na ekranih že lahko videli štiri nadaljevanja posnetih Stricov. To je tudi dovolj, da Pomurci lahko ocenijo, kaj in kako. Nismo se tudi toliko spuščali v polemike o jeziku — ki večine anketirancev ne moti — čeprav bi mu lahko marsikaj tudi očitali. In tule so mnenja:

Ludvik HOZJAN (Velika Polana): V nadaljevanki oziroma v teh delih, ki smo jih videli dosedaj, je v glavnem prikazano dogajanje, katerega se ne spominjam, kajti je še predaleč nazaj. Nekateri dogodki pa so prikazani realno, vsaj kolikor se lahko spomnim po pripovedovanju starejših. Veliko kritik

je doslej na račun nekaterih navad in običajev, zato pričakujem, da bo v ostalih treh nadaljevanjih Strici so mi povedali vse prikazano nekoliko bolje, vedrejšje in realnejše. V glavnem pa bi pohvalil celoten projekt, saj imamo po dolgem času priliko videti Prekmurje, njegovo zgodovino in ljudi. Želim si, da bi filmarji našli še kakšno dobro prekmursko tematiko.

Milica STRAJNŠEK (Veržej): Nadaljevanka Strici so mi povedali je predvsem zanimiva — iz več vzrokov: po dolgem času ponovno gledamo nekaj domačega in zanimivega. Žal našo pokrajino vse premalo obdelujejo na filmskem platnu in takšne nadaljevanke in filmi so prava osvežitev na ekranih,

predvsem za nas, ki med tednom nimamo časa sedeti pred televizijo. Tako nam ta nadaljevanka popestri vsaj nedeljske večere. Lahko bi kaj pripomnila na račun nekaterih prizorov, ki niso nedolžni, lahko bi bilo brez njih, pa kaj — posneta je tako in ne morem pomagati. Zelela bi še več takih — slovenskih filmov.

Lizika ANTOLIN (Dokležovje): Seveda nam je všeč in radi jo gledamo. Vprašanje pa je, če je v tistih časih res bilo vse tako, kot je prikazano, da je oče sinu nadrobno pokazal in povedal kako se mora obnašati in kaj delati. Sem namreč še dovolj mlada, da ne vem, kako je bilo v tistih časih.

Nadaljevanka Strici so mi povedali pa je kljub temu zanimiva, saj prikazuje stvari, o katerih še sama nisem vedela — iz zgodovine Prekmurja namreč — in z zanimanjem pričakujem nadaljevanja. Mogoče bi nadaljevanki lahko še kaj očitala, a to bi bile že podrobnosti, glavno je, da je takšna, kot je, dobra.

Ernest TOPLAK (Dobrovnik): Med posameznimi nadaljevanji Strici so mi povedali so doslej precejšnje razlike. Recimo tretje nadaljevanje je bilo nekoliko šaljivo, četrto pa že čisto drugačno. Prav je tako, saj je tudi zgodovina Prekmurja razgibana in raznolika. Prva dva dela sta po moje nekoliko

tehnično pomanjkljiva ker imata nekatere napake, ki bi jih lahko z boljšimi prijemi tudi odpravili. Obdobja, ki so bila doslej prikazana, poznam samo po pripovedovanjih starejših ljudi, vendar pa se nadaljevanja razlikujejo od tistega, kar sem slišal. Predvsem, ko Štiglic prikazuje odnose med ljudmi — ljubezenske in spolne — menim, da je malce pretiravanja.

Miran ŽILAVEC (Murska Sobotica): Nadaljevanko Strici so mi povedali gledam redno in z velikim zanimanjem. Menim, da je nadaljevanka dobra. V njej občudujem predvsem dober režijski pristop, fotografija — kamera — je nekaj najboljšega, kar sem doslej videl v naši kinematografiji. Dobri sta tudi

scenografija in kostumografija. Menim, da je bilo v nadaljevanki vloženo veliko dela. Tudi pripombe na prikazovanje spolnega življenja v tistem času so relativne. Menim, da smo vsi skupaj že premladi, da bi lahko ocenjevali, kaj se je dogajalo v tistih časih. Sam mislim, da je Štiglic tako prikazal, kot je Kranjec mislil v romanu.

Ljubecna Celje
hlevit
flak za hleve
telefon (063) 33-421, 31-985

Dirigent zbora Ganz je dokazal in pokazal, da lahko dirigira pevcem in obiskovalcem istočasno.

Prijeten večer petja

Minuli teden so krajanje Dobrovnik lahko doživeli in preživeli prijeten večer petja. Pri njih je namreč gostoval moški zbor Ganz iz Budimpešte. Ta zbor je pravzaprav tovarniški, saj je tovarna Ganz največja tovarna plovil in ladijskih žerjavov na Madžarskem. Čeprav sam koncert ni bil sestavljen iz težjih pesmi, prevladovala so narodne — omenimo naj, da so na začetku zapeli celo dve slovenski (prevedeni v madžarščino, ena od teh je bila prekmurska narodna: Teče mi, teče vodica) — pa je bilo vdušje na samem večeru petja toliko prijateljske. Program je bil namreč tako prirejen, da so večji del pesmi poznali tudi pripadniki madžarske narodnostne skupnosti, ki živijo v teh krajih, in s pomočjo dirigenta, ki je bil poleg tega še napovedovalec in animator, zapeli nekaj pesmi celo skupaj.

Sam koncert je rezultat sodelovanja sindikalnega pevskega zbora Štefan Kovač iz Murske Sobotice in pevcev iz Budimpešte. To sodelovanje traja že dvanajst let in letos so gostje vrtili obisk soboškimi kolegom.

Člani moškega zbora Ganz so bili navdušeni nad koncertom, kot nam je po nastopu povedal Sandor Kulesar, direktor za kulturo v tej tovarni, saj so bili sami presenečeni nad poznavanjem in sodelovanjem krajanov Dobrovnik. Ta izmenjava pomeni za njihov zbor nekaj več, kot pa samo formalno dejanje, saj vsako leto izmenjujejo tovarištvo, poglobljajo tesno sodelovanje na kulturnem področju in tako širijo idejo dobrih sosedskih odnosov med obema državama.

Dušan Loparnik

Radgonski gradiči do sredine 19. stoletja

Razmestitev gradov, gradičev, strelskih dvorcev in drugih obrambnih naprav, je v Slovenskih goricah povezana z vedno prisotno ogrsko nevarnostjo v srednjem in še tudi v novem veku ter bližnjo avstrijsko — ogrsko mejo. Reka Mura namreč sama ni mogla biti dovolj varna meja in za napadalca ni smela biti edina ovira.

Mesto Radgona (Radkersburg) je imelo dober strateški položaj na Murinem »otoku« ter mogočnega soseda na hribu (radgonski grad), naslednji pas obrambe pa so predstavljali trije majhni gradiči: Schachenturn, Rothenturn in Narrenbüchel.

SCHACHENTURN: bil je fevdna last avstrijskih vojvod, deželnih knezov Štajerske, velikokrat zastavljen ali pa kot lastnina prodan raznim fevdalnim družinam. Znani so lastniki in oskrbniki tega gospodarstva; kot najstarejši se v dokumentih omenjajo: von Stadel, Scheidt ter gospodje in baroni Kuenburgi.

Pozneje so kot lastniki znani: Stephan Schok (1466), Georg Spangauer (1496), Michael Wiesner (1521), Niklas Wechsler (1523), Brauner (1527) ter družine Herberstein (1533), Wildenstein (1701) in Trautmannsdorfi (1817); njihova mlajša linija je nekatera posestva tudi prodala.

Okoli leta 1840 je posest Schachenturna merila kar čez 60 km² površine, vključno z okoli 5 kvadratnih kilometrov vinogra-

div. Na posestvih je živel 5164 prebivalcev (2385 moških in 2779 žensk), ki so bili razdeljeni v 34 konskripcijskih (vojaški nabor) in naslednjih 20 davčnih občin:

1. Hrastje, Mota 2. Hrašenski vrh, Rački vrh 3. Dragotinci 4. Galušak, Gaberc, Kutinci, Rin-kovci 5. Grabonoš 6. Jamna, Videm, Biserjane 7. Kokolajnsčak, mali Moravci, Grabšinci, 8. Okoslavci 9. Kralovci, Kočki vrh 10. Murski vrh 11. Zasadi 12. Rožički vrh, Kocijan 13. Selišče, Kupetinci 14. Slabinci, Žihlava 15. Sovjak 16. Stanetinci 17. Rezbegovci, Stara gora 18. Berkovci 19. Blaguš, Brezje, Čakova 20. Bolehnčiči.

To področje je mejilo na zemljiška gospodarstva: Gornja Radgona, Dornava, Lokavci in Negova.

NARRENBUCHEL: danes je tako imenovani »Kunejev grad« in leži na vzhodnem delu nekdanje enako imenovanega vinogradniškega območja. Če je na njegovem današnjem mestu stal v preteklosti starejši, še večji grad, ni mogoče dokazati. Vir iz 19. stoletja ga pogojno sicer postavlja v 13. stoletje in mu pripisuje sedež plemiškega rodu Narringerjev, ki bi se naj prav od tod šele v 17. stoletju izselili v Oedenburško ter tam prav kmalu izumrli. Ti domnevni lastniki bi naj tudi dali ime gradiču (Nar-ringer ... Narringer ... Narrenbüchel — Norički breg oz. Norički vrh).

Posest je pozneje pripadla gospodom von Barnegg, gradič so preimenovali v »Barnegger-

gult«. Gradič je nato prevzel škotski grof Lesli v 18. stoletju, ga preuredil in kot spomin na to obnovo in lastništvo je še danes nad vrati stavbe ohranjen njegov grb. Gradič je dobil tudi ime »Farrenbüchel«. Okoli 1840 leta ga je že imela v lasti družina Dietrichstein, katerim pa je ob drugih, večjih posestvih (Barnegg, Hollenburg, Landshorn itd) gospodarsko bolj malo pomenil.

Revolucionarni dogodki 1848. in izvedena zemljiška odveza so načeli tudi gospodarsko moč lastnikov in posesti omenjenih gospodstev so začela počasi prehajati tudi v svobodne knječke roke, kljub počasnemu izvajanju reforme.

Današnje vzdrževanje gradičev je neprimerno in kljeje po širši akciji za ohranitev svoje podobe, saj so bolj beda kot pa senca nekdanjega sijaja, čeprav bolj podeželskega in si jih ne smemo predstavljati v sijaju Dunaja ali Prage.

OPOMBE:

1. I. C. Hofrichter: Radkersburg, seine Privilegien, Geschichte, Sehenswürdigkeiten und seine Umgebungen, Radkersburg 1842, str. 164.

2. I. C. Hofrichter, n. d., str. 164. Special Orts-Repertorium von Steiermark, Wien 1883, str. 152-159

3. I. C. Hofrichter, n. d., str. 152.

4. I. C. Hofrichter, n. d., str. 165

prof. Ivan Rihterič

90 let prvega Slovenskega pevskega društva v Ljutomeru

Po letu 1911 pa se je v prvem Slovenskem pevskega društva v Ljutomeru začelo premikati. Samo pevski zbor je bil prenehal za kulturo lačne Ljutomerčane in to ne samo zaradi preprostega razloga — želimo imeti. Širši družbeni okvir — predvsem prisotnost nemških uradnikov in njihov pliv — so pripomogli, da so kmalu pričeli z ustanavljanjem dramske sekcije, salonskega komornega orkestra in končno leta 1922 še godbe na pihala. Da je povezava med člani vseh teh sekcij bila dobra, kaže skupna uprizoritev operet in glasbenih iger.

Ves čas obstoja je društvo odlično opravljalo svojo ljudsko-prosvetno, vzgojno in umetnostno nalogo ne samo na Murskem polju in v vzhodnem delu Slovenskih

goric, ampak je vplivalo tudi na razvoj pevske kulture v sosednjih predelih slovenske zemlje, kjer so se številni pevovodje in ljubitelji lepega petja zgledovali po njegovem uspešnem delu. Ustanovitev Slovenskega pevskega društva v Ljutomeru leta 1894 pomeni torej začetek organiziranega ljudsko-prosvetnega dela na tem območju Slovenije, ki je bil že po svojem zemljepisnem položaju najbolj izpostavljen tujemu gospodarskemu, političnemu in kulturnemu pritisku. Zato se ne moremo čuditi, če je bilo društvo na začetku druge svetovne vojne med tistimi kulturnimi ustanovami Ljutomera, ki jih je okupator takoj razbil: bogati notni arhiv je domala uničil, instrumente pa so rabili v njegovih glasbenih ustanovah. Poskušal je

sicer uporabiti godbo na pihala za svoje propagandne akcije, vendar brez večjega uspeha.

Politični pomen društva

Naposled ne smemo prezreti, da je pevskega društva imelo tudi veliko politično vlogo, česar se je dobro zavedala avstrijska oblast, ko je tako dolgo zavlačevala z izdajo dovoljenja za njegovo ustanovitev. Z lepo slovensko pesmijo je budilo v širokih slojih našega ljudstva zavest duhovne skupnosti, ki teži zmerom za stvarno skupnostjo, dajalo je gospodarsko politično in socialno zapostavljenemu ljudstvu upe za lepšo bodočnost, krepilo njegovo voljo do hoja in ga pripravljalo na čas, ko je v do-zorevajočih družbenih razmerah pričelo boj za socialne pravice. Leta 1935 se je tudi na ozemlju med med Muro in Dravo razraslo borbeno gibanje za Ljudsko fronto, katega glasnik je bila Ljudska pravica, ki je že leta 1934 pričela izhajati v Dolnji Lendavi. V okvir proslave tega pomembnega dogodka sodi urej v določeni meri tudi obletnica Slovenskega pevskega društva v Ljutomeru.

Novi časi, nove naloge, novi uspehi

Poglobljajoč in razširjajoč kulturnovzgojno delo Slovenskega pevskega društva praznuje KUD Ivan Kaučič njegovo 90-letnico kot svojo, kjer je od njega prevzel osebnostne ideale glasbene kulture,

in radostnega dela v skupnosti ter jih uspešno presajal v stvarnost.

KUD Ivan Kavčič ima danes razvejano in pestro dejavnost, saj poleg treh zborov: mešani, moški komorni zbor in oktet, v društvu delujejo dramska sekcija z recitacijsko in folklorno skupino, šahovska sekcija, pihalni orkester, likovna in filmska sekcija — torej

so v dejavnost društva zajete vse zvrsti kulture. In kar je najpomembnejše — društvo je danes nosilec ljubiteljske kulturne dejavnosti v celotni občini.

(koniec)

Povzeto po Šestdeset let Slovenske pesmi v Ljutomeru Jana Baukarta in Cirila Mikla.

LENDAVA

VEČ KNJIG

Občinski svet zveze sindikatov in občinska konferenca SZDL Lendava hosta skupaj vodila akcijo Več knjig v knjižnice. Kakšno je stanje na tem področju v občini? Matična knjižnica v Lendavi ima skupaj s dvanajstimi območnimi knjižnicami na voljo 47 tisoč knjig, od tega jih je nekaj tisoč v vaseh, kjer prebivajo občani madžarske narodnosti. To število po oceni občinske konference ni zadostljivo; problemi so tudi v delovnih organizacijah, kjer nimajo urejenih knjižnic, razen morda v večjih, pa še tu prevladuje v glavnem strokovna literatura. V zadnjih nekaj letih so v nekaterih vaseh na dvojezičnem območju uredili knjižnice, ki so dobro obiskane, tako da vse več bere tudi kmečko prebivalstvo. Občinski svet zveze sindikatov bo v prvi fazi skušal zainteresirati vse delovne organizacije, da posvetijo knjigam več pozornosti in jih približajo svojim delavcem; to pa jim bo uspelo, le, če bodo uredili lastne knjižnice.

Jani D.

V Salovcih je po večletnem mrtvilo ponovno začelo kulturno društvu. Med krajanje je za sodelovanje v njem veliko zanimanje in izredna delovna zagnanost. To so potrdili že s poskusnim nastopom ob dnevu žena, prvi samostojen nastop pred kratkim v domačem kraju pa je dobesedno nardušil obiskovalce, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano v združnem domu. Sodelujejo folklorna skupina, mešani pevski zbor, domača godba, njihove nastope pa poudarjajo z raznimi skeči in zabavnimi točkami. S programom bi se radi predstavili tudi v drugih krajih. Prvo povabilo je prišlo iz Crenšovca, kjer bodo nastopili prav danes. Ogljubljajo, da začetna pripravljenost in volja ne bosta shtahneli. Za za jesen so napovedali nastop z novimi programi. Da si krajanje želijo in potrebujejo kulturnih prireditev, potrjuje tudi obisk na sobotnem gostovanju mladih iz Körmanda, ko je bila dvorana spet polna. (J. B.)

»Strici« se vračajo z gostüvanja. Foto: Miško Kranjec

Kulturni koledar

LJUTOMER — Nocoj, v četrtek, 31. maja, bo v domu kulture večer gledališke besede, ki jo pripravlja gledališka sekcija KUD Ivan Kaučič iz Ljutomera. Predstava bo ob 20.00 uri.

LJUTOMER — V petek, 1. junija, bo v domu kulture nastopil moški pevski zbor Lira iz Kamnika, ki velja za najstarejši zbor v Sloveniji. Celovečerni koncert se bo pričel ob 20.00 uri.

LJUTOMER — V nedeljo, 3. junija, bo ob 9.00 uri med-občinska revija odraslih pevskih zborov. Sodelujejo zbori iz občin Ljutomer, Murska Sobotica, Gornja Radgona, Lendava, Ormož in Lenart, revija pa bo v domu kulture.

RADENCI — V ponedeljek, 3. junija, bo pred restavracijo Vikend v Radencih nastopila folklorna skupina iz Križevca pri Ljutomeru. Nastop bo ob 17.00 uri.

Razstave

LJUTOMER — V galeriji Ante Trstenjak je na ogled razstava ob 90-letnici ustanovitve slovenskega pevskega društva v Ljutomeru.

MURSKA SOBOTA — Pokrajinska in študijska knjižnica v Murski Soboti pripravlja razstavo Pesniki pesniške zbirke Pesmi štirih, ki bo odprta od 1. junija do 5. julija v čitalnici študijskega oddelka. Razstava bo skušala prikazati književno delo pomembnih sodobnih slovenskih literarnih ustvarjalcev — Kajetana Koviča, Janeza Menarta, Toneta Pavčka in Cirila Zlobca.

RADENCI — V razstavnem salonu hotela Radin bo v petek od 17.00 do 18.00 otvoritveni ogled razstave Likovna ustvarjalnost v Pomurju, na kateri bodo prikazana dela pomurskih likovnih ljubiteljev.

STRICI SO MI POVEDALI (VI. DEL)

Veselo gostüvanje

Miško se vrne iz Ljubljane. Odločil se je, da ne bo duhovnik. Miška ga profesorski poklic, še bolj pa pisateljski. Ker je Lojz v Franciji na sezonskem delu, gre Miško s stricem Markom in Števanom ter Tompo igrat na gostüvanje v lendavski gorici. Med potjo sreča Magdo z otrokom, svojo neizsanjano otroško ljubezen. Na gostüvanju pa se zagleda v madžarsko dekle Sariko, v katero se zaljubi. Ko se vračajo z gostüvanja, zaidejo k židu Reichu, kjer se Miško znova sreča z Iluš. Ta ga zapele in naredi iz njega moškega. Tik pred domačo vasjo sreča plebanuša Klekla. Miško se z njim zaplete v oster politični dialog.

Šesti del nadaljevanke Strici so mi povedali, po literarni predlogi Kranjčevega romana je France Štigle s koscenaristom Brankom Šomnom razširil v film, ki so ga že predvajali v delovni kopiji lanske leto ob odkritju spomenika Mišku Kranjcu. Ta film bo prikazan tudi na letošnjem Puljskem festivalu z naslovom Veselo gostüvanje.

DOMAČA

PAMET,

KJE SI?!

PODMLADEK RAZUMNOSTI

Da se lotevamo teme o talentiranosti (inteligentnosti) mladih, je več razlogov, najpoglavitejši pa gotovo ta, da je konec šolskega leta tako rekoč pred vrati in s tem za več sto (tisoč) v slovenskem merilu! Srednješolcev zrelostni izpit. V pričujočem zapisu bomo problematiko bolj skicirali in zaokrožili z nekaj pomembnejšimi spoznanji iz preteklosti, v prihodnjem pa vam postregli z več zanimivimi ugotovitvami z okrogle mize z mladimi in njihovimi mentorji.

POMEN MARLJIVOSTI

Med brskanjem po predhodnih Vestnikih smo 31. marca 1955 našli članek Poldeta Resnika, naslovljen: Učni uspehi in otroška zaostanost. Lahko bi rekli, da gre za razčlenbo v malem, ki vsebuje tudi naslednje: ... ne samo zares dobri, ampak tudi srednji in celo šibki dijaki izdelajo nižjo gimnazijo, če le pokažejo malo marljivosti, volje in vztrajnosti.

O neki strogosti, ki bi zapirala učencem pot v višji razred, ni govora. Nasprotno: popustljivost gre tako daleč, da včasih celo trpi ugled šole, kar dokazujejo ne samo višja gimnazija, ampak celo strokovne šole... Solanje nalaga dolžnosti prav tako učencem kot otrokom. Dijak naj si uspeh res zasluži. Spričevalo naj ne bo samo dokaz o dovršeni nižji gimnaziji, ampak mora biti tudi garancija znanja. Ne smemo namreč pozabiti, da so se razmere silno spremenile. Današnje stanje tehnike in našega gospodarstva zahteva mnogo višjo izobrazbo tudi za vajučce. Kaj pomaga, če ima učenec spričevalo, znanja pa ne. Že tako se nekateri stroki pritožujejo, da absolvirani nižjeginnazijci ne prinesejo dovolj podlage za uspešen strokovni študij.

Načeta vprašanja so najbrž dovolj izzivalna in jih je vredno skupaj premisliti in kljub časovni oddaljenosti, ko so bila postavljena še malo niso izgubila na aktualnosti. Prej nasprotno!

NI POSREDI ELITIZEM

Ob prebiranju študije Psihologija ustvarjalnosti dr. Antona Trstenjaka smo se tudi sami spraševali, če morda ne delamo tako tekoč bar poglavitne napake, ko talentirane učence v učno-vzgojnem procesu hočeš nočeš „pehamo“ v sivino poprečja, ki ne dopušta, da bi pokazali, kaj vse znajo in zmorejo. 9. številki Teleksa prvega marca letos je bilo moč prebrati daljši intervju s priznanim strokovnjakinjo, našo pariško rojakinjo dr. Miro Stambak, ki se je pri svojem delu dokopala — skupaj s sodelavci — do izredno zanimivih dognanj. „Namreč, da je šolski neuspeh socialno selektiven. Pravzaprav ni nobeno posebno odkritje, da so otroci izobraženih staršev pogosto uspešnejši kot otroci iz revnejših,

Branka Zunec

socialno zanemarjenih okolij. To so dejstva, ki jih družba včasih priznava, včasih pa jih tudi zanika in taji. To, kar je vzbudilo pozornost, je poskus, narediti nekaj za otroke, ki so v šoli povsem neuspešni, otroke, o katerih prevladuje mnenje, da so leni, da so manj sposobni, da njihovih staršev učenje ne zanima, da pa šola ne more nič za to, češ da je njihovega neuspeha krivo predvsem domače okolje. Temeljno vprašanje, ki so si ga zastavili francoski raziskovalci, je, kaj lahko institucija — jasli, vrtec, šola — naredi, da se bodo razlike, ki jih pogojuje socialni dejavniki, zmanjšale. Ali je institucija v resnici nemočna? Ali se res ne dá nič oziroma več narediti, da bi se vpliv socialnih dejavnikov na otrokov šolski neuspeh zmanjšal? Kaj spremeniti? Kje začeti? Kakšen naj bi bil vzgojno-izobraževalni program?”

Nesporno so to dileme in pomisleki, ki terjajo poglobljena razmišljanja (tudi) v naših razmerah, o čemer se bomo — kot že uvodoma rečeno — razpisali v naslednji številki našega časnika. Vsekakor pa nam bo pri tem vodilo, da ni posredi nikakršne elitizem v tistem slabem pomenu besede, marveč razvijanje in spodbujanje talentiranosti (volje, marljivosti) podmladka bodočega razumnštva v najširšem smislu.

VEČ KOT ZGOLJ ŽILICA

Kako sploh razvijati in zlasti spodbujati talentiranost, bolje ustvarjalnost in inventivni duh mlade generacije, je v bistvu osrednje vprašanje, s katerim se tudi v Pomurju dokaj zavzeto ukvarjajo. Doslej se jim je to najbolj obrestovalo v naravoslovno-tehničnih krožkih na osnovnih šolah in šolah usmerjenega izobraževanja, sicer pa tu delujejo še biološki, kemijski, čebelarški, vrtnarsko-poljedelski, prometni, radioamaterski, fotoamaterski, elektroakustični, brodarški in drugi krožki. Samo v občini Murska Sobota je bilo lani vanje od 17.211 vključenih 1310 učencev, ki se hkrati vključujejo v širše slovenske programe, na primer gibanje Znanost mladim. Kljub temu je krožkarstvo še preskromno zaživelo in tudi nagrade mentorjem kaj dosti ne zaležejo, kajti očitno je, da imajo odgovorni v prosveti o tem svoje mnenje. (Mimogrede: podobno velja za krožke za izboljševanje proizvodnje v organizacijah združenega dela, kjer tudi v širšem slovenskem prostoru ni pravih izkušenj.

Tako kanijo z ustanovitvijo tovrstnega krožka v soboški Panoniji in rogašovskem Livu še nekoliko počakati.) K vsemu dodajmo, da torej zgolj žilica za inovativno dejavnost med mladimi ne zadošča, ampak je to tdo in zahtevno delo, ki pa se zna bogato obrestovati.

25 let dvojezičnega šolstva

Del vsakdanjega življenja ob meji

Dvojezično osnovno šolstvo v Pomurju končuje 25. leto dela — s kakšnimi uspehi, rezultati in morda tudi še z odprtimi vprašanji? O teh vprašanjih smo se najprej pogovarjali s pedagoškim svetovalcem za dvojezično šolstvo pri organizacijski enoti Zavoda za šolstvo SRS v Murski Soboti Janezom Kerčmarjem.

„Da, dvojezično šolstvo, ki smo ga razvili v lendavski in soboški občini, praznuje že 25. jubilej. V tem času smo dosegli številne uspehe. Za primer naj izpostavim le minulo šolsko leto: Dobili smo nov prilagojen učni načrt in predmetnike, s čimer smo razjasnili vprašanje nadaljnega koncepta dvojezične osnovne šole. Ta prilagoditev zajema tudi madžarski narodnostni program, ki se odraža poleg pouka madžarskega jezika še pri osmih drugih predmetih. V tem obdobju pa nam je uspelo izpostaviti predvsem tesno povezavo z okoljem. Šole na narodnostno mešanem območju so postale pravzaprav sestavni del življenja in dela teh krajev. Vse osnovne šole imajo dobre stike predvsem z družbenopolitičnimi organizacijami, društvi in krajevnimi skupnostmi. Poglobiti pa bo treba, predvsem vsebinsko, še sodelovanje z organizacijami združenega dela.”

— V Prosenjakovih so medtem zgradili novo centralno dvojezično osnovno šolo v soboški občini. Kako je zaživel nov kolektiv?

„Moram reči, da je ta osnovna šola zelo dobro povezana z okoljem in da je njeno sodelovanje dokaj tesno tudi z organizacijo združenega dela. Ker je to nova, sodobna šolska stavba, je interes s seznanjanjem njihovega dela precej velik. Tako je imela v minulem šolskem letu kar 17 različnih obiskov z raznih predelov sveta, zato da bi se seznanili s konceptom dvojezičnega dela, predvsem pa neposredno videli oziroma prisostvovali vzgojno-izobraževalnemu delu v razredu.”

— Iz poročila o delu dvojezičnih osnovnih šol v Pomurju v minulem šolskem letu lahko razberemo, da te šole dosegajo precej dobre učne rezultate. Zakaj?

„Ugotavljamo, da je od 1350 učencev dvojezičnih osnovnih šol

— od tega blizu 54 odstotkov madžarske narodnosti — v minulem šolskem letu doseglo 99,2-odstotni učni uspeh, osip pa je bil samo 4,7-odstotni. To so najbrž že optimalne meje pri učnem uspehu. Zakaj je temu tako, je več objektivnih razlogov. Tako velja poudariti, da so razmere za delo na dvojezičnih šolah precej ugodne. V Prosenjakovih so, denimo, prostorske razmere daleč nad republiškim poprečjem.

Tudi z učili so te šole zelo dobro preskrbljene. Naj omenim, da smo samo v minulem šolskem letu uspeli uvoziti iz Ljudske republike Madžarske 71 vrst učil. Dokaj ugodno je tudi število učencev, saj je poprečje na oddelek 18 učencev, na učitelja pa le 12. Take razmere so potemtakem poročstvo za sodobno pedagoško delo in doseganje nadpoprečnih učnih rezultatov.”

— Stanje v dvojezičnih šolah je torej zelo ugodno. Po čigavih zaslugah?

„Najprej je treba reči, da je sedaj res ugodno, če pa pogledamo nekaj let nazaj, ugotovimo, da je to šolstvo v občini Murska Sobota bilo v takem stanju, da smo ga lahko primerjali z najslabšim v Ljudski republiki Sloveniji. Sedaj se je to stanje izboljšalo. Zasluga za to pa gre predvsem celotni slovenski družbi. Zlasti je treba omeniti velika prizadevanja republiške izobraževalne skupnosti, republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje, zavoda za šolstvo in občinskih dejavnikov, da so dolgoročno zastavili razvoj dvojezičnega šolstva. Tako smo v soboški občini uspeli uresničiti načrtovano investicijska vlaganja, v tem jubilejnem letu pa smo oziroma bomo začeli urejati prostorske razmere na dvojezični osnovni šoli Drago Lugarič v Lendavi in Genterovcih. Treba je omeniti, da je slovenska družba zagotovila sredstva tudi za dodat-

no nagrajevanje pedagoških delavcev v dvojezičnih šolah zaradi težjega dela, za dražji oddelek, stike z Ljudsko republiko Madžarsko, za jezikovno izpopolnjevanje učiteljev itd. Tako dolgoročno zastavljen razvoj tega šolstva seveda zagotavlja tudi nadaljnjo uspešnost dvojezičnega vzgojno-izobraževalnega dela v Pomurju.”

— Zaradi česa je pravzaprav delo v dvojezičnih šolah težje?

„Predvsem je treba omeniti, da učitelje že pri usposabljanju za ta poklic čaka večji napor, saj morajo ob študiju dodatno opravljati izpite iz madžarskega jezika, kulture ter pismenega in ustnega izražanja. Na delovnem mestu pa se morajo jezikovno prilagajati v slehernem trenutku in vsakemu učencu — enkrat v enem, drugič v drugem jeziku. Pri pouku morajo delati v obeh jezikih, da se prepletata, dopolnjujeta, nadgrajujeta in bogatita. V učno-vzgojno delo morajo vpletati dve kulturi, uredničevati morajo narodnostni program v povezavi in v okviru celotnega učno-vzgojnega procesa in nenazadnje z manjšim številom ur v predmetniku morajo dati učencem enako znanje kot vse ostale šole v Sloveniji. Analize so pokazale, da se ti učenci enako uspešno vključujejo v sleherni program srednjega usmerjenega izobraževanja kot ostali.”

NJIHOVE IZKUŠNJE, MNENJA ...

IREN VARGA, OŠ Genterovci: „Dvojezično delo v razredu se je zame začelo v 3. razredu v Radmožancih. Bilo je težko, ker sem končala madžarsko šolo in ker za takšno delo nismo imeli nobenih izkušenj. Tudi primernih učbenikov takrat seveda še ni bilo. Toda morali smo se znajti. Veliko smo hospitalni in si sčasoma nabirali izkušnje. Iz leta v leto se je stanje spreminjalo na bolje. Prihajali so dvojezični učbeniki, nudili so nam strokovno pomoč in organizirali razne seminarje, na katerih smo se dodatno izpopolnjevali. Posebej težko je bilo takrat, ko še ni bilo otroških vrtcev in sem morala v 1. razredu otroke učiti celo to, kako naj se

pozdravijo v enem ali drugem jeziku. Zdaj, ko so vsepovsod tudi dvojezični vrtci, je veliko lažje.

GIZELA KASAS, OS Lendava: „Sedaj delam v varstvenem oddelku, kjer prav tako kot pri rednem pouku poteka delo v obeh jezikih. To od učitelja zahteva več časa za pripravo. V 1. razredu, kjer imam jaz varstvo, je najbrž še najtežje. Treba si je pripraviti veliko učnih pripomočkov za ponazarjanje, za pridobivanje pojmov v slovenskem in madžarskem jeziku. Jezikovno predznanje poizkušamo izboljšati tudi z različnimi igricami in pesmicami. Vsega pa v šoli ne moremo opraviti, ampak je otrokovo znanje materinega jezika v veliki meri odvisno od staršev.”

MATILDA VOROS, OŠ Prosenjakovci: „Kot je znano, so bili na dvojezičnem območju pred 25 leti v šolah slovenski in madžarski oddelki. Učenci so bili torej med sabo ločeni. Zame je bil prehod k dvojezičnemu pouku še posebej težaven prav tako tudi za učence, saj nismo enakovredno obvladali obeh jezikov. Potem ko smo začeli učitelji obiskovati razne seminarje in ko smo dobili dvojezične učbenike, smo se vse bolj zveščali v nov način dela. Do danes smo večinoma težav uspešno rešili. Pri dvojezičnem pouku se bogatita in razvijata obe narodnosti v medsebojnem razumevanju in sožitju.”

MILICA KOLENC, OŠ Dobrovnik: „Na to šolo sem prišla že pred 30 leti. Takrat torej še nismo imeli dvojezičnega pouka, temveč ločene oddelke. Tisti učenci, ki so obiskovali madžarski oddelek, tako niso bili dovolj usposobljeni za nadaljnje izobraževanje v srednji šoli. Torej so bili tako rekoč prisiljeni nadaljevati šolanje v Vojvodini ali na Madžarskem ali pa ostati doma. Starši, tudi madžarske narodnosti, so zato svoje otroke začeli v vse večjem številu vpisovati v slovenske oddelke, kjer pa si spet niso pridobili dovolj znanja iz svojega materinega jezika. Nekaj smo torej morali storiti, če smo hoteli zaustaviti asimilacijo. Mislim, da je bila uvedba dvojezičnega pouka edina prava pot.”

JOŽE GRAJ

KAPELČANI SO SE ODDOLŽILI SLOVENSKE PESNICE

Spominska plošča Ljudmili Poljanec

»Kultura vsakega naroda se kaže tudi v tem, kako zna ceniti na videz drobne kulturne ustvarjalce, ki pa so vendarle

je, se pozna precejšen vpliv Prešerna in modernistov. Iz njenih pesmi pa veje močan veter in glas naših poij. gozdov

Bratko Kreft je odkril spominsko ploščo.

prispevali pomemben kamen v mogočeni mozaik narodne kulture. In takšna je bila Ljudmila Poljanec, slovenska pesnica in učiteljica, ki je ob svojem deležu v slovensko narodno kulturno zakladnico, v dolgotrajnem učiteljskem delu prispevala pomemben delež v vzgoji številnih generacij učencev. Takole je ob 110-letnici dejstva Ljudmile Poljanec dejal med drugim ob odkritju spominske plošče na pročelju današnjega kapelškega vrtca — nekdanje šole, kjer je Poljanecva poučevala dve desetletji — akademik dr. Bratko Kreft.

Iej sopotnici slovenske moderne, skupaj z Vido Jerajevom in Kristino Šulerjevo je bila takrat najvidnejša ženska pesnica, ki je precej objavljala tudi v takratni osrednji slovenski literarni reviji Ljubljanski zvonu leta 1906 pa izdala pesniško zbirko Poezi-

in goric, zato jih je nekaj ponarodelo. Učiteljici svojih starih staršev pa so pripravili pred tem prisrčen program tudi učenci OŠ 25. maj na Kašeli, ki so jubilej združili z dnevom šole. Pesmi, folklorne in ritmične točke, recitatorji občinske zveze kulturnih organizacij in pevci Ljutomerskega okteta so dali svečani akademiji toplino in prisrčenost. o življenju Ljudmile Poljanec pa je spregovoril njen učenec Eman Pertl. Celotna šola pa je bila velika razstava, na kateri so učenci in njihovi mentorji prikazali zvrhan koš svojih ročnih in tehničnih spretnosti.

Prireditve so se udeležili številni gostje, med njimi tudi Rudi Čačinovič, Franc Kolaric, Boris Prejac, Mira Marko in drugi ter pobratimi — učitelji iz OŠ Momčilo Živojnovič iz Mladenovca.

V. Pavco

ABC POMURKA — TOVARNA MLEČNEGA PRAHU p. o. Murska Sobota

oglašča

na podlagi 5. člena Pravilnika o delovnih razmerjih prosta dela in naloge

blagovnega evidentičarja

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

1. da ima končano poklicno šolo — prodajalec prehrabene smeri
2. da ima eno leto delovnih izkušenj
3. da ima odslužen vojaški rok.

Poseben pogoj je poskusna doba, ki bo trajala tri mesece.

Rok prijave 8 dni od dneva objave. Prijave pošljite na naslov: ABC POMURKA — TOVARNA MLEČNEGA PRAHU p. o. M. Sobota.

Izbira kandidata bo opravljena v 5 dneh po izteku objave. Kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni.

ABC POMURKA

MESNA INDUSTRIJA n. sol. o. Murska Sobota

Komisija za medsebojna delovna razmerja pri delavskem svetu ABC POMURKA — Mesna industrija TOZD Trgovina M. Sobota, Bijičičeva 11, na osnovi 6. člena Pravilnika o delovnih razmerjih

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

poslovodje v prodajalni 6 — Zelenjava M. Sobota

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da so VKV trgovski delavci živilske smeri
- da imajo 2 leti delovnih izkušenj
- da imajo organizacijske in komunikativne sposobnosti

Delovno razmerje se sklenu s 1. 7. 1984 za nedoločen čas, z dvomesečnim poskusnim delom.

Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh od dneva objave na naslov: ABC POMURKA — Mesna industrija, TOZD TRGOVINA — komisiji za delovna razmerja, 69000 MURSKA SOBOTA, Bijičičeva 11.

300 delavcev v Cankarjevem domu

Ob koncu tedna je svet za kulturo pri občinskem svetu zveze sindikatov iz Murske Sobotne organiziral za delavce iz soboške občine ogled Cankarjevega doma v Ljubljani. Okrog 300 delavcev si je ob tej priložnosti ogledalo tudi orgelski koncert, nato pa se gledališko predstavo v ljubljanski Drami. Spričo velikega zanimanja, saj so morali nekateri celo odkloniti, so se na občinskem sindikalnem svetu v Murski Soboti odločili, da bodo v kratkem spet pripravili podobno potovanje v slovensko glavno mesto.

— Še

OB ROB TEŽAVAM V ŽIVINOREJSKI PROIZVODNJI

Misli na danes, ne pozabi na jutri!

Položaj, v kakršnem se je v zadnjem času znašla jugoslovanska živinorejska proizvodnja, bi lahko označili za kriznega. Položaj je sicer od regije do regije različen, vendar je problematika več ali manj podobna, s tem, da prihaja ponekod bolj, drugod pa nekoliko manj do izraza. Za kaj pravzaprav gre? V zadnjih mesecih je prišlo na jugoslovanskem tržišču do nekoliko večje ponudbe živine, ker pa se je istočasno tudi zmanjšalo povpraševanje po mesu, so klavnice prevzemale manj živali, tako pa se je problem še bolj zaostрил.

Vzrokov za položaj, v kakršnem smo se znašli, je več. Med drugim bi jih lahko iskali tudi v pomanjkanju krme, kar je predvsem posledica lanske uspešne suše in temu ustreznega nižjega pridelka. To velja v prvi vrsti za tista območja, kjer ne pridelajo dovolj lastne osnovne krme za potrebe živinorejske proizvodnje in so vezani na dokup iz drugih območij. Položaj, kakršen je nastal na trgu s koruzo, je znan. Pomanjkanje krme na nekaterih območjih so znali spretno izkoristiti pridelovalci koruze, ta je v primerjavi z drugimi kulturami že zdaj presegla vse razumne meje, izsiljevanja višje cene pa se še nadaljujejo, vse to je postavilo živinorejce v položaj, da so se odločali za predčasno oddajo živine in tako je prišlo naenkrat do večje ponudbe. To seveda klavniške industrije ne bi postavilo v brezizhodni položaj, če ne bi hkrati prišlo do zmanjšane izvoza. Istočasno pa je padla tudi poraba mesa na domačem tržišču in hladilnic so se tako iz dneva v dan bolj polnile.

In kakšen je položaj v Pomurju? V soboški mesni industriji pravijo, da v prvih štirih mesecih letos ponudba živine niti ni bila bistveno večja od lanske v

enakem obdobju, da pa je na večje zaloge, zlasti govejega mesa, vplival manjši izvoz, delno pa tudi manjša poraba pri domačih potrošnikih. Nekoliko je bila večja ponudba prašičev, kar pa je tudi posledica izgrajenih novih kapacitet, ki so začele delovati v lanskem letu in zdaj že dajejo rezultate. Vendar pa moramo zapisati, da je do nekoliko večjega pritiska na domačo mesno industrijo prišlo tudi za-

KOMENTIRAMO

voljo tega, ker letos v Pomurju niso prihajali kupci iz drugih območij in republik in je tako vsa živina ostala doma. Kljub vsemu pa je vse do nedavno odkup pitane goveda in prašičev v Pomurju potekal dokaj normalno, do manjših zastojev pa je prišlo šele v zadnjem času. Tako so nekoliko v zaostanku pri prevzemu pitane goveda, pa tudi odkup prašičev iz prostega odkupa ne teče povsem brezhibno.

Čeprav se bliža turistična sezona in bi bilo pričakovati, da se bodo ob zvečani potrošnji zaloge zmanjšale, pa težav s tem seveda ne bo konec. Soboška mesna industrija ima sicer sklenjene samoupravne sporazume s turističnimi centri in gostinskimi organizacijami, svoje obveze do njih pa bo tudi realizirala. Tako se bodo zaloge mesa nekoliko znižale, za okrog 20 odstotkov pa v tem času navadno poraste tudi poraba mesnih izdelkov.

Kljub zalogam svežega mesa v hladilnicah pa ugotavljamo, da v trgovinah nekaterih vrst mesa sploh ni moč dobiti. To se zdi na prvi pogled malce neverjetno, vendar je ob poznavanju problematike takšno stanje samo po sebi umevno. Še vedno namreč

velja star režim določanja cene svežemu mesu, ki se oblikuje na osnovi predvidene proizvajalčeve cene. Ta znaša pri prašiču še vedno 110,00 dinarjev za kilogram žive teže, če pa vemo, da so prašiče plačevali že tudi po 170,00 in več dinarjev, potem je jasno, zakaj je ponudba svežega mesa razmeroma neugodna. Določenih vrst svežega mesa se namreč ne splača prodajati in mesarji ga raje držijo v hladilnicah ali pa ga predelajo v gotove izdelke.

Položaj v živinorejski proizvodnji je torej dokaj resen in če bomo pri razreševanju delali napake, bo to lahko imelo daljnosežne posledice. Kaže pa, da se v Jugoslaviji tega še vedno premalo zavedamo, to pa potrjujejo tudi nekateri podatki. Zlasti močno se v zadnjem času znižuje stavež osnovne črede krav, ki je letos v primerjavi z lanskim letom manjša že za okrog 30 tisoč krav, medtem ko se je v zadnjih šestih letih število krav zmanjšalo v Jugoslaviji kar za 134 tisoč glav. Tendenca zniževanja pa se še nadaljuje, to pa bo lahko imelo težke posledice v proizvodnji mesa za domače potrebe in za izvoz v prihodnjih letih. Tudi ponudba prašičev v zadnjem času kaže na to, da prihaja do zmanjševanja osnovne plemenske črede. To zmanjševanje pa bo še pospešilo padanje cen, saj na nekaterih območjih že ponujajo prašiče po 120,00 dinarjev kilogram. Dobro premišljena in gotovo tudi pravilna pa je ob vsem tem odločitev, ki so jo sprejeli pomurski kmetijci. Ti so se namreč v okviru SOZD ABC Pomurka dogovorili, da kljub vsemu odkupnih cen goveda in prašičev ne bodo zniževali. Pravila: Misli na danes in ne pozabi na jutri, se v Pomurki držijo in to se jim bo gotovo obrestovalo.

Ludvik Kovač

OB MELIORACIJAH TUDI KOMASACIJA — V Sloveniji posvečamo v zadnjih letih posebno skrb kmetijskozemljiškim operacijam, zlasti tistim, ki prispevajo k izboljševanju kmetijskih zemljišč in hkrati s tem tudi k večji proizvodnji. Tako namenjamo precejšnja nepovratna sredstva za melioracije in komasacije, z rezultati, ki so jih dosegli pri urejanju zemljišč, pa se lahko pohvalijo tudi v Pomurju. Tu so doslej meliorirali že več kot 5.200 hektarjev kmetijskih zemljišč, melioracijam pa namenjajo posebno pozornost tudi v tem srednjeročnem obdobju. Hkrati z melioracijami na tistih površinah, ki so v lasti kmetov, pa se marsikje odločijo tudi za komasacije. Ob manjših izjemah so dosedanje komasacijske postopke izvedli več ali manj uspešno, rezultati pa se že odražajo tudi v višji proizvodnji. S komasacijskim postopkom so letos končali tudi na delu površin v Brezovcih, te površine pa se ob spomladanski setvi že tudi zasejali. Vsi lastniki teh površin so družno poprijeli za delo, ki je bilo tako hitro in kvalitetno opravljeno. Foto: L. Kovač.

Vrsta anonimnih inovacij v kmetijstvu

Tudi v Pomurju so kmetijci vložili vse sile za intenzivnejšo rabo kmetijskih zemljišč, tako da bi z uporabo sodobne tehnologije pridelovanja dosegli za letos načrtovano 3,5-odstotno rast kmetijske pridelave.

V Kmetijski zadrugi Ljutomer-Križevci so se na setev sladkorne pese in koruze, katere pravočasni začetek je oviralo deževno vreme v začetku aprila, posebej dobro pripravili.

Setev sladkorne pese na 180 hektarjih so opravili v petih dneh po zaslugi delavcev poslovne enote Kmetijstvo — storitve iz Veržaja. V mehanični delavnici te enote so namreč mehaniki dobro pripravili stroje za spomladansko setev. Pri delu so se izkazali kot inovatorji, saj so za setev sladkorne pese pripravili oziroma sami izdelali 18-redno sejalnico za peso, kakršne industrija ne proizvaja in s katero so ob hitrosti setve 4 km na uro dnevno zasejali 35 hektarjev njiv. Seveda je sejalnico moč uporabiti le na velikih kompleksih in ob močnih traktorjih. V KZ Ljutomer-Križevci, kjer so v zadnjih letih meliorirali in komasirali čez 900 hektarjev, pa imajo 10 in več hektarske njive in za obdelavo slednjih primerno težko mehanizacijo.

Sicer pa so v KZ Ljutomer-Križevci za setev pripravili traktorje tako, da hkrati ob setvi posevke škropijo z zaščitnimi sredstvi. Lepo vreme so dobro izkoristili tudi za setev koruze, saj so v svojih delavnicah povečali tudi sejalnice za setev koruze tako, da so iz dveh 6-rednih naredili 10-redno, s katero lahko v desetih urah s koruzo zasejejo 30 hektarjev. Tudi koruzo sejejo tako, da so traktor priredili za hkratno škropljenje, s čimer so prihranili veliko časa in energije. Omembe vredna je tudi pogruntavščina, ki omogoča sočasno kultiviranje in korpiranje oziroma zabrananje škropiva.

V KZ Ljutomer-Križevci edini v Pomurju dovažajo mineralna gnojila na njivo v razsutem stanju. Za prevoz slednjih so v lastnih delavnicah izdelali več dvovišinskih prikolic s hidravliko. Da bi olajšali delo traktoristom, so hidravlične škroplilnice, pri katerih se višina letve hidravlično nastavlja, montirali pred

traktor. Delo traktoristov so olajšali tudi s posebno merilno napravo tako, da se ti pri delu na polju ne ravna po markiranih kolesa, pri čemer mora traktorist stalno gledati na stran v kolotek, temveč traktor sledi komandam traktorista, ki gleda naravnost skozi merilno napravo.

Ob že naštetem velja omeniti tudi, da se pri škropljenju poslužujejo vode iz na poljih urejenih vodnjakov, kar zmanjšuje transportne stroške — hkrati pa jamči, da ne zastrupljajo vode iz drugih zajetij.

Ob vsem ni moč zaobiti dejstva, da v KZ Ljutomer-Križevci dela poljedelskim delavcem ne olajšujejo le z inovacijami na strojih, temveč so, kolikor je znano, tačas tudi edini v Pomurju, ki delavcem na njive dostavljajo toplo malico. Res je, da večina naštetega velja za delavce in stroje, ki obdelujejo družbeno zemljo zadruga, vendar isti opravljajo usluge tudi za združene kmete — člane zadruga.

Takoj po setvi so se težki stroji preselili na zemljišča, ki jih križevska zadruga meliorira z lastno mehanizacijo, kar je znatno ceneje. Ob tem naj omenimo le, da so tudi pri izsuševanju zemlje vpeljali vrsto novosti. Tako so na težkih tleh drage drenažne cevi zamenjali s krtinčenjem — vlečenjem kroglice na določeni globini s čimer napravijo v zemlji rov, po katerem odteka voda. Globoko podoravanje, ki spravlja humus v rastlinam nedostopno globino pa so nadomestili z globokim rahlanjem s posebnimi orodji, ki so jih sami skonstruirali in izdelali v lastni delavnici.

Inovatorji iz KZ Ljutomer-Križevci so vzpostavili tudi sodelovanje z biotehnično fakulteto in kmetijskim inštitutom iz Ljubljane. S profesorji biotehnične fakultete so se že dogovorili, da bodo v zadrugi delavnici ob njihovi pomoči še naprej razvijali orodja, ki bi bila najbolj primerna za obdelavo melioriranih površin.

Ludvik Kovač

ZVEZA ČEBELARSKIH DRUŠTEV MURSKA SOBOTA

Vse več novih in mladih članov

Tudi v soboški občini ima čebelarstvo bogato in dolgo tradicijo. Organizirano so se s čebelarjenjem na tem območju začeli ukvarjati v letu 1928, ko je bila v Murski Soboti ustanovljena čebelarska podružnica. Ta se je pozneje preimenovala v Čebelarsko društvo Murska Sobotica, njeno poslanstvo pa danes uspešno nadaljuje Zveza čebelarskih društev Murska Sobotica, ki je bila ustanovljena leta 1976.

Zveza čebelarskih društev Murska Sobotica združuje 11 čebelarskih društev in občin, število njenih članov pa se iz leta v leto povečuje. Največja med njimi je vsekakor Čebelarska družina Murska Sobotica, ki šteje že več kot sto članov, v vseh 11 čebelarskih društev pa je vključenih 309 čebelarjev. To število pa seveda ni dokončno, saj je v občini še veliko čebelarjev, ki

niso organizirani v okviru društev, pa tudi sicer se število novih čebelarjev iz meseca v mesec veča. Organizirani čebelarji v občini gospodarijo danes z več kot 8.300 panji, v glavnem s takoimenovanimi AŽ panji, ob povprečnem donosu 20 kilogramov medu na panju pa so soboški čebelarji v lanskem letu prodali čebelarskim organizacijam (Medex, Hmezad) okrog 120 tisoč kilogramov medu.

Čebelarska organizacija v občini si seveda prizadeva, da bi pritegnila v svoje vrste še več novih in mladih članov, uspehi pri tem pa ne izostajajo. Med 309 člani je veliko mladih in če so še pred leti ugotavljali, da so se s čebelarjenjem ukvarjali v pretežni meri le kmetje, pa je danes struktura čebelarjev že zelo pestra. Skrbi za podmladek posvečajo čebelarske družine posebno pozornost in danes

čebelarski krožki delujejo že na 11 osnovnih šolah ter na srednji kmetijski šoli v Rakičanu in na srednješolskem centru v Murski Soboti. Čebelarska organizacija tem krožkom pomaga s strokovnim delom, za kar so zadolženi mentorji, pomaga pa jim tudi pri nabavi čebelarske opreme.

Ob skrbi za podmladek pa ne pozabljajo tudi na ostalo članstvo. Posebno skrb namenjajo izobraževanju članov, zlasti v zimskem času, ko pripravijo številna predavanja, v zadnjih letih pa posvečajo vso pozornost tudi zatiranju nekaterih hudih čebeljih bolezni. Sicer pa postaja čebelarstvo vse pomembnejši sestavni del kmetijstva, temu ustreza pa je tudi skrb družbe za razvoj čebelarstva. Čebelarji posebej tesno sodelujejo z veterinarsko postajo pri zatiranju čebeljih bolezni, v to

se uspešno vključuje tudi občinski sklad za pospeševanje kmetijstva, ki poleg tega namenja sredstva še za širitev in razvoj čebelarstva, dokaj dobro pa je tudi sodelovanje s kmetijci. S slednjimi čebelarji uspešno sodelujejo pri nabavi in razširjanju medovitih rastlin, več razumevanja pa bi morali imeti kmetijci do varstva čebel. Zaradi nevestnega in nestrokovnega ravnanja (v času škropljenja sadnega drevja pa tudi podrast) nemalokrat prihaja do množičnih zastrupitev čebel. Škoda, ki pri tem nastaja pa je neprecenljiva in se je ne da po-

plačati s še tako visokimi odškodninami.

Čebelarji v občini Murska Sobotica pa se ponašajo še s svojo lastno plemenilno postajo, ob kateri so si postavili tudi svoj dom. Zgradili so ga v glavnem s sredstvi, ki so jih sami prispevali, prostovoljno pa so opravili tudi vsa dela. V sklopu plemenilne postaje so zasadili tudi spominski park tovarišu Titu, v katerem je 88 medovitih rastlin. Tu pripravljajo čebelarji družabna srečanja, na katerih se med seboj spoznavajo in izmenjujejo izkušnje v čebelarjenju.

Ludvik Kovač

TURNIŠČE: cene pujskov

In vendar se je zgodilo: Pretekli četrtek (5. maja) so nekateri rejci dobili za par pujskov 10 tisoč dinarjev, kar je bila najvišja cena doslej. Ponudba pa je bila tudi tokrat večja kot povpraševanje.

Boris Hudečič

ČESTITAMO OB OBČINSKEM PRAZNIKU

vsem občanom, delovnim kolektivom
organizacij in ustanov ljutomerske občine
in jim želimo še mnogo delovnih uspehov
v vseh delovnih okoljih!

SKUPŠČINA OBČINE IN IZVRŠNI SVET

Občinska konferenca SZDL

Občinska konferenca ZKS

Občinska konferenca ZSMS

Občinski sindikalni svet

Občinski odbor ZZB NOV

KONUS

TOZD USNJARNA
LJUTOMER

Kemijska in usnjarska predelovalna industrija n.sol.o.
Slovenske Konjice, Slovenija

S svojimi proizvodi iz svinjskega usnja za usnjeno konfekcijo
in čevljarstvo industrijo v različnih debelinah
in barvah, se najtopleje priporoča.

**Iskrene čestitke ob prazniku
občine Ljutomer!**

marles

Maribor

TOZD Tovarna pohištva LJUTOMER

Priporočamo se s svojimi
izdelki sedežnega kuhinjskega
pohištva.

**OB OBČINSKEM PRAZNIKU
ISKRENE ČESTITKE!**

KRKA

KRKA tovarna zdravil, n.sol.o. novo mesto

TOZD „ISIS“ LJUTOMER

Ob občinskem prazniku želijo delavci Krke
vsem veliko delovnih dosežkov!

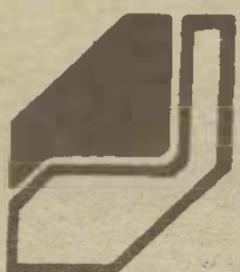

samo

Program SAMO proizvaja:

lesnina

tozd tovarna pohištva MIZARSTVO LJUTOMER
ČESTITAMO OB PRAZNIKU OBČINE LJUTOMER!

prlekija

obrtna zadruga
69240 Ljutomer
prešernova 7
telefon 060 81-028, 81-204

- združuje obrtnike različnih strok,
- zastopa drobno gospodarstvo pri prodaji izdelkov doma in na tujem,
- išče in pomaga pri razvoju novih idej.

Vsem občanom iskrene čestitke ob prazniku občine Ljutomer!

*Vse zainteresirane
vabimo k sodelovanju*

Bolnišnica potrebuje letno 3500 krvodajalcev

V Sloveniji vsako leto praznujemo 4. junij kot dan krvodajalcev. Krvodajalstvo je humana dejavnost, ki jo že več kot trideset let uspešno izvaja organizacija Rdečega križa. To je vrednota, ki ji v naši samoupravni socialistični družbi dajemo poseben pomen in s katero se na konkreten način odraža vsa veličina človeške solidarnosti. Kri je namreč nenadomestljivo zdravilo, ki ga ne more izdelati nobena tovarna, brez katerega tudi sodobna medicina ne more uspešno zdraviti. Rdeči križ je v dosedanjih akcijah prostovoljnega, brezplačnega in anonimnega krvodajalstva izkazal svojo organizacijsko sposobnost in učinkovitost, vendar pa brez pomoči vseh družbenih dejavnikov te naloge ne bi mogel tako uspešno opraviti.

Pred osemindvajsetimi leti je bila pri Splošni bolnišnici v Murski Soboti ustanovljena transfuzijska postaja, ki je tedensko potrebovala 20 do 30 krvodajalcev. Danes potrebuje letno 3.500 krvodajalcev ali 1.300 litrov krvi (tedensko okrog 65 krvodajalcev). Doslej je na transfuzijskem oddelku Splošne bolnišnice v Rakičanu okrog 56.700 krvodajalcev darovalo 19.300 litrov krvi. Kljub uspešnemu izvajanju akcije pa imajo občasno težave, ker nekatere delovne organizacije ne kažejo dovolj razumevanja za to humano dejavnost. Zato bi si morali vsi prizadevati, da med krvodajalce pritegnemo nove ljudi, zlasti mlade, ne pa da se moramo v stiskah obračati na tiste krvodajalce, ki so že 25- ali večkrat oddali kri. Ti so človeško in humano dolžnost do sočloveka prav gotovo že opravili.

Feri Maučec

Pospešiti postopek evidentiranja mladih

Osrednja pozornost na seji sekretariata medobčinskega sveta zveze socialistične mladine za Pomurje, ki je bila v Murski Soboti, je veljala področju evidentiranja. Tako so pregledali in ocenili dosedanj potek evidentiranja mladink in mladincev — prostovoljcev teritorialne obrambe ter brigadirjev za udeležbo na letošnjih zveznih in republiških mladinskih delovnih akcijah. Kot kaže, za zdaj še ni moč dati celovite ocene, ker še prihajajo prijavnice na OK ZSMS. Največje zanimanje je za regijsko pionirsko brigado, za katero imajo samo v soboški občini 77 prijavn. brigada pa bo štela 50 pionirjev. Zato bo treba opraviti izbor v posameznih pomurskih občinah.

Medtem pa za ostale brigade še vedno sprejemajo prijave, v katerem pa se bodo skupno z vodstvi šol in mladinskih organizacij dogovorili o večji angažiranosti pri evidentiranju. Govor je bil tudi o mednarodnih delovnih akcijah, zlasti na Madžarskem (tovarna konzerv v Hadvanu), Slovaškem in v Estoniji v Sovjetski zvezi. Prvih dveh akcij se bo iz Slovenije udeležilo po 20 mladih, slednje pa le pet brigadirjev. Razpisani so tudi natečaji za udeležbo na mirovnih taborih, ki bodo letos v Avstriji, Zahodni Nemčiji, Franciji, Belgiji, na Švedskem in Finskem. Tu pa se poleg znanja tujega jezika zahteva tudi poznavanje problematike mirovnih ribanj.

Dokaj dobro pa poteka evidentiranje mladih prostovoljcev enot teritorialne obrambe. Še posebej v soboški občini, kjer je trenutno prijavljenih nekaj čez 60 mladih, računajo pa, da jih bo okrog 150. Prijave še sprejemajo.

Milan Jerše

GORNJA RADGONA

Seminar za predsednike

Tudi letos so pri odboru za idejnopolično usposabljanje radgonske občinskega sveta pripravili seminar za predsednike osnovnih organizacij in konference sindikata. Usposabljanje, ki sodi v okvir enotnih republiških programskih izhodišč, se je pričelo včeraj, končali pa ga bodo jutri v prostorih radgonske delavske univerze. Največji poudarek je dan vlogi in nalogam Zveze sindikatov Slovenije v političnem in družbenoekonomskem sistemu, letos pa namenljajo tudi več pozornosti samim metodam dela z udeleženci usposabljanja. Sicer pa so osnovne teme: vodenje sestankov, naloge ZS pri utrjevanju samoupravnega delegatskega sistema in delegatskih odnosov, aktualna problematika v gospodarstvu, vloga sindikata kot subjektivne sile po njihovem zadnjem kongresu in sindikat v uresničevanju kadrovske politike, metode in oblike političnega dela ter organizacija ZSS. vp

Kako se uresničuje dogovor o kadrovski politiki

Uresničevanje družbenega dogovora o kadrovski politiki v lendavski občini se ne uresničuje zadovoljivo, ugotavlja izvršni svet občinske skupščine. Veča se število prijavljenih kandidatov, ki še niso opravljali poslovnih nalog. Izvršni svet ugotavlja med drugim tudi to, da je močna fluktuacija kadrov, kar samo po sebi ne bi bilo slabo, če bi kadri ostali v občini, toda večina strokovnjakov občino zapušča. Največ odhodov je bilo v INA-Nafti in Gorenju. Najbolj pogosti vzroki za odhajanje so slabi medsebojni dohodki za enako delo in podobno. Vse to kaže, da družbeni dogovor o kadrovski politiki ostaja le na papirju, v praksi pa je drugače. V delegatski skupščini bi bilo ponovno potrebno razpravljati o družbenem dogovoru in skušati ukrepati proti tistim, ki so dogovor podpisali, v praksi pa ga ne uresničujejo.

Predstavljamo vam Viktorja Graha

25 LET V UNIFORMI

V jubilejnim letu, ko praznujemo 40-letnico organov za notranje zadeve, so priznanja, ki so jih dobili delavci UNZ in drugi, toliko dragocenejša. Tako meni tudi inšpektor za organizacijo in razvoj milice VIKTOR GRAH, ki je za svoje 25-letno delo v organih za notranje zadeve prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo. Torej vzrok več za predstavitev.

»Kako to, da ste se odločili za delo v organih za notranje zadeve?«

— Rojen sem na Goričkem v Vidoncih. Ko sem se vrnil od vojakov, sem nekaj časa delal na kmetiji, potem pa so me miličniki s postaje milice pri Gradu nagovorili, da sem šel v miličniško šolo v Ljubljano. 1959. leta sem se zaposlil na oddelku milice v Radencih, kjer sem bil miličnik in vodja varnostnega okoliša do 1969. leta. V tem času sem ob delu končal še srednjo šolo za notranje zadeve in politično šolo. Želja po izobraževanju me je pripravljala na višjo pravno šolo, ki sem jo končal 1971. leta.

»Ste potem še ostali v Radencih?«

— V Radencih sem si ustvaril nov dom, vendar sem 1971. leta šel službovat v Mursko Soboto, kjer sem nekaj časa delal na področju zatiranja kriminalitete, od 1973. leta dalje pa sem inšpektor za organizacijo in razvoj milice. Ob tem lahko povem, da smo dosegli v organih za notranje zadeve primerno kadrovske in strokovne strukture delavcev. V miličniško službo se v veliki meri vključujejo tudi pomurski mladinci, tako da gredo na usposabljanje v kadetško šolo v Tačen oziroma miličniško šolo v Ljubljano. Sicer pa delavci organov za notranje zadeve stremimo za tem, da bi se kar najbolj približali občanom, da je postopek zakonit, human.

»Zdaj imamo miličniki na postajah in oddelkih milice sodobna tehnična sredstva, v prvih letih

vašega službovanja, v letu 1959, pa je bilo verjetno drugače?«

— Res je. Zdaj imajo na postajah avtomobile, ko pa sem začel, smo imeli na oddelku v Radencih nekaj časa samo kolo; šele

1960. leta smo dobili prvo motorno kolo. Pa tudi sicer je bilo v tistem času težko, zlasti pa zaradi meje, ob kateri so se potikali sumljivi ljudje.

iz obrazložitve za priznanje, ki ga je Viktor Grah dobil v teh dneh, povzemamo:

»Ves čas je opravljal dela in naloge izredno vestno. Kot tak je dosegel velike uspehe na vseh področjih dela ONZ, še posebej pri odkrivanju in preprečevanju kaznivih dejanj, varstva ustavnih ureditev... Pri tem je žrtvoval tudi precej svojega prostega časa, izpostavljal svoje zdravje, življenje... Angažiral se je tudi na družbenopolitičnem področju, saj je bil (in je še) aktiven v ZKS, SZDL, sindikatu, mladini, raznih delegacijah in društvih... Bil je sodnik porotnik in drugo. Od leta 1975 dalje pa si tovariš Grah ve-

liko prizadeva tudi za dvig idejno-politične, strokovne in obrambne usposobljenosti delavcev organov za notranje zadeve. Izredno veliko se je angažiral za kar najboljše medsebojne odnose delavcev ONZ in odnose do delovnih ljudi in občanov, kar najboljše vzgojo in mentorstvo predvsem mladim delavcem, pridobivanju ustreznih kadrov za delo v milici in varstvu pri delu. Mnogo je delal tudi na področju podružljanja družbene samozastite...«

K temu naj dodamo, da je tovariš Grah doslej prejel že več priznanj in pohval, med drugimi srebrni znak zveze sindikatov Slovenije, priznanje OF in zlato značko varnosti.

»Zelo ste aktivni pri delu organov za notranje zadeve in na drugih področjih. Ali ob vsem tem najdete tudi kaj časa zase — za svoj konjiček, ki je menda lovstvo?«

— Res je. Tudi lovec sem. To sem postal šele 1972. leta, ko sem se vrnil s šolanja iz Maribora. Vključil sem se v lovsko družino v Radencih in ostal njen član do danes.

»In vaše lovske trofeje?«

— Zaenkrat je to srnjak, čeprav na naše lovišče zaide tu in tam tudi kako krdelo divjih prašičev, pa tudi jelen in košuta se pojavljata. Za naše lovišče je značilna predvsem nizka divjad. Od te pa je le malo jerebic, torej streljamo predvsem zajce, fazane... Za varstvo narave bomo morali vsi narediti veliko več, sicer se bodo naravne razmere za bivanje divjadi še naprej slabšale.

Tako torej naš sogovornik Viktor Grah. V organih za notranje zadeve dela že 25 let. Delo je zelo vztrajno in uniformo tudi. Ob visokem državnem priznanju mu veljajo tudi naše čestitke.

Š. SOBOČAN

PROIZVODNI PROGRAM

sistem predelnih sten „LJUTOMER“

sistem nadstrešnic za avtobusne postaje

lahke montažne plošče za gradbeništvo

kiosk sistem K-67

jadralne deske

papirnato satovje

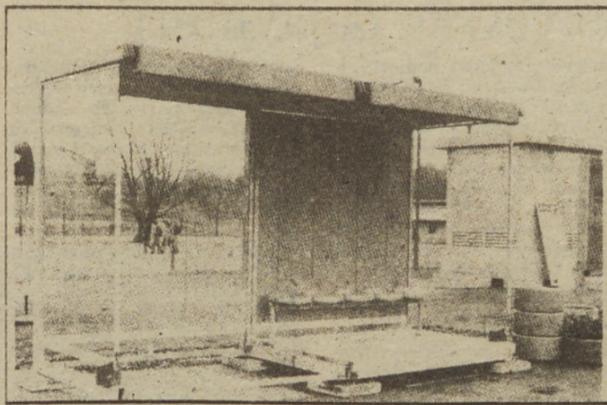
industrija montažnih gradbenih
materialov

INCRAD

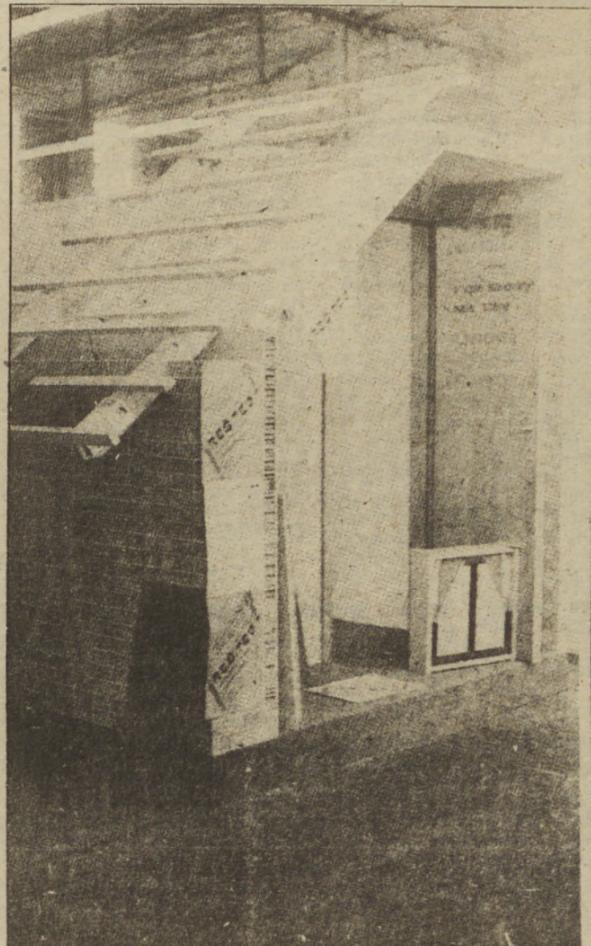
69240 LJUTOMER

Ormoška 46

telefon: 069/81-414

ČESTITAMO
OB PRAZNIKU
OBCINE
LJUTOMER

Na kraju velike moritve novo svarilo pred vojno

V Modincih (Mogersdorfu) je bilo minule dni živahno. Gibanje »Gradišćanska kulturna ofenziva« je ob pomoči tamkajšnje občine in deželne vlade v Železnem organiziralo že peti kulturni dan — prireditve, ki ima globlji vsebinski pomen. Na prireditvah v Modincih

tem, kako je posamezni deželi (in državi) uspelo ohraniti in zaščititi dragocene zgodovinske in kulturne vrednote, še posebej je bila deležna velike pozornosti nega krajevne podobe, ohranjanje starih krajevnih jeder. Tudi Slovenci smo prispevali skromen delež in ponovno

in ustvarjalnemu sožitju. Deželni glavar Gradišćanske Teodor Kery je razglasil pax pannonica (panonski mir), veliko argumentov za mir pa je tudi v govoru štajerskega predstavnika, župana iz Borinja (Fering), gospoda Kampla, ki je svoj govor začel takole: »... Moj ded je bil Slovenec, oče Madžar, jaz sem rojen v Avstriji...«

Hočemo mir in kulturo!
Dr. Matjaž Kmecl je za govorniškim pultom naglasil, da je edina ofenziva, ki lahko človeštvu prinese srečo, varnost in blagostanje, kulturna ofenziva. »Zato je ta velika mirovna manifestacija v osrčju gradišćanskih kulturnih dni globoko smiselna in simbolična.« je nadaljeval. Militarizem vsake vrste je do danes nakopičil toliko orožja, da lahko z njim dobesedno razstrelimo planet, še prej pa uniči življenje na njem. Militantnosti do okolja pobija danes že cele smrekove gozdove. Tudi naši otroci bi radi živeli v svetu

vojakov v vseh časih in krajih. Tu smo se zbrali iz treh različnih sedanjih držav različnih jezikov, različnih preteklosti, toda istega prepričanja: hočemo mir in kulturo, to pa pomeni vse najlepše in najboljši, kar človeštvo premore: prijateljstvo, ustvarjalnost, razumnost, razumevanje med velikimi in malimi, med vsemi narodi. Volja po kulturi je v današnjem svetu zagotovo najbolj moralna, najbolj avtentična volja! Zato v imenu SR Slovenije pozdravljam to veliko in lepo prireditev in vse, ki ste se na njej z dobro voljo v srcu zbrali. Vsi skupaj smo enih misli in to nas združuje. Pozdravljeni v miru in prijateljstvu!« je končal svoj nagovor dr. Kmecl.

Ves čas slavnosti so nastopali instrumentalisti in pevske skupine, med njimi mešani pevski zbor soboškega srednješolskega centra, potem ko sta družno odkrila spominski kamen turški veleposlanik

Dr. Matjaž Kmecl in mladinci kolesarskega kluba so zasadili našo smrečico.

so sodelovali tudi predstavniki sedanjih dežel — madžarske Zelezne županije, Slovenije, Hrvaške in avstrijske Štajerske.

Začetek je bil že v petek, 25. maja, ko so v novi občinski hiši in v šoli odprli nekaj razstav. Med drugimi so razstavili likovna dela gimnazijcev iz Monoštra, Murske Sobote, Jennersdorfa Fürstenfelda in Güssinga. V kulturni dvorani je razstavljal svoja olja prof. Vlado Sagadin, bili pa sta še razstavi amaterske fotografije in izdelkov

ugotovili, koliko dela nas pri tem še čaka.

Ko so se popoldne arhitekti in zgodovinarji vračali z oglada nekaterih naselij v Modince, da bi se priključili zborovalcem pri Belem križu, so presenečeni opazovali mavrico, ki se je že kar preveč simbolično bočila nad stičiščem treh držav, kot da bi hotela spomniti na skupno zgodovino in sedanje sodelovanje treh narodov. Ta čas so se na prizorišču krvave morije v letu 1664 že zbrali mladina, politiki,

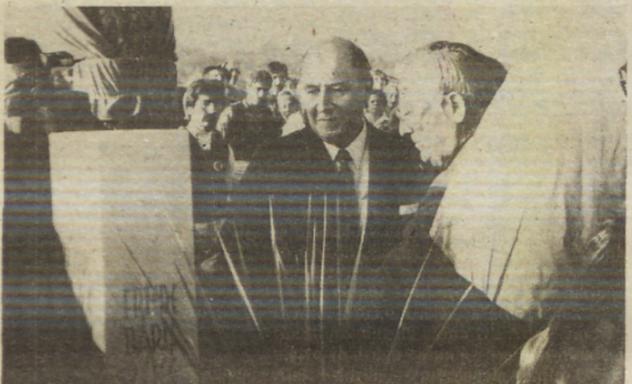
Lovci-rogisti iz ZLD Prekmurje so ubrano zatrobili na začetku slavnosti v Modincih.

gozdov, radi bi bili srečni in varni; raje bi hodili v kino, v disko in gledališče kot na vojske. Radi bi živeli v svetu, ki bi bil avtentičen, in takšen svet jim moramo zagotoviti. To je naša dolžnost! Svet kulture in humanizma.

Danes bomo posadili smrečice miru in bomo s tem izrazili svojo željo in zahtevo: Naj živijo smrekovi gozdovi in vse kar je narava! Odkrili bomo, gospod deželni glavar in veleposlanik republike Turčije, kamnit spomin padlim turškim vojakom iz davnih dni kot protest proti padanju in pobijanju

in deželni glavar Gradišćanske, pa še folklorna skupina iz Istanbula. Smrečice, ki so jih zasadili predstavniki dežel, so na kraj dogajanja prinesli mladi; za nas so to storili člani KK Pomurje.

Seveda so se v nedeljo prireditve nadaljevale in zaključile obenem. Naj omenimo nenavadno obliko širjenja knjig in umetnin med ljudi. V vseh kioskih so prodajali srečke in za razliko od običajnih srečlovov so bili dobitki umetniška dela. Seveda so bila med dobitki tudi turistična potovanja, da bi bilo kupcev srečk še več. Jože Šabjan

Turški veleposlanik in deželni glavar Teodor Kery sta odkrila kamniti spomin na padle turške vojake.

učencev osnovnih šol. Mednarodni značaj je imela tudi folklorna predstavitev večera — na glavnem trgu so plesali Slovenci, Hrvači, Gradišćani, Štajerci in Turki.

»Moj ded je bil Slovenec, oče Madžar, jaz sem rojen v Avstriji...«

Naslednji dan, v soboto, se je dogajanje v Modincih še stopnjevalo z dopoldanskim (poldnevni) simpozijem na temo Varovanje kulturne dediščine v mejnem trikotniku. Strokovnjaki so govorili o

lovci in krajanji na mednarodnem prazniku miru. Organizatorji so si ga zamislili kot spominsko slavnost v smrekovem gaju, kjer je že veliko let obeležje padlim vojakom združene krščanske vojske v znani bitki Turki pri Modincih. Prisotni so bili ugledni avstrijski politiki, predstavniki Zelezne županije in naši — iz soboške občine ter predsednik republiškega komiteja za kulturo dr. Matjaž Kmecl. Govorniki so se vsi po vrsti sklicevali na bridke izkušnje nesporazumevanja v zgodovini in pozivali k mirnemu

V Avstriji so se resno lotili negovanja in ohranjanja podobe krajev in starih krajevnih jeder.

Večje podružbljanje borčevske dejavnosti

Ne le, da so borci nosilci in gonilna sila družbenopolitičnega dogajanja v marsikateri krajevni skupnosti, v občini pa pravzaprav brez njihove aktivne udeležbe ne mine nobena pomembnejša akcija, ampak v zadnjem obdobju uspešno podružbljajo tudi številne dejavnosti, ki so jih včasih reševali v krogu borčevske organizacije.

Člani soboške občinske borčevske organizacije so na ta način vpeti v delovanje celotnega delegatskega sistema. Še posebej je aktivna delegacija v družbenopolitičnem zboru občinske skupščine, kjer so vključeni tudi v razne odbore in komisije. Podobno velja za navzočnost borcev v komitejih za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, krajevnih konferenc SZDL, zlasti pa še pri ohranjanju in prenašanju revolucionarnih tradicij NOB na mladi rod.

Takšno ugodno oceno je bilo slišati na programsko-volilni konferenci Zveze združenj borcev NOV v Murski Soboti, ko so pregledali delo v minulem letu.

Stabilizacijo in prizadevanja za boljše gospodarjenje so postavili na prvo mesto. Ker stabilizacijo uresničujemo na vseh področjih, tudi borci soboške občinske skupno z drugimi organizacijami in delovnimi ljudmi delijo odgovornost za njeno doslednejše uresničevanje. Zato so proti vsem poskusom razvrednotenja pridobitev socialistične revolucije in se zavzemajo,

da so izročila in vrednote NOB vtikane v našo prakso pri krepitvi socialističnega samoupravljanja, bratstva in enotnosti ter varovanja naše neodvisnosti.

Napredek je bil očiten tudi pri urejanju nekaterih specifičnih nalog zveze borcev. Postopno se ureja zdravstveno varstvo borcev, pri čemer zlasti omenjajo rakičanski dispanzer, ki si prizadeva v obliki kolektivnega in sistematičnega pregleda zajeti čim večje število članov borčevske organizacije. To jim je že v marsičem uspelo, kar je konkreten odraz vse večje skrbi za socialno-zdravstveno varstvo borcev. Tudi večino socialnih problemov, kjer zlasti izpo-

stavljajo invalidsko področje, je moč rešiti v okviru razumevajočih organov različnih samoupravnih interesnih skupnosti. Manj pa so zadovoljni s krčenjem pravic borcev pri zdraviliškem zdravljenju, zato so ob relativnem znižanju realnega življenjskega standarda posebno skrb namenili zagotavljanju zakonitih pravic borcev in vojnih invalidov.

Vsekakor pa bodo v akcijskem programu, ki ga bodo v kratkem pripravili v občinskem vodstvu ZB, natančneje opredelili tudi te naloge. Med drugim se bodo še posebej angažirali pri urejanju spominskih obeležij NOB v občini — letos bo končana gradnja pom-

nika NOB na Vaneči — in aktivnem sodelovanju z vsemi družbenimi dejavniki. Ob koncu programsko-volilne konference so za naslednji dve leti vnovič izvolili za predsednika Štefana Šabjana in za podpredsednika Henrika Mežana. Milan Jerše

BELTINCI

Dobro obiskana konferenca

Pred nedavnim so se v Beltincih na volilni konferenci zbrali člani društva upokojencev, v katero je vključenih nad 150 članov.

Društvo je bilo v pretekli mandatni dobi precej uspešno, zlasti na športnem, rekreacijskem in kulturnem področju. Ekipe društva so se udeleževale športnih tekmovanj, ki jih vsako leto organizira koordinacijski odbor za Pomurje, posebej pa je treba omeniti aktivno delo mešanega pevskega zbora, ki ga vodi profesor Jože Vukan delo skupine ljudskih pevk. Pevski zbor in pevke imajo za sabo vrsto nastopov doma in v drugih krajih Slovenije. Niso zanemarili tudi bolnih članov, katere obiskujejo doma in v bolnišnicah, prirejali pa so tudi izlete.

V razpravi o gmetnem položaju upokojencev so ugotavljali, da se sicer usklajuje s porastom osebnih dohodkov zaposlenih, ne pa tudi z naraščanjem cen.

Na konferenci so si zadali tudi naloge. Nadaljevali bodo z delom na športnem, rekreacijskem in kulturnem področju in posvetili še več pozornosti problemom članov. Tako kot doslej, se bodo vključevali tudi v delo drugih organizacij, društev in organov krajevnih skupnosti. A. H.

Obrtno podjetje „KOMUNA“ p. o. Beltinci, Panonska 28

Delavski svet (razpisna komisija) razpisuje prosta dela in naloge

individualnega poslovnega organa DO

(direktorja)

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- da imajo višjo ali srednješolsko izobrazbo ekonomske ali sorodne smeri
- da imajo najmanj 5 let strokovne prakse v delovnih organizacijah
- da imajo organizacijske in vodilne sposobnosti
- da imajo ustrezne moralno-politične kvalitete.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Odbor za medsebojna delovna razmerja DO objavlja prosta dela in naloge:

3 KV mizarjev

Pismene prijave (pod 1.) s potrebnimi dokazili sprejema razpisna komisija z oznako „za razpisno komisijo“ 15 dni od dneva objave.

Pismene prijave (pod 2) sprejema Odbor za medsebojna delovna razmerja 15 dni od dneva objave.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od poteka objave.

OBČINSKA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST MURSKA SOBOTA

razpisuje v skladu z Zakonom o usmerjenem izobraževanju in Samoupravnim sporazumom o štipendiranju v šolskem letu 1984/85 naslednje

KADROVSKE ŠTIPENDIJE:

1. učitelj violine — kitare, VI	1 štipendija
2. učitelj razrednega pouka, VI	2 štipendiji
3. predmetni učitelj:	
— tehnični pouk — fizika, VI	2 štipendiji
— gospodinjstvo — kemija, VI	1 štipendija
— gospodinjstvo — biologija, VI	1 štipendija
— glasbeni pouk, VI	1 štipendija
4. za potrebe dvojezičnega šolstva:	
— učitelj razrednega pouka, VI	1 štipendija
— PU glasbenega pouka, VI	1 štipendija
— PU telesne vzgoje, VI	1 štipendija

Prijave na razpis kadrovske štipendij morajo prosilci vložiti do 15. julija 1984 na naslov: Skupna strokovna služba SIS družbenih dejavnosti, Občinska izobraževalna skupnost, 69000 Murska Sobota, Titova 24.

Kandidati morajo prijaviti oz. vlogi (obr. DZS 8,40 — Vloga za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic) priložiti:

- overjen prepis oz. fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oz. potrdilo višješolske organizacije združenega dela o opravljenih izpitih,
- potrdilo o vpisu v šolo (naknadno),
- potrdilo o premoženjskem stanju družine in številu družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu (izdaja oz. potrjuje ga davčna uprava in matični urad pri skupščini občine),
- potrdilo o dohodkih staršev v preteklem koledarskem letu (dohodki iz delovnega razmerja, iz kmetijstva, obrti in dohodki iz dela v podaljšanem delovnem času in drugih virov). Starši — upokojenci priložijo odrezek nakazila pokojnine za december 1983.

Kandidate opozarjamo, da vlog brez zahtevane dokumentacije in pomanjkljivo izpolnjenih vlog ne bomo obravnavali.

Pri odobritvi štipendije bodo imeli prednost:

- kandidati, ki so v slabšem materialnem položaju in imajo boljši učni uspeh,
- kandidati iz občine Murska Sobota,
- kandidati, ki so v višjih letnikih in še niso prejeli kadrovske štipendije.

Po določilih samoupravnega sporazuma o štipendiranju bodo kadrovske štipendije podeljene do 15. septembra.

ZIZKI: PESEM KLADIVA IN ŽULJAVIH ROK

Ceprav se je kazalec na uri krepko premaknil čez številko sedem, pa delavnik še ni bil sklenjen. Po dolgotrajnem slabem vremenu je naposled prišel lep dan in ljudje so ga dobro izkoristili za delo na polju. Razdajali pa se niso le kmetiči, ampak tudi kovač Jože Cigan, ki je prav tako še vihtel kovaško kladivo. Pritegnil je našo pozornost in za nekaj trenutkov odložil orodje.

„Pravite, da sem mlad kovač? No ja, star ravno nisem, rosno mlad pa tudi ne več, saj se samó s kovačijo ukvarjam že 16 let. Za ta poklic sem se navdušil v Črenšovcih. V bližini zadružne kovačnice so starši imeli njivo, jaz pa sem jo prihajal pomagat obdelovati. Bolj kot delo na polju

za železo, upogibalne stroje... Vse to in še marsikaj drugega smo videli tudi v kovačnici v Žizkih. Nismo pa prezrli tudi nekaterih novih izdelkov, od katerih naj posebej omenimo močne kotle za kuhanje hrane živini, tako imenovane alfe — izdelek Jožeta Cigana. Povpraš-

vaško-gasilskim domom nas je medtem že čakal član gasilskega društva Vinko Ternar, ki nam je razkazal to novo gradnjo. Resnično lep objekt, ki je rezultat dela Žizkarjev. Še posebej pa v stavbi izstopa dvorana, ki je že doživela svoj „krst“ ob letošnjem dnevu žena. Urediti pa je treba le še pročelje in asfaltirati dvorišče, potem bodo povsem zaključili prizadevanja na področju izgradnje „infrastrukturnih“ objektov. Vsaj za nekaj časa, kajti predvidena je tudi napeljava kanalizacije, vendar šele tedaj, ko bodo „boljši časi“.

„Ne gre pa mi v glavo, zakaj še ni odprta zbiralnica mleka, ki smo jo uredili v vaško-gasilskem domu. Vaščani smo naredili vse, kar smo bili dolžni postoriti, sedaj pa je na vrsti tovarna mlečnega prahu iz Murske Sobotice, vendar odlašanje ni konca. Hladilnik je že tukaj...“ je bil ogorčen Vinko Ternar.

Obiskali pa smo tudi Stefana Lutarja, ki si prav tako kot mnogi drugi Žizkovski funkcionarji in ostali občani nenehno prizadeva za napredek tega kraja. Veliko zaslug ima tudi za uspešno izvedenih sedem tombol, ki so navrgle precej denarja in tako vse kaže, da ne bo treba deset tombol, kolikor so jih sicer

načrtovali, da bi z izkupičkom uresničili vse načrte. V Žizkih so tokrat pred sklenitvijo gradnje že drugega vaško-gasilskega doma. Prvega so pred leti brezplačno predali tovarni Toko iz Domžal, da je v njem uredila proizvodni obrat galanterije. Ker brez večjega družbenega prostora niso mogli biti, so se lotili gradnje novega. Težav pri tem ni manjkalo, kajti ni bilo lahko zbrati denar, material in pritegniti delavce. Vrednost teh dveh objektov je kar 1 stara milijarda.

Gasilci iz Žizkov letos praznujejo 60-letnico. Slavje bo neke sredi leta. Dotlej bodo povsem uredili vaško-gasilski dom, v prostor pred njim... Ob jubileju pa bodo slavili še eno zmago: uradno bodo prevzeli nov gasilski avtomobil, ki ga bodo dobili v teh dneh.

V Žizkih zagotavljajo, da zdaj, ko imajo spet veliko dvorano za prireditve, ne bodo dovolili, da bi zamrla kulturna dejavnost. Oživili bodo razne sekcije kulturno-umetniškega društva, med njimi tudi tamburaško. Tako bodo verjetno tudi uresničili idejo o srečanju tamburašev severovzhodne Slovenije.

Š. SOBOČAN

Jože Cigan iz Žizkov je želel postati kovač. Cilj je dosegel in je zadovoljen. Foto: Š. S.

me je vlekla kovačnica. Tam sem tudi spoznal kovača, pri katerem sem se pozneje izučil. Bil je to Ignac Hozjan iz Velike Polane,” je povedal kovač iz Žizkov.

vanje po njih je veliko. Povemo naj, da ti kotli niso kopija, ampak povsem nov — izvorni izdelek s številnimi prednostmi.

Kovač Jože je z delom zadovoljen. Vesel pa bi bil, če bi se mu pridružil kak mladinec in se izučil poklica. Sedanja usmerjena šola odganja mladino iz obrtniških poklicev, kar je velika škoda za „ročna dela“.

Mladi mojster je moral ta dan še veliko postoriti, zato smo mu zaželeli še naprej veliko zadovoljstva pri delu in se poslovili. Pred žizkovskim

Tak pa je vaško-gasilski dom v Žizkih; od zunaj je morda videti majhen, v njem pa je dovolj prostora. Foto: Š. S.

V KS Bogojina obvladajo prvo medicinsko pomoč

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

Ob nenehnih nesrečah, naravnih ali pa tistih, ki jih hote ali nehote povzroči človek, je izredno velikega pomena nudenje prve medicinske pomoči. Zlasti pa je pomembno, da je ta pomoč pravočasna in strokovna.

Tako je moč rešiti marsikatero življenje. Da pa bi lahko prvo medicinsko pomoč uspešno opravljali v vsakdanjem življenju, moramo biti zato usposobljeni. Prav zaradi tega v okviru civilne zaščite v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah delujejo enote prve medicinske pomoči, ki se nenehno usposabljujejo in praktično preverjajo svoja znanja.

Te ekipe vsako leto preverjajo svoje znanje na občinskih, republiških in zveznih tekmovanjih. Tako tekmovanje je bilo pred dnevi tudi v Murski Soboti, kjer je sodelovalo 32 ekip iz soboške občine. Najboljša med njimi je bila ekipa prve medicinske pomoči iz KS Bogojina. Zato ni naključje, da smo obiskali prav to ekipo, ki jo že vrsto let uspešno vodi Jože Benkovič.

Ekipe prve medicinske pomoči iz krajevnih skupnosti Bogojina je letos že četrtič zmagala na občinskem tekmovanju, sodelovala na republiških tekmovanjih v Ilirski Bistrici, Slovenski Bistrici in Celju ter na zveznem tekmovanju v Kinki. Osvojeno drugo mesto

Feri Maučec

Ekipe prve medicinske pomoči iz KS Bogojina. Stojijo od leve: Katarina Horvat, Tončka Lovrenčec, Martin Gutman, Štefka Nemec, Stefan Gašpar, Helena Benkovič, Olga Ošljaj in Jože Benkovič. Foto: F. Maučec

Pomembna je tudi skrb za človeka

Uspehe razvoja posameznih območij — predvsem krajevnih skupnosti — merimo v glavnem po pridobitvah, ki so jih v nekem določenem obdobju — ponavadi vzamemo eno referendumsko obdobje, ali čas med dvema občinskima praznikoma — dosegli občani in kraji.

Tako je tudi s krajevno skupnostjo Ljutomer. Prav konec lanskega leta se je končalo obdobje petletnega samoprispevka in kraji te krajevnosti so se na referendumu odločili, da tudi v prihodnjih letih prostovoljno zbirajo sredstva za dobrine — tako pomembne za razvoj. Krajevna skupnost Ljutomer združuje poleg samega mesta Ljutomer še naselja Noršinci, Babinci in Kamenščak. Za obsežnejši odgovor pa smo prosili predsednika skupščine krajevnosti Ljutomer Antona Kapuna:

Tovariš Kapun, kaj bi dejali o minulem referendumskem obdobju v krajevni skupnosti Ljutomer?

„Lahko rečem, da je minulo referendumsko obdobje 1978—1983 bilo za našo krajevno skupnost zelo uspešno iz več vidikov: v celoti nam je uspelo uresničiti referendumski program, ki smo si ga zastavili in je bil po višini sredstev vloženih v gradnjo objektov in ostalega ter po številu opravljenih del dokaj obsežen. Naj

ga na kratko predstavim: v mestu Ljutomer smo tretjino sredstev namenili za gradnjo doma kulture, ostali dve pa za asfaltiranje ulic in pločnikov v mestu, ureditev kanalizacije, popravilo mostov, sofinanciranje telefonskega omrežja in gramoziranje cest v

okolici mesta. S samoprispevkom smo zbrali 20.677.294,68 dinarjev in jih tudi potrošili, kar kaže na skrajno racionalno in skrbno gospodarjenje. V ostalih treh naseljih so v teh petih letih tudi uresničili vse zastavljene naloge: V Noršincih so asfaltirali vaške ceste, uredili telefonsko omrežje in gramozirali vaške ceste, v Babincih je bila osrednja naloga tudi asfaltiranje vaških cest in urejevanje ter

gramoziranje, na Kamenščaku pa so v minulih petih letih uredili vaško cestno omrežje dolgo tri kilometre, asfaltirali nekatere poti v naselju in še nekatera druga dela.“

Skratka — naloge so bile v celoti opravljene, kar je v glavnem za sluga krajanov, ki so se odrekli marsičemu in prispevali sredstva. V Ljutomeru je v minulih letih bilo precej doseženo.

„Res je, vendar pa moram poudariti nekaj, kar se bo zdelo morda čudno, da je sama krajevna skupnost Ljutomer dolgo časa zaostajala za vaškimi krajevnimi skupnostmi. Vse dobrine mestnega življenja: mestno kopaljšče, dom kulture, galerijo, asfaltirane pločnike in urejeno pokopališče imamo šele v zadnjih nekaj letih.“

Prej pa smo na tem področju močno zaostajali. Tu moram omeniti še telefonske priključke, ki jih je v zadnjem času precej več. Omenil bi še nekaj uspehov: vaški sveti v naši krajevni skupnosti zelo dobro delajo, celo bolj kot v mestu Ljutomer. Imamo novo in staro blokovo cono in v stari so hišni sveti aktivni, v novi pa žal ne. To lahko pripisemo hitremu priseljevanju mladih družin v Ljutomer, ki se težko vključijo v mestni način življenja in prepočasno pridobivajo tudi mestne navade.

Veliko pozornosti namenjamo tudi skrbi za človeka, predvsem

za ostarele občane. Imamo stalne in občasne stike z njimi, spremljamo njihovi življenje in jim tudi pomagamo, če je le v naši moči. Vse to pa lahko pripisemo tudi delu skupščine krajevnosti. Nekoliko še šepa delovanje delegatskega sistema, predvsem s strani združenega dela. Njihovih delegatov ni in ni na sestanke, če pa že pridejo, pa ne opravijo dela, ki jim je naloženo. Pomanjkanje povratnega informiranja je na tej relaciji močno opazno.“

Tovariš Kapun, kakšni pa so načrti za naprej?

„Lani smo si zadali obsežen referendumski program. Že to, da se je referenduma udeležilo veliko krajanov in da je bil samoprispevek sprejet z visokim odstotkom, kaže, da smo naredili precejšen korak na področju animiranja krajanov in da smo ponudili dober referendumski program. V Ljutomeru nameravamo modernizirati nekatere ulice, urediti kanalizacijo v nekaterih mestnih predelih urediti parkirne prostore in sofinancirati oskrbo z vodo. Poudarek bo na širjenju telefonskega omrežja in gradnji garderob v mestnem kopaljšču. Nekaj sredstev pa bomo namenili tudi za ureditev oglasnih panojev. V Noršincih bodo asfaltirali ceste v novem naselju, zgradili dva vodna zbiralnika in uredili odtočne jarke, poleg tega pa bodo še sofinancirali gradnjo transformatorske postaje in daljnovoda. V Babincih bodo referendumski sredstva namenili navozu gromoza in ureditvi ter popravilu poškodovanega asfalta, čiščenju in odkopu cestnih in odvodnih jarkov in sofinancirali nakup opreme za gasilsko društvo. Vsebinsko bogat program so sestavili tudi na Kamenščaku: modernizacija vaških cest, ureditev javne razsvetljave in primarnega telefonskega omrežja ter sofinanciranje nakupa opreme gasilskega društva.“

Torej, zopet obsežen referendumski program. Seveda pa bomo vse te naloge lahko uresničili le s pametnim programiranjem in prelivanjem s samoprispevkom zbranih sredstev in tako, da bomo vedno skrbno gospodarili z denarjem naših krajanov.“

Panorama Ljutomera

ODKRILI SO NOV SVET

Za današnji svet je izginjanje in odmiranje živalskih ter rastlinskih vrst bolj značilno kot pa odkrivanje novih, pa vendar kdaj pa kdaj pricurlja na dan tudi kakšna novica o novi živi vrsti, ki je kot tanek žarek svetlobe v sicer mračno podobo. Novica, ki prihaja iz Venezuele, je pravi ognjemet, saj od tam sporočajo, da so znanstveniki odkrili cel nov svet živalstva in rastlinstva, kakršnega doslej niso odkrili še nikjer. Gre za pravi pravcati izgubljeni svet, kot ga je izrisal v svoji fantastični pripovedi pisatelj C. Doyle, le da namesto dinosavrov v njem prebivajo gigantski pajki, drevesca, ki so podobna artičokam, mravljejeđi škorpjijo-

ni, nenavadne koničastogobne žabe, ki so še tako primitivne, da najbrž skoraj nespremenjene prihajajo iz obdobja, ko sta bili Afrika in Južna Amerika še en kontinent.

Ta čudoviti in znanstvenike izjemno zanimivi svet so odkrili na jugu venezuelskega tropskega območja na 2.000 metrov visoki tablasti gori Neblina. Strma pobočja gore so odrezala nekaj sto površinskih kilometrov veliko planoto od ostalega pragozda, zato je življenje na nji ostalo nekaj svojega in posebnega. Znanstveniki govorijo kar o novih Galapagosih, pravem otoku na kopnem. Neblina je

ostanek veliko večje planote izpred sto milijonov let. Na tem ostanku se je živalstvo in rastlinstvo razvilo osemiljeno od ostalega okolja in seveda postalo nekaj čisto svojega.

Botaniki domnevajo, da je kar 98 odst. vseh rastlin na Neblini značilnih le za ta predel in da jih ni mogoče najti nikjer drugje na svetu.

Ta čas se na Neblini mudi ekspedicija venezuelskih in ameriških znanstvenikov, ki preiskujejo »izgubljeni svet«.

Ze po nekaj dnevih jim je bilo jasno, da so pred izjemnim odkritjem. Njihove slutnje pa se kar naprej potrjujejo, čeprav čaka biologe in botanike še veliko dela pri sistematizaciji vseh odkritih rastlin in živali.

Ekspedicija bo trajala do konca letošnjega leta. V tem času bodo znanstveniki nabrali dovolj podatkov in drugega gradiva, da bodo lahko zaokrožili podobo nenavadnega sveta. Morda leži v zbranem gradivu ključ za nekatera vprašanja evolucije: kako se posamezne vrste tvorijo in kako hitro. Primerjava genskega materiala neblinskih rastlin in živali z genskim materialom enakih rastlin in živali v drugih predelih bo pokazala, ali je nastanek in razvoj vrst počasen in logičen proces ali pa hitrejši in bolj prepuščen naključjem.

O Neblini se bodo morda čez leta šolarji učili, kot se zdaj uče o Darwinu in Galapagosih.

Kazen po šerijatsko

V Kartumu so obtožili (in tudi obsodili) dva državljana, ki sta nekemu tretjemu ukradla 13 sudanskih funtov, kar je približno 1.360 dinarjev. Obsodba se je glasila: obema odrezati desno roko in levo nogo.

Sudanska izredna sodišča, ki jih je uvedel po razglasitvi obsednega stanja predsednik Nimeiri, so sestavljena iz civilnega predsednika in dveh častnikov. Od aprila so takšna sodišča obsodila na amputacije roke ali noge že sedem državljanov. Državljan, ki ju omenjamo pa sta prvi primer dvojne amputacije. Oblasti zagotavljajo, da po šerijatskem pravu sodijo samo muslimanom. Tudi tukaj je bila izjema: oba obsojenca sta bila kristjana.

Ni opeka temveč 36 tridesetkilogramskih blokov srebra, vredni 110 milijonov dinarjev. Med prvomajskimi prazniki je bilo srebro ukradeno v zagrebškem podjetju Ikom. Srebro so našli, pripravili pa so tudi nekaj ljudi

VSE OB PRAVEM ČASU
— Mami, naj že danes pokažem očku vabilo za pogovor s profesorjem?
— Raje ne, ker je besen zaradi denarja, ki sem ga odštela frizerki in kozmetičarki.

INOVATOR
— Tovariš profesor, moj sin bo po končanem šolanju inovator.
— Že zdaj ima toliko novih idej...
— Da. Se posebej v prapovislu!

OBA V UPANJU
— Upam, da te vsaj pri pisanju današnje naloge ne bom zalotil pri prepisovanju.
— Jaz tudi, tovariš profesor.

PARIŠKO POKOPALIŠČE ZA PSE

Izven Pariza proti Asnieresu, kjer Sena razširi svojo strugo, je mali gozdnat otoček: Il des Ravageurs. Na njem je pokopališče za pse. Skozi železna vrata kamnitega vhoda vidiš senčne stezice in male terase polne rož ter plošče iz sivega kamna.

Tu je pokopanih okrog 100.000 prijateljev človeka. A niso samo psi, so tudi mačke, kokoši, opice, celo lev, gazela in dva konja. Imajo tudi spomenike.

Eden izmed najlepših je postavljen psu Barryu. Predstavlja ga v reliefu z malo deklico na hrbtu, ki jo je rešil med snežnim viharjem v Alpah. Napis se glasi: »Rešil je življenje štiri-desetim osebam. Od enainštiridesete pa je bil ubit.« Sedem let je živel v samostanu pri bernardincih. Kljuboval je neurjem, išoč popotnike, ki so v snegu zašli ali padli v prepad.

Kadar je Barry koga našel, ga je ogrel z lastnim telesom, če je bil ponesrečenec preslaboten, da bi hodil, ga je zvelkel iz snega in glasno lajajoč tekel iskat pomoči. In prav pri svojem samaritanskem delu je našel smrt. Bilo je v mraku nekega decembrskega dne, ko je našel človeka, ki je v nsegu zašel. Toda ta, ves zbežan in omamljen od mraza in gladi, je mislil, da mu nasproti teče volk in udaril ga je po glavi z železno palico, ki jo je imel s seboj. Smrtno ranjen se je pes zvelkel do samostana, da bi opozoril menihe, da nekdo potrebuje pomoči.

Menihi so šli po krvavem sledu, ki ga je pustil za seboj ranjeni pes in našli so človeka, ki je bil ves iz sebe zaradi svoje tragične pomote.

Ob glavnem drevoredu je mali mavzolej, kjer ležita Papillon in Turk, dva policijska psa. Imata napis: »Zvesto in legalno sta služila ljudski varnosti 6 in 10 let.« V kamen je vklesana vdolbina in pokrita s steklom. V njej visijo medalje in odlikovanja, ki sta jih prejela za svoja junaška dejanja: rešila sta otroke, ki so padli v reko, potegnili žene in otroke iz gorečih poslopj, preprečila tatvine z lajanjem, dokler ni prišla policija. V takih okoliščinah je bil od tolovajev ustreljen Papillon. Napis pravi: »Umrjen v službi 1910.«

Nezadovoljna s ponudbo perla v trgovinah se je Londončanka Karen Clarke (21) odločila za poklic modnega kreatorja. Njeno ustvarjalno vodilo je: pokazati tisto, česar se ne sme skriti.

Junakinja iz prve svetovne vojne je bila mačica, ki leži med svojci v »Zibelki mačk«. Epitaf se glasi: »Neznani mačici, ki je v strelskih jarkih s svojim mijavkanjem opozarjala vojake o izpuhtevanju strupenih plinov. Bila je junaška deklica.«

Naslednji napis: »Drač 1941—1953, zvestemu tovarišu v tragičnih urah in dragocnemu prijatelju v izgnanstvu: kraljica Elizabeta, romunska princeza.«

Na granitni plošči so besede: »Dolli, ki me je rešila iz ognja, moje solze.« Na mnogih grobovih so vklesane besede velikega znanstvenika Pascala: »Bolj ko spoznavam ljudi, bolj ljubim svojega psa.« Pes Griff ima misli Viktorja Hugoja: »Pes je čednost, in ker si ni mogel nadeti obličja človeka, si je nadej živalsko.«

Na grobu, v katerem je Rin Tin Tin, se bere »filmski igralec, veliki umetnik... ki je bil manj pes od mnogih drugih.«

Tudi pisatelji in pesniki so tu pokopali svoje pse, tako Henri Rochfort, Edmond Rostand, Leon Daudet, kakor tudi slavni glasbeniki in pevci, med temi Saint-Saens.

Postavitev tega pokopališča pa nista narekovali samo ljubezen in hvaležnost do psov, marveč tudi nujna sanitarna potreba. Do leta 1899 v Parizu niso vedeli kam s trupli poginulih živali. Zakopali so jih na dvoriščih, vrtovih, parkih ali pa vrgli v smeti, ki so bile nato zmetane v Seno. To pa je pomenilo nevarnost za ljudsko zdravje.

Margerita Durand in Aleksander Dumas sta organizirala podpise in prispevke med prijatelji živali, da bi kupili teren za pokopališče psov. Vi so se odzvali, ubogi in bogati, mladi in stari. Občinska uprava pa je rade volje v ta namen podarila Il des Ravageur, ki je kakih 8 km oddaljen od središča Pariza. Slavni arhitekt Eugén Petit je narisal portal. Vrtnarji pa so brezplačno nudili svoje delo.

Pokopališče meri hektar in pripada privatni družbi ter je vzdrževano od izkupička loterij in z denarjem, ki ga prejmejo pri prodaji vstopnic na pokopališče.

drugje smo prebrali

V družini Earl v Teksasu se je leta 1971 rodila hčerka. To samo po sebi ne bi bilo nič nenavadnega, če se v tej družini od leta 1664 ne bi rodili izključno dečki.

Ko je poglavar nekega afriškega plemena pred desetletji na filmu videl takratno filmsko lepoticco Carol Baker, je zanjo ponudil 150 krav in 200 koz — nepojmljivo bogastvo za poglavarja seveda. Do „kupčije“ ni prišlo.

V Burmi so za svete živali dolgo veljale — gosli.

Najmanjši ptič je neka vrsta kubanskega kolibrija. Odrasel ptič meri okoli 60 milimetrov, težak pa je dva grama.

NOVA ZAPOSILITEV

— Slišala sem, da tvoj mož dela v gostilni. Je zadovoljen z novo zaposlitvijo?
— Ne vem. Že tri dni ga ni bilo domov.

TAKO PRAVIJO

— Očka, je res molk zlato?
— Premlad si še. Boš videl, ko boš poročen.

Nekomu bi se ježili lasje, toda Američan Steve McPeak je po jekleni žici, na kateri sicer nihajo gondole, srečno prispel na vrh Zugspitze (2963), najvišji alpski vrh v ZR Nemčiji. Po žici je prehodil nič manj in nič več kot 2285 metrov in to pod kotom 34 stopinj.

Carinski predpisi Dedovanje blaga

Carinski predpisi določajo, da lahko naši in tuji državljani, ki imajo stalno bivališče v Jugoslaviji, podedujejo različno blago, ki je potem tudi oproščeno plačila carine. Upravičenci ugodnosti so lahko tudi tuji državljani, ki so dobili dovoljenje za stalno naselitev v naši državi oziroma azil v Jugoslaviji ali pa naše državljanstvo. Ugodnost oprostite lahko uveljavljajo tudi naši delavci, ki so na začasnem delu v tujini. Oprostitev carine na podedovane predmete ne morejo zahtevati tuji državljani, ki so na začasnem bivanju v naši državi.

Oprostitev se prizna le za predmete, ki jih stranka podeduje v tujini. Predmeti so lahko fizično v tujini ali pa tudi v naši državi. Pomembno je le, da niso nacionalizirani pred smrtjo lastnika teh predmetov. Torej ne sme biti opravljen carinski postopek, kot na primer: delavec na začasnem delu v tujini je bil v Jugoslaviji z motornim vozilom tuje registracije in v tem času umrl. To vozilo je lahko ravno tako predmet dedovanja. Predmete lahko oprostijo carine tudi tedaj, ko jih podeduje naš delavec na začasnem delu v tujini. Ni potrebno, da sta lastnik predmetov in oseba, ki jih podeduje, v kakršnem koli sorodstvenem razmerju. Dedič mora dostaviti carinskemu organu samo dokaz o dedovanju. To je lahko akt pristojnega jugoslovanskega ali tujega organa. Odvisno pač od tega, kako je v posameznih deželah opravljen postopek dedovanja. Pri carinjenju mora biti uraden dokument o dedovanju. V tem aktu morajo biti zelo natančno navedeni dediči in tudi blago pri posameznem dediču. Natančen opis blaga je potreben zato, ker morajo biti vsi podedovani predmeti last pokojnika. Če pa je pokojnik kupoval blago na kredit, je to ravno tako lahko predmet dedovanja. Pogoj je le, da dedič plača še neplačan del kredita. Če naročen in plačan predmet ni dobavljen do smrti lastnika, je lahko ravno tako predmet zapuščine, če je dobavljen do zapuščinske razprave. Količina, vrsta in vrednost blaga, ki ga lahko podedujete, ni omejena oziroma predpisana. Torej lahko podedujete veliko blaga, večjih vrednosti pod enim pogojem, da je bilo last pokojnika. Sem spadajo gospodinjinski predmeti, gospodarski inventar, gradbeni in instalacijski material... Za podedovane rabljene predmete osebne garderobe umrle osebe ali predmete za osebno porabo ni potrebna dedna razprava. Pri uvozu takega blaga lahko dostavite le mlinski list oziroma smrtovnico.

Brez plačila carinskih davščin lahko uvozite le podedovano blago. Če to blago v tujini prodate in kupite drugo, ne morete biti oproščeni plačila carine. Ravno tako ne morete zahtevati oprostite plačila carine za blago, ki ste ga v tujini kupili za podedovani denar.

Podedujete lahko tudi motorno vozilo. To je lahko osebni avtomobil, dostavno vozilo, tovornjak, motorno kolo, moped in kolo s tovarniško vgrajenim motorjem. Vozilo lahko registrirate le na svoje ime. Uvozite lahko le eno motorno vozilo. Rok uvoza je šest mesecev od dneva pravomočnosti odločbe o dedovanju. Tudi pri uvozu motornega vozila mora stranka priložiti carinarnici akt pristojnega jugoslovanskega ali tujega organa o dedovanju. Torej je dokument, na osnovi katerega dedič oprostijo plačila carine, popolnoma isti kot za ostalo podedovano blago. Tudi prevozna sredstva morajo biti v spisku podedovanih predmetov.

K zapisanemu naj dodamo, da je dedič oproščen tako carine, kot plačila prometnega davka, plačati mora le špedicijske stroške za carinski postopek.

Nasvet za vas

ŽIVILA IN BOLEZNI

Katera živila naj bi uživali ob različnih boleznih?

Bolezni jeter: špinača, česen, čebula, marelice, cvetača, regrat, korenje, hren, redkev, slive.

Bolezni ledvic: maline, kuhane hruške, češnje, marelice, česen, orehi, hren, jagode, slive, cvetača, korenje, zelena, jerebika, grozdni sok, bučke, paradižnik, kumare.

Bolezni žolča: čebula, česen, špinača, jagode, hren, maline, korenje, redkev, olupljene marelice, črni ribez, cvetača.

Črevesna obolenja: kisló zelje, rdeča pesa, špinača, repa, rdeči ribez, bučke, borovnice, česen, jabolčni sok, kuhane hruške, cvetača, jabolčna, jagodna in šipkova marmelada.

Driska: čebula, posušene borovnice, grozdni sok, kutine, trnulje, brusnice, suhe hruške, surova, naribana in postana jabolka, šipkov čaj, robidnice, kuhano korenje, jerebika, češmin, ruski čaj.

Gliste: korenje, česen, bučke, čebula, kisló zelje.

Proti hujšanju: krompir, grozdni sok, sok solate.

Izpuščaji: rabarbara, paradižnik, sok kopriv, jabolčni sok, navadna kreša, borovnice, česen, kumare.

Proti kašlju: žajbljev sok ali čaj, kumare, čebula, sok solate.

Naduha: hren, redkvice,

zelena, grozdni sok, paradižnik, jabolčni sok, cvetača, češnje.

Proti nespečnosti: rdeči ribez, med, kamilice, čaj poprove mete.

Piljučne bolezni: česen, kumare, redkev, grozdni sok.

Posopnenje žil: hren, špinača, cvetača, česen.

Pomanjkanje apetita: brusnice, redkvice, brstični ohrovt, grozdni sok, rdeči ribez, sveže kumare.

Pri leni prebavi: krompir, bučke, marelice, slive, rabarbara, sok žajblja, kisló zelje, brstični ohrovt, redkvice, jagode, kumare, rumena koleraba, maline, zelena solata, beluši, špinača, čebula, paradižnik.

Prebavne motnje: jabolčni sok, sok peteršilja, kuhane hruške, čebula, kamilice.

Pri prehladu: šipkov čaj, šipkova marmelada, črni ribez, rdeči grozdni sok, limonada, gomolj zelene.

Previsok krvni tlak: špinača, česen, cvetača, sok rdeče pese, čaj iz oljčnih listov, surova čebula.

Proti: bučke, koleraba, krompir, jabolčni sok, cvetača, češnje, marelice, jagode, slive, ohrovt, redkev, špinača.

Revma: slive, zelena, jabolčni sok, korenje, redkev, češmin, črni ribez, češnje, maline, bučke.

Slaba cirkulacija krvi: sok rmana, zelena, hruške, kostanj.

Slabokrvnost: sok regrata, rdeča pesa, rabarbara, čebula, špina-

ča, sok kopriv, koleraba, vino iz robidnic, borovnice, korenje.

Sladkorna bolezen: sok redkvice, beluši, cvetača, mlad fižol, jagode, ohrovt, kumare, bučke, lešniki, koleraba, čaj iz borovničevih listov, češnje, kisló zelje.

Vodenica: česen, sok fižola, jagode, beluši, korenje.

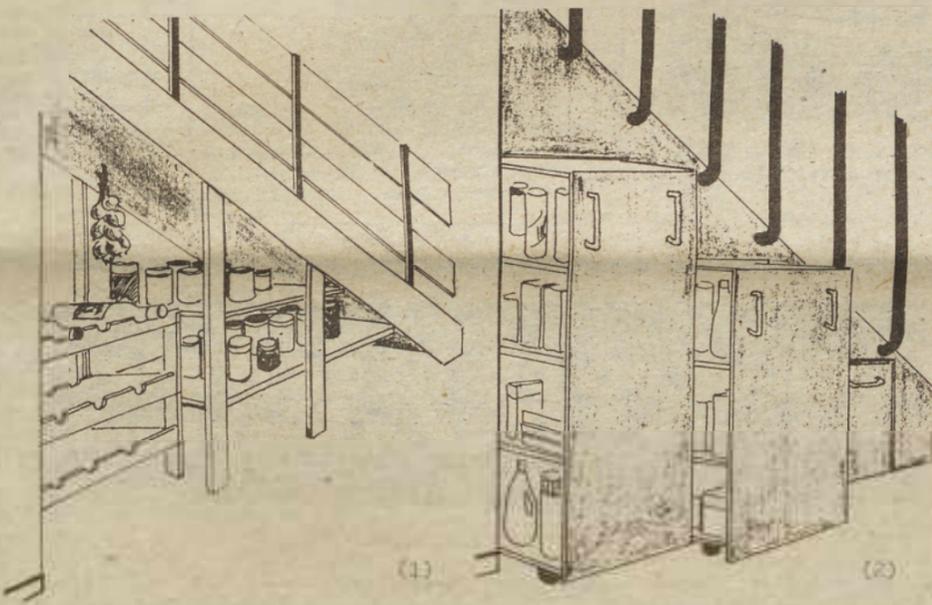
Vročična obolenja: sok pese, sok limone, sok pomaranče, sok peteršilja, redkev, sok redkvice, sok bučk, hren, cvetača, beluši, jabolčni sok, češnje, sok kopriv, korenček, kumare, nezabeljen krompir.

Zapeka: rabarbara, slive, korenje, paradižnik, jagode, kumare, krompir, bučke, maline, čebula, marelice.

Zobna gnjiloba, vnetje dlesni, živčne bolezni: sok solate, zelena, jabolčni sok, paradižnik, češmin, jabolka.

Pa še tale nasvet: sok špinače ali kopriv dobimo takole: zelenje zrežemo, stolčemo v možnarju in na prtičku ožmemo; sok pese: naribamo jo na ribež kot hren ali še drobneje in jo na servietu ožmemo; sok žajblja: zelenje zrežemo, stolčemo v možnarju, nalijemo malo vode ali mleka, pustimo, da nekaj časa stoji, nato ožmemo.

Iz tega pregleda je torej razvidno, da si tudi z naravnimi sredstvi lahko pomagamo pri številnih boleznih. Priporočamo, da si ta nasvet izrežete in shranite.

PROSTOR POD STOPNICAMI — V naših stanovanjih je prostora za različne omare in predale vedno premalo. Prostor pod stopnicami pa je največkrat povsem neizkoriščen. Kljub temu, da je največkrat precej majhen, ga lahko s pridom izkoristimo in vanj namestimo predale in police.

Najhitreje in najceneje izkoristimo prostor pod stopnicami v kleti takole: del prostora zapolnimo s stojalom za steklenice, v preostali del pa postavimo dve ali več polic z ozimnico ali kaj drugega. (slika 1). Druga (in ne zadnja) možnost pa je izpolnitev prostora pod stopnicami z različno velikimi predali na kolesih. Vsak predal ima vgrajene police, na katere lahko zložimo veliko stvari. Predali so na zunanji strani zaprti in delujejo kot omara. Zunanjo stran predalov pobarvamo ali fumiramo v živahni barvi (slika 2).

Alkohol in promet Tudi „maček“ je nevaren

V zdraviliškem časopisu Medical Tribune je objavljen del švedske raziskave in opozorilo vsem, ki po preokroani noči želijo sestiti za volan. Raziskava je namreč pokazala, da je po uživanju alkohola vozna sposobnost zmanjšana tudi potem, ko je količina alkohola v krvi padla na vrednost nič. Testirali so 22 oseb oziroma njihove vozne sposobnosti pred veselimi praznovanji in po njem (za to se vedno najde pravi vzrok). Poskusne osebe so dosegle na višku najlepšega razpoloženja v poprečju 1.47 promile alkohola v krvi. Po osmih urah spanja in počivanja je znašala količina alkohola še vedno 0.4 promile. Takoj, ko je ta količina padla na vrednost 0.0 promile, se je začela testna vožnja. Pri tej se je izkazalo, da so bile vozne sposobnosti preizkušenih voznikov za okoli 20 odstotkov slabše, kot pri preizkusu v treznem stanju, to je pred začetkom pitja. Zmogljivost reagiranja je bila torej znatno zmanjšana. Šele cele tri ure po tem preizkusu še vedno ni bila enaka začetni, pred krokanjem! Zaradi takih rezultatov raziskave so sedaj pričeli v švedskih sredstvih javnega obveščanja z opozorilno kampanjo proti mačku za krmilom: čeprav nimamo v krvi nič več alkohola, še vedno vozimo in reagiramo slabše kot sicer. Nevarnost za vožnjo ostaja torej tudi brez promilov — če imamo mačka.

RAZOČARANA PRETEPAČA
— Krpačeva iz Mariknih pasik sta na včerajšnji veselici sediti izživala.
— Spet pretep, kajne?
— Nismo sprejeli izživa, pa sta se ob vračanju z veselice že pri tretji hiši strela med sabo.

Oprostitev prometnega davka

S pravilnikom o spremembi in dopolnitvi pravilnika o uporabi davčnih stopenj in o načinu evidence, obračunavanja in o plačevanju davka od prometa proizvodov in storitev (Uradni list SFRJ 12/84) je zvezni sekretar za finance spremenil dosednji znesek tovarniške cene osebnega avtomobila, do katerega lahko določeni invalidi kupijo avtomobil brez prometnega davka. Posle lahko invalidi kupijo avto brez plačila prometnega davka do tovarniške cene 300.000 dinarjev. Vsi drugi pogoji so ostali nespremenjeni. Torej še vedno velja, da mora invalid plačati prometni davek v celoti, če vrednost avtomobila presega 300.000 dinarjev. Oprostitev prometnega davka velja tako za vojaške kot za civilne invalide.

RADIO MURSKA SOBOTA

Vsak petek od 16.00 do 16.30 na Radiu Murska Sobota. Lestvica tega tedna:
1. Footloose — Kenny Loggins
2. My, oh my — Slade
3. Ci sara — Romina in Al Bano
4. Street dance — Brake Machine
5. Against all Odds — Phill Collins

Nagrado — vstopnico za Disco Nr. 1 v hotelu Diana prejmeta: Milena Raj, Cevljarska 15, 69224 Turnišče
Dejan Grah, Kuzma 47/a, 69263 Kuzma

Naša nova predloga:
I want to break free — Queen
Dhiggi 100 — Dhiggi ley — Hereys

Vaše predloge — dopisnice — pošljite na naslov Radio Murska Sobota, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota, s pripisom: Za pet najpopularnejših.

ZIDNI VITEL ZA ZALIVNO CEDI — Ta vitel je izdelan iz avtomobilskega platišča normalne velikosti, kupljenega na odpadu.

Če nimate naprave za električno varjenje, prosite mehanika ali ključavničarja, da vam na zunanji rob platišča privari tri kovinske ploščice debeline 3 milimetre in velike 10 krat 4 centimetre. Razmik med ploščicami mora biti 20 centimetrov. Takšen vitel je primeren za 20 metrov dolgo cev. Če je cev daljša, morajo seveda biti tudi ploščice večje. Vitel premažite s protikorozijsko barvo in zatem s poljubno barvo. Ko se barva posuši, vitel pritrđite na zid nad pipo. Uporabite svornik 6/35.

UDOBJE
— Kupila sem stol za spanje in to iz uvidenosti in spoštovanja.
— Ne razumem.
— Mož se po vsakem večernem prepiru odpravi spat v kopalno kad.
KRATKA LOVSKA
— Vedno se bahaš, zdaj pa si se vrnil z lova z enim samim zajcem.
— Ta je mrtev, ne pozabi pa, da jih je vsaj deset težje poškodovanih...
SESTRIČNA
— Naj me hudič, če je bila tista blondinka sestrična.
— Naj te kar dva hudiča. Bila je sestrična, ampak ne moja...

sestavil	najvišja gora na svetu	literarna junakinja Alberta Moravie	prebivalca Kranjske	sanje	rezultat	sused, kdor živi ob meji	sredozemska okrasna rastlina
življenjsko načelo							
odrezan kos česa							
grška muza zvezdoslovja							
srbski tednik z visoko naklado				del tedna Oliver Cromwell			
vejetok v Španiji					Kutina hrvaško moško ime		
enojka						rimsko ime Nina	koščki zbrobljene snovi
mesto na Madžarskem					predlog orodje za kopanje		
avtomobilska oznaka Španije		igralac	evropsko gorsvo				
radij			italijanski poppevkar stalno bivališče				
pevka Viler					sibirski veletok italijanski spolnik		
memoari							
član verskega viteškega reda							

REŠITEV PREJŠNJE KRIZANKE — Vodoravno: Gabrovno, oblaček, slatina, Pag, mer, otok, Zl, DI, Amin, Ava, Raa, R, Ube, No, Enos, omorika, Saracen, Tračani.

MOJ DED MI PRIPOVEDUJE . . .

Moj ded se je rodil v istem stoletju kot France Prešeren, vendar v zadnjem letu, zato živi še danes. Večkrat mi pripoveduje, kao je bilo v tistih časih. Pravi, da so takrat bili zelo siromašni. Pri mnogih hišah, kakor tudi pri njihovi, niso imeli petrolejke in ne ure.

Pravi tudi, da je bilo takrat pri vsaki hiši precej otrok. Se dobro se spominja, kako so se menjavali pri večerji s tresko borovega lesa ob ognjišču stare kuhinje in delali z njo luč ostalim, ki so sedeli pri večerji. Zanimivo se mi je zdelo tudi pripovedovanje o prvem avtomobilu, ki ga je videl. To je bil avto, bolj podoben konjski kočiji kot pa današnjemu avtomobilu. Vožljal ga je sam grof Sečina od Grada. Pravi, da ni šel hitreje, kakor so ob njem tekli otroci. To se je zgodilo na cesti, ki pelje mimo nas, poleti 1905.

Kar me pa pri vsem tem najbolj veseli, je to, da siromaštvo ni škodovalo mojemu dedu, saj pravi še moj oče, da se ne spominja niti enega dneva, da bi bil bolan. Rad se vozi s kolesom še danes in jaz, njegova vnukinja, mu želim to do leta 2000.

Manuela Šbüll, 5. b
OŠ Rogoščevci

Ko bom velik

KO BOM VELIK, BOM KMET. HODIL BOM V KMETIJSKO SOLO. TAM SE BOM NAUČIL OBDELOVATI ZEMLJO. UČIL SE BOM VOZITI TRAKTOR, ORATI S PLOGI, VLAČITI Z BRANO IN KRMITI ŽIVINO. KO SE VSE TO NAUČIM, BOM LAHKO DOMA OBDELOVAL ZEMLJO. TAKO SE BOM IZUČIL ZA KMETA.

BRANKO FERENČAK, 3. RAZ.
OŠ ODRANCI

ŠTAFETA MLADOSTI

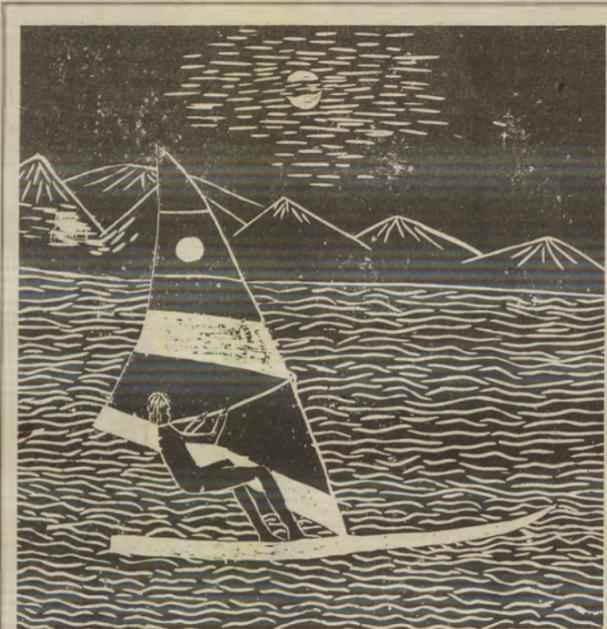
Zvezna štafeta mladosti je tudi letos potovala skozi naš kraj. Tako smo v mesecu maju doživeli še en lep in slovesen dan.

Vsi učenci naše šole s tovariši učitelji in delavci Deloze ter drugimi občani smo se v torek, 15. maja, dopoldne zbrali pred šolo. Zvezno štafeto mladosti, ki se je za nekaj minut ustavila pri nas, smo pričakovali s kulturnim programom. Pripravili so ga učenci naše šole. Nastopili so tudi cicibani iz vrta.

Zaslišali smo avtomobilske sirene, znak, da prihaja štafeta mladosti. Najlepši trenutek je bil, ko so vaški mladinci ob poskanju prinesli štafeto palico na oder. Predsednik mladine je prebral pozdravno pismo, na kar so štafeto palico prevzeli in jo ponesli naprej mladinci tovarne Deloze. Štafeti mladosti, ki nas spominja na našega tovariša Tita, smo zaželeli srečno pot.

Stanislav Pozdrec, Renata Kolenko, Franc Vuč, Damijan Jaklin

učenci 3. b razreda osnovne šole Miško Kranjec Velika Polana

IZBRANA RISBA: „Kmalu bodo počitnice. Oh, kako jih že težko čakam!“ — narisala (linorez) Gordana Vučko, 7. raz. OŠ Jože Hedžet Šafarsko.

Moj dedek je našel dojenčka

„Da, pri naši hiši smo ga našli. Obvestil bom še postajo milice,“ slišim na pol v spanju očeta, ki je telefoniral.

„Koga ste našli?“ skočim iz postelje in že sem tekla za očetom prek dvorišča.

Pritekla sem v dedkovo stanovanje in po resnici povedano toliko, da se nisem onesvestila.

Dedek je imel v naročju dojenčka. Nisem vedela, naj se smejem ali jočem, saj se mi je vse zdelo nemogoče.

„Kaj vse to pomeni?“ je v solzah govoril dedek. „Zakaj nisem šel takoj ponj, ko sem slišal jok,“ je po kratkem premoru nadaljeval.

„Kar je, je, dobro, da si ga sploh našel,“ ga je tolažil stric.

„Kako lepo dete! Mamica te je pustila, revček,“ ga je božala teta.

„Glej, smeje se?“ sem rekla in otrok se je res na glas zasmeljal, saj je bil na toplem.

Ko sem gledala otroka, ki je bil tako neboljnen in zavržen, je tudi mene stisnilo v grlu.

„Ne, kaj tekega ne bi mogla nikoli napraviti,“ sem si ponavljala v mislih.

„Dobro bi bilo, če bi mu dali malo čaja,“ se je oglasila mama, a jo je oče prekinil: „Ne, ne! Kaj veš, če mu lahko kaj damo. Bodo že v zdravstvenem domu poskrbeli zanj.“

„Rešilec je že tu,“ je vzkliknila teta, ki je stala pri oknu. Dežuren zdravnik bo že poskrbel zanj,“ je rekel stric.

„Še steklenička z mlekom je tu“ sem se spomnila.

Rešilni avto z našim najdenčkom je odpeljal in vsi smo obsedeli. Nihče ni našel prave besede, ki bi pretrgala molk.

Prvi se je oglasil oče: „Še vedno ni policajev. Grem telefonirat, naj pridejo pozneje.“

Sli smo spat. S seboj sem vzela sestrično Ines. Položila sem jo na posteljo poleg sebe, preden pa je zaspala, mi je v svojem otroškem jeziku rekla:

„Jenček mali je bogi, nima mamice.“ Pretresle so me njene besede. Stisnila sem jo k sebi in rekla: „Ne, jaz tega ne bi mogla nikoli narediti.“

Damjana Škrlec, 7. a
OŠ Ivan Cankar Ljutomer

25. maj

Iz roke v roko,
iz kraja v kraj
plamen potuje,
prižgal ga je maj.

Od ust do ust
misel se širi:
„Podajmo si roke
vsi pionirji!“

Na praznik mladosti
se spomnimo nanj,
ki vsem nam priboril
svobode je dan.

Krišna Povoden, 4. b
OŠ Edvard Kardelj
Murska Sobota

Sreča

Večkrat človek srečo si želi,
a ta mu kar pred nosom zbeži.
Ali sploh ljudje poznate,
kaj je prava sreča?
Ni to ne denar ne lepi videz
ni lepa obleka, ki naredi človeka!

Sreča, to je mir, zdravje in mladost,
saj ni lepšega na svetu
kakor mladostna norost.
Mladost — doba je ljubezni, radosti in sreče,
ki vsak se ji s težkim srcem v starosti odreče.

Natalija Pihler, 8. b
OŠ Grad

MOJA PRVA VOŽNJA Z VLAKOM

Spomnim se je, kot da bi bila včeraj. Imela sem tri, ne ne, štiri leta. Potovali smo v Split, ker za avion nismo dobili kart. In tako smo se mama, oče, sestra in jaz odpravili na pot. Ko je prišel čas odhoda, je moja mlajša sestra začela jokati in delati zgago. Končno smo stopili v vagon in sedli v kupe, določen za našo družino. Sestrica se je pomirila in me začela vičati za moje dolge kodrčke. Začela sem jokati in pomirila sem se šele takrat, ko mi je mama potisnila v roke mojo najljubšo punčko. Majhna sestra je zaspala, jaz pa sem postala sitna. Mamu sem prosila, naj mi da „cukrček“. Ko mi ga je dala, sem ga izpljunila in rekla: „Ni doblo“. Peljali smo se skozi Bosno mimo reke Une. Mami sem rekla: „Kako je lepa, ta reka“. Očka je odložil časopis in vprašal: „Kaj si rekla?“ Ponovila sem ta stavek. Mama in očka sta bila vsa iz sebe od veselja, ker sem se naučila govoriti črko R.

Prispeli smo v Split. Babica in dedek sta nas že čakala. Ko smo se peljali proti domu, sem mamu vprašala: „Mama, zakaj tisti vlak tako grdo gleda!“ Mama se je zasmejala in me poljubila na lici. Tako je minilo moje prvo potovanje z vlakom.

Lilijana Belajec, 6. b
OŠ Edvard Kardelj
Murska Sobota

ŽELIM SI PSA

Želim si psa, ki bi bil velik, dresiran in pasme doga.

Ime bi mu dala Snupi. Vsak dan bi šla z njim na sprehod. Drugim ga ne bi dala. Nosila bi mu najboljšo hrano. Ko bi šla k stari mami ali na morje, bi ga vzela s seboj. Z njim bi se tudi kopala v morju. Skoraj vsak dan bi bil prost, ker žival hočejo svobodo. Z njim bi tekala po travniku in ga dresirala. Zvečer bi spal zraven mene na hitu.

Težko čakam dan, ko se mi bo želja uresničila.
Marjeta Košir, 3. d
OŠ 17. oktober
Beltinci

STANE CERVIC-BOJAN

Zanimivo je, da so se roka strogo držali ter so že naslednjega dne vsi zapustili Puconce. Tam smo zaplenili tudi pisalni stroj in več kilogramov papirja. Nato smo obiskali še pošto v Puconcih. Razbili smo inventar, sezgali arhiv ter zaplenili pisalni stroj in precej papirja. Potem smo se napotili v vaško gostilno, kamor smo vstopili z dveh strani. Prvi hip je med približno 20 gosti nastal velik preplah, ki pa je hitro minil, ko smo jim povedali, kdo smo in da se nikomur ne bo nič zgodilo. Potem jim je spregovoril Miran. Govoril jim je o vojaškem položaju v Evropi, o borbah in uspehih partizanov proti Nemcem, o osvobodjenem ozemlju ter o novi ljudski oblasti kakor tudi o napredovanju RA in o skrajšnji zmagi. Miting je trajal dobro uro, nakar smo se poslovili in gostom naročili, da tri ure ne smejo zapustiti gostilne. Kasneje smo zvedeli, da je bil v gostilni tudi znani murskosoboški ovaduh in zagrižen njilaš Poredoš, ki ga mi nismo poznali, tam pa nam tudi niso upali tega povedati. Zanimivo je, da so se po akciji v Puconcih pričeli izseljevati in zapuščati svoja službena mesta mnogi madžarski uslužbenci po Prekmurju. Ljudje so povsod na veliko govorili o partizanih. Širile so se govorice, da nas je polno, najbrž zaradi tega ker smo bili zdaj tu, zdaj tam. Pri okupatorju in domačih izdajalcev pa je strah pred partizani nenehno naraščal. Madžari so potem vseh sredstev obveščanja mirili prebivalstvo in ga pozivali k složnosti.

Po akcijah v Puconcih smo se razdelili. Marjan

Zadavec in Franc Flisar sta odšla z enim pisalnim strojem in večjo količino papirja proti Turnišču, poslali smo ju, da ponovno poišče Džemsovo četo, vzpostavita zvezo in jo pozoveta k sodelovanju. Na postojanki pri Gašperšičevih sem Flisarju v ta namen napisal propustnico, jo žigosal z žigom OO OF M. Sobota, podpisal pa jo je Juš, kot sekretar OK SKOJ za Prekmurje, ker sekretar OO OF Rogan ni bil prisoten. Ta propustnica se je ohranila v muzeju v M. Soboti, njena vsebina pa je: »Potrdilo za tov. Brkota, ki ga pošiljam, da postavi zvezo z vašo edinico. Tovarišu verjamite, da je partizan in vrši na terenu kurirsko službo. Obenem velja za propustnico. Smrt fašizmu—svoboda narodu! Na terenu 12. oktobra 1944.«

Dobila sta nalogo, da čimprej opravita nalogo ter o tem poročata na postojanko TV-8 v M. Soboti. Žal takrat še nismo vedeli, da je medtem bila Džemsova četa že razbita in je več ni v Prekmurju.

Ostalih šest to so Miran, Juš, Rastko, France, Ciril in jaz smo krenili proti M. Soboti na postojanko h Volaričevi Katici. S seboj smo nosili tudi en zaplenjen pisalni stroj. S kurirjem Brkom smo se dogovorili, da se oglasi 14. oktobra zvečer na postojanki TV-8 pri Jožku Brumnu v M. Soboti in tam pustijo zvezo, da bo lahko hitro dosegljiv.

OB KAPITULACIJI MADŽARSKÉ

Na postojanki pri Katici Volaričevi v M. Soboti smo pričakovali napovedano kapitulacijo Madžarske v noči od 14. na 15. okt. 1944

Spomini na partizansko leto 1944 v Prekmurju

ponoči. Tudu poročil o tem ni bilo. Tako smo ostali na postojanki še naslednjega dne 15. oktobra in po radiu spremljali dogajanje na Madžarskem. Ob 12. uri 15. okt. 1944 pa je bila res objavljena kapitulacija Madžarske. Kljub temu da smo dogodek pričakovali, smo ugibali, kaj stori sedaj, oziroma kako najbolje in najučinkoviteje ukrepati. Tega dne smo pravzaprav šele naši dve skupini združili v eno enotno operativno skupino tudi formalno, čeprav smo kot enotna skupina delovali že v Puconcih. Dane Šumenjak-Miran je prevzel vodstvo združene skupine, s čimer smo se vsi strinjali. Skupina je odslej delovala enotno tako kot političnih kot tudi vojaških nalogah. Miran je predlagal, da bi kapitulacijo Madžarske izkoristili in v mesto M. Sobota prevzeli oblast v imenu OF. To bi naj izvedli tako, da nam komandant mesta tako ali drugače preda oblast. Večina nas je dvomila v ta uspeh in s to potezo nismo soglašali, toda Miran je vztrajal pri svojem predlogu. Miran je doživel kapitulacijo Italije, vendar kapitulacijo Madžarske za nas ni pomenila isto, saj nas je bila le peščica. Tako je Miran že 15. oktobra napisal pismo, naslovljeno na komandanta mesta, v katerem sporoča, da so M. Soboto obkolili partizani, zato naj madžarska vojska položi orožje in zapu-

sti mesto. Če mesto zapusti brez borbe, se ji ne bo nič zgodilo, v nasprotnem primeru pa bo mesto napadeno. Pismo smo žigosali z žigom OO OF M. Sobota. Če sprejme pogoj, naj da znak s sireno. Pismo je na komandanta mest odnesel 11-letni sin Katice Volaričeve. Seveda smo poučili Ivana Volariča, kako bo spretno zabral sledi za seboj, da ne bodo mogli ugotoviti, kje smo. Odgovora s sireno ni bilo. Pač pa smo proti večeru opazili zbiranje madž. vojakov po ulicah in zvedeli, da postavljajo zasede okrog M. Sobote. Znak sirene smo zaman pričakovali, sicer pa je Miran pozabil napisati do katere ure se naj oglasi sirena. Očitno je bilo, da znaka s sireno ne bi bilo, tudi če bi v pismu navedli končno uro za znak s sireno. Prek radija smo ugotovili, da je prišlo v Budimpešti do spremembe vlade. Oblast so prevzeli petokolonaši in madžarski fašistični skrajneži-puščičasti križi (njilaši). Istega večera 15. oktobra smo se Miran, Juš, France in jaz podali na postojanko k Brumnovim. Spetoma smo pri nekem šoferju Rdečega križa na tišinski cesti poslušali še radio, ki je prenašalo razglas novih oblasti, naj vojska ne položi orožja, temveč se bojuje naprej do zmage. Rastko in Ciril sta odšla na Mirnovo postojanko k Deškovičevim. Omenjeni štirje partizani

smo prenočili na postojanki pri Brumnovih, tam smo ostali tudi čez dan 16. oktobra. Za zvečer tega dne pa je bil napovedan sestanek naše celotne skupine in članov okrožnega odbora OF za Prekmurje. Budno smo spremljali dogajanje 16. oktobra. Nič ni bilo opazno, da bi se kje pripravljali za odhod iz M. Sobote, nasprotno, po mestu so patrolirale dokaj okrepljene skupine vojakov. Tako je mineval 16. oktober in pri Brumnovih smo spremljali dogodke prek radia. Že okrog 10. ure dopoldne je radlo pričel oddajati program tudi v nemškem jeziku in predvajati nemške vojaške pesmi. Jasno nam je bilo, da so fašisti zasedli v Budimpešti tudi radijsko postajo. Zvečer 16. oktobra 1944 okrog 21. ure smo se na postojanki pri Brumnovih sestali Dane Šumenjak-Miran, Jože Kramar-Juš, Ivan Orel-Rastko, Alojz Kosi-France, Viktor Zenkovič-Ciril in jaz Stane Cervič-Boja, vsi smo tvorili skupino partizanov. Od okrožnega odbora OF za Prekmurje pa so se od vabljenih odzvali in prisostvovali sestanku Ludvik Rogan-Jurij kot sekretar OO OF in Štefan Kuhar-Peter. Ostalih članov ni bilo, čeprav so po potrditvi Kuharja bili obveščeni. Sestanku je prisostvoval tudi član OF odbora za mesto M. Sobota Jože Velhar. Na sestanku smo ponovno razpravljali, kako

bi ukanili madžarsko vojsko, da bi zapustila mesto, mi pa prišli do orožja. Naredili smo sicer drzen načrt, s katerim smo predvidevali, da bi lahko uspeli. Načrt je bil sledeč: Miran in jaz bi naj naslednjega jutra 17. oktobra okrog 8. ure zjutraj odšla v civilnih oblekah z orožjem pod plašči do kavarne Faflik v središču mesta, ne daleč od Brumnovih, kjer so ta čas običajno zajirkovali komandanti madžarske garnizije in še nekaj višjih oficirjev, in to v posebni sobi. Na hitro bi razorožila prisotne oficirje komandanta pa prisilila, da bi telefonično sklical še preostale oficirje garnizije v mesto in obmejnih enotah M. Sobote in Beltincev na nujen sestanek v Mursko Soboto. Ko bi tako zajeli celoten vodilni vojaški kader, bi prisilili, da telefonično obvestijo svoje enote, da položijo orožje in zapustijo M. Soboto in oddidejo proti Martjan-cem. Pri akciji bi seveda pomagali še ostali partizani, to so Juš, Rastko, France in Ciril. Pri razorožitvi enot smo računali tudi na borce Džemsove čete (nismo vedeli, da jih takrat več ni bilo v Prekmurju) in pa na okrog 40 prostovoljcev-domačinov, katere bi mobilizirala Brko in Marjan. Po kurirju smo bili obveščeni, da bi bili takoj na mestu, ko bi bil dan v mestu znak s sireno, kar bi pomenilo, da se je prevzem oblasti v M. Soboti posrečil. Ko smo naredili ta načrt, v katero smo zaupali, smo se okrog ene ure ponoči razšli. Rastko in Ciril sta odšla na postojanko k Deškovičevim, Miran, Juš, France in jaz pa smo čez noč ostali in prenočili pri Brumnovih.

(dalje)

ROKOBORBA

Poleg Horvata državna prvaka še Podlessek in Vugrinec

V Skopju je bilo državno člansko prvenstvo v rokoborbi v prostem stilu, na katerem je sodelovalo 119 tekmovalcev iz vseh republik in pokrajin. Med tremi slovenskimi predstavniki sta se tekmovalca udeležila tudi člana RK Pomurje iz Murske Sobotne Franc Podlessek in Miloš Horvat. Izkazal je predvsem Podlessek, ki je v kategoriji do 74 kg zasedel prvo mesto in drugih zapored osvojil naslov državnega članskega prvaka. Njegov uspeh je toliko večji, ker je tokrat nastopil v novi kategoriji in je vse svoje tekmece zanesljivo premagal. V borbi za prvo mesto pa je uspešno obračunal s favoritom Bajazitijem iz Skopja z 8:5. Podlesku se pozna, da je bil na pripravah državne članske reprezentance in da ima nekaj mednarodnih izkušenj. Kot član državne reprezentance bo Podlessek že 10. junija nastopil na mednarodnem tekmovalstvu v italijanskem mestu Palermiti, 27. junija pa na mednarodnem tekmovalstvu „Makedonski biser“. Prvič je v članski konkurenci nastopil tudi državni mladinski prvak Miloš Horvat v kategoriji do 90 kg, vendar mu niti zreb ni bil naklonjen, tako da je izpadel že v prvih kolih.

V Zagrebu pa je bilo državno pionirsko prvenstvo v grškorskim stilu, na katerem so nastopili tudi pomurski rokoborci in dosegli nekaj odličnih uvrstitev. To še posebej velja za Edija Vugrinca, ki je v kategoriji do 59 kg zasedel prvo mesto in drugič zapored osvojil naslov državnega prvaka. Vse svoje tekmece je premagal s tušem, v odločilnem srečanju za prvo mesto pa je z visokim izidom 7:1 premagal Poštiča iz Petrinje. To je bil zadnji uspešen nastop Vugrinca v pionirski konkurenci. Poleg njega pa se je izkazal tudi Janez Cifer z OŠ Puconci, ki je v kategoriji do 48 kg zasedel tretje mesto, kar je za njegov prvi nastop na državnem prvenstvu vsekakor lep uspeh. Od ostalih pomurskih rokoborcev velja še omeniti Herbaja iz Puconec v kategoriji do 32 kg in Mekicarja iz Murske Sobotne v kategoriji do 51 kg, ki sta zasedla četrta mesta. Bačić je v kategoriji do 53 kg zasedel peto mesto.

Tako ima Rokoborski klub Pomurje iz Murske Sobotne letos kar tri državne prvake: Edija Vugrinca v pionirski, Miloša Horvata v mladinski in Franca Podleska v članski konkurenci. To je uspeh, s katerim se lahko pohvali redko kateri klub v državi.

Feri Maučec

NAMIZNI TENIS

Vsi naslovi OVIZU

Republiško prvenstvo osnovnih šol Slovenije, ki je bilo na Jesenicah, je prineslo v moški konkurenci popolno zmagovalce učencem OVIZA, ki so osvojili vse tri republiške naslove, poleg tega pa nekaj drugih odličnih uvrstitev.

V ekipni konkurenci je prva ekipa OVIZA — Ivan Kuzma, Borut Benko, Mirko Unger, Matjaž Žitek — po zmagah v predtekmovalju v finalu premagala ekipo OŠ Adolf Jakhel iz Zaloga s 3:0. V borbi za tretje mesto je druga ekipa — Smitjan Mekicar, Robi Benkovič, Simon Unger, Aleš Fridrih — premagala ekipo OŠ France Bevk iz Ljubljane s 3:2. Ekipa učenc — Tanja Sinic, Darja Trček — je osvojila četrto mesto, ko je izgubila z ekipo OŠ Sempeter z 2:3. Med posamezniki je slavil najboljši slovenski pionir Ivan Kuzma, ki je v finalu premagal Smrekarja z 2:0. Lep uspeh pomeni tudi tretje mesto Benkoviča, medtem ko je glavni favorit tekmovalca Benko nepričakovano izgubil že v osmini finala s klubskim tovarišem Žitkom z 2:0, ki se je tako uvrstil med osmerico in potem izgubil z Benkovičem z 1:2, med najboljših 16 pa sta se uvrstila še M. Unger in Mekicar. Pri dekletih se je med osmerico uvrstila Siničeva in potem izgubila z zmagovalko Freljihovo z 0:2, med 16 pa radgonačanke Mikočičeva in Drozdikova. V dvojicah je slavila dvojica Mekicar—Benkovič, ki je v finalu premagala dvojico Kuzma—Benko z 2:1, med osmerico se je uvrstila dvojica Unger M.—Žitek, pri učenkah pa je dvojica Sinic—Trček osvojila tretje mesto.

M. U.

ATLETIKA — SREDNJEŠOLSKO PRVENSTVO

Sodelovanje 130 tekmovalcev

SSD na srednji družboslovni in ekonomski šoli v Murski Soboti je bilo organizator pomurskega srednješolskega prvenstva v atletiki. Udeležilo se ga je nad 130 atletov in atletinj.

Rezultati — moški — 100 m: 1. Šiftar (SCTPU) 11,8, 2. Polak (SSGT), 3. Ocepke (SCTPU), 400 m: 1. Rantaša 56,0, 2. Špur (oba SCTPU), 3. Ovsenjak (SKŠ); 1000 m: 1. Potočnik 2:37,3, 2. Fujs (oba SCTPU), 3. Markoja (Le); 100 m finale: 1. Šiftar 11,7, 2. Grah 12,9, 3. Cvetko 13,0; Višina: 1. Potočnik (SKŠ) 180, 2. Poredoš (SSGT), 3. Lesjak (SCTPU); Daljina: 1. Šarkanj (SCTPU) 612, 2. Torič (SSDU), 3. Čuk (SCTPU); Štafeta 4 x 100 m: 1. SŠGT Radenci 51,3, 2. SKŠ, 3. SDES;

Ženske — 100 m: 1. Stajniko (SSDU) 14,8, 2. Gaberc (SŠGT), 3. Vutek (SDES); 400 m: 1. Hožjan (SDES) 69,7, 2. Kokl (SSDU), 3. Kovač (SDES); 800 m: 1. Kovačič 2:31,4, 2. Petrovič (obe SCTPU), 3. Merčnik (SKŠ); Daljina: 1. Jaklin 4,60, 2. Mutvar (obe SCTPU), 3. Majstorovir (SSDU); Krogla: 1. Levičar (SDES) 8,56, 2. Perša (SCTPU), 3. Kolaric (SDES); Višina: 1. Muhič (SŠGT) 153, 2. Erjavec (SSDU), 3. Smotko (SŠGT); Finale 100 m: 1. Gaberc 15,0, 2. Stajniko 15,1, 3. Litro 15,2; Štafeta 4 x 100 m: 1. SŠDU Ljutomer 60,1, 2. SŠGT Radenci 61,1, 3. SDES M. Sobotna.

HOKEJ NA TRAVI

Drugi turnir Čepincem

Športno društvo Lipovci je pripravilo 11. spominski turnir Milana Forjana v hokeju na travi, katerega se je udeležilo pet ekip. V predtekmovalju je ekipa Čepince izločila Lipovce s 3:0, PIC Maribor po Svobodo iz Ljubljane z 2:1. V finalnem delu turnirja je Pomurje premagalo PIC Maribor s 4:1, Čepinci pa premagali Pomurje z 2:0 in igrali neodločeno 1:1 s PIC Maribor.

Vrstni red: 1. Čepinci, 2. Pomurje, 3. PIC Maribor, 4. Lipovci in 5. Svoboda.

ŠPORTNE IGRE DELAVCEV ZAVAROVALNIC SFRJ

Murska Sobotna sedma

V Gornji Radgoni so bile športne igre delavcev zavarovalnic Jugoslavije, na katerih je sodelovalo okrog 500 zaposlenih. Tekmovali so v petih panogah — zmagovalci pa so bili — Skakanje v vreči: Novo mesto; vodenje avtogume: Ljubljana; skok z mesta: Ljubljana; prevoz vode: Krško in vlečenje vrvi: Ljubljana. Skupno je zmagala ekipa Nove Gorice z 58 točkami pred Ljubljano 57, Novim mestom 45, Mariborom 43, Celjem 42, Beogradom 35, Mursko Sobotno 34, Krškim 34, Pulo 32 in Kranjem 30 točk.

ATLETIKA

Šiftar prvi v Celju

V Celju je bilo kvalifikacijsko tekmovalje za atletski pokal Slovenije, na katerem je sodelovalo več kot 200 atletov in atletinj. Lep uspeh je dosegel član AK Pomurje iz Murske Sobotne Vito Šiftar, ki je v teku na 100 m s časom 10,7 osvojil prvo mesto.

SNL

Poraza Mure in Nafta

V nadaljevanju prvenstva v slovenski nogometni ligi je soboška Mura gostovala v Mariboru in nepričakovano izgubila z Železnikarjem z visokim rezultatom 0:4. Lendavska Nafta pa je v tekmovalstvu druge slovenske lige vzhod gostovala v Kidričevem in izgubila z Aluminijem z 2:4.

SRL — MOŠKI

Poraz Poleta v Mariboru

V zadnjem kolu tekmovalja slovenske moške rokometne lige je soboški Polet gostoval v Mariboru pri zadnjem Braniku in nepričakovano izgubil z 20:25. Največ golov za Polet je dal Merčnik (9).

SRL — ŽENSKKE

Polana druga

V zadnjem kolu tekmovalja v vzhodni skupini slovenske ženske rokometne lige je Polana doma visoko s 27:11 premagala Zagorje. Beltinka pa je v Ptujju izgubila z Dravo s 17:23. S tem je bilo letošnje tekmovalje končano. Lep uspeh je dosegla Polana, ki je osvojila drugo mesto s točko manj od prvega Šmartnega. Radgona, ki v drugem delu ni nastopala, je pristala na predzadnjem, Beltinka pa na zadnjem mestu.

Končna lestvica

Šmartno	22	18	2	2	545:444	38
Polana	22	18	1	3	455:327	37
Rudar	22	16	3	3	365:266	35
Fužinar	22	16	2	4	473:335	34
Drava	22	15	0	7	483:364	30
Zagorje	22	10	0	12	384:414	20
Lisca	22	7	3	12	393:444	17
Radeče	22	6	3	13	424:452	15
Velenje	22	6	1	15	478:521	13
Brežice	22	6	1	15	354:464	13
Radgona	22	4	0	18	178:321	8
Beltinka	22	2	0	20	311:484	4

PRL — MOŠKI

Rezultati — 12. kolo	
Bistrica—Radgona	33:30
Polana—Beltinka	31:16
Polet—Ljutomer	25:29
Lendava—Toko	25:26

TOKO	12	9	2	1	316:242	20
Lendava	12	8	0	4	315:262	16
Radgona	12	7	2	3	338:302	16
Polana	12	5	0	7	327:328	10
Ljutomer	12	4	2	6	258:279	10
Polet (ml)	12	4	1	7	306:328	9
Beltinka (-1)	12	4	1	7	259:312	8
Bistrica	12	3	0	9	296:357	6

PNL

Rezultati — 20. kolo						
Bakovci—Mostje	4:1					
Turnišče—Ljutomer	6:1					
Črenšovci—Hotiza	0:4					
Lipa—Čarda	2:1					
Beltinka—Petišovci	3:1					
Veržej—Dobrovnik	2:0					
Beltinka	20	12	5	3	54:29	29
Čarda	20	10	4	6	40:32	24
Hotiza	20	9	6	5	29:28	24
Turnišče	20	10	3	7	45:29	23
Veržej	20	8	7	5	32:25	23
Črenšovci	20	7	6	6	36:37	21
Bakovci	20	7	5	8	37:33	19
Dobrovnik	20	7	5	8	39:39	19
Lipa	20	7	3	10	26:40	17
Ljutomer	20	5	4	11	29:45	14
Petišovci	20	4	6	10	35:44	14
Mostje	20	5	3	12	26:29	13

Pokalni nogomet

Rezultati: Prosenjakovci: Ižakovič 2:3, Filovci:Vrelec 6:3, Ganžani:Bratovci 1:2, Selo: Rogošovič 6:5 po streljanju enajstmetrovk.

OB 110-LETNICI KONJENIŠKEGA KLUBA LJUTOMER

V nedeljo največja letošnja prireditev

Konjeniški klub Ljutomer, ki letos praznuje 110-letnico uspešnega delovanja, bo v nedeljo, 3. junija 1984 ob 14.00 uri na hipodromu v Ljutomeru pripravil velike kasaške dirke, na katerih bo sodelovalo okrog 60 konj iz Slovenije, Hrvaške in Vojvodine. Gre za eno največjih letošnjih konjeniških prireditev v Jugoslaviji. Med petimi točkami sporeda bo vsekakor najprivlačnejša osrednja dirka v dveh tekih za VELIKO NAGRADO LJUTOMERA, ki so jo uvedli pred desetimi leti ob praznovanju 100-letnice kluba. Za to dirko je prijavljenih 9 najhitrejših konj: Fegrina, Parnas, Rebeka, Fanta, Lima II, Palmira, Eli,

Briliant key. Pričakujejo pa tudi nastop letos najhitrejšega konja Lahorja iz Vojvodine. Pred leti je na tovrstni dirki postavil jugoslovanski rekord Dingo 1:19,3, ki je sicer že porušen, še vedno pa velja za rekord ljutomerskega dirkališča. Pričakujejo, da bo tokrat porušen tudi ta rekord in dosežen nov jugoslovanski rekord. Prav gotovo pa bodo zanimive tudi ostale dirke za 3-do 10-letne kasače in pa dirka dvoletnikov.

V okviru praznovanja 110-letnice Konjeniškega kluba Ljutomer bo v soboto, 2. junija ob 12.00 uri na dirkališču v Ljutomeru veliko premiranje in

razstava ljutomerskih kasačev. V nedeljo ob 9.00 uri pa bo slavnostna seja Konjeniškega kluba Ljutomer, na kateri bo govoril predsednik Konjeniške zveze Slovenije, general podpolkovnik Miha Petrič, ki bo 12 rejcem podelil priznanja KZ Slovenije. Istočasno bodo tudi 6 posameznikom podelili častne plakete KK Ljutomer: Prejeli jih bodo: Ludvik Slavič starejši, Mirko Rajh, Franc Galunder, Mirko Hanžekovič starejši, Franc Novak in Franc Žitek. Prav tako pa bodo tudi izdali bilten kluba Dirkač, v katerem bodo prikazali 10-letni razvoj in napredek kasaškega športa, ki je izredno velik.

Feri Maučec

I. MNL MS

Rezultati — 17. kolo

Bogojina—Šalovci	2:2
Tišina—Radgona	1:1
Rakičan—Apače	3:2
Tešanovci—Pušča	7:0
Dokležovje—Puconci	4:1

Apače	17	10	4	3	46:28	24
Rakičan	16	8	5	3	38:27	21
Tišina	17	9	2	5	33:22	21
Puconci	17	8	4	5	50:42	20
Bogojina	17	6	5	6	29:28	17
Radgona	16	5	6	5	25:27	16
Dokležovje	17	7	1	9	42:42	15
Šalovci	17	5	5	7	26:37	15
Tešanovci	17	6	2	9	40:37	14
Pušča	17	2	1	14	27:65	5

I. ONL LENDA VA

Rezultati — 16. kolo

Renkovič:Nedelica	2:2
Mladost:Panonija	2:0
Odranci:Bistrica	0:2
Kobilje:Nafta	2:1
Graničar: Olimpija	1:2

Odranci	16	11	2	3	45:24	24
Olimpija	16	9	3	4	36:30	21
Mladost	16	9	2	5	35:26	20
Nedelica	16	6	5	5	31:29	17
Renkovič	16	5	6	5	28:26	15
Nafta	16	6	3	7	27:25	15
Panonija	16	3	8	5	20:27	14
Bistrica	16	4	5	7	19:21	13
Kobilje	16	6	0	10	26:39	12
Graničar	16	4	1	11	20:40	9

II. ONL LENDA VA

Rezultati — 9. kolo

Lakoš:Zvezda	3:2
Pince:Žitkovci	2:2
Kapca:Polana	3:5

Lakoš	9	6	3	0	24:9	15
Žitkovci	9	4	3	2	27:18	11
Polana	9	4	3	2	29:22	11
Kapca	9	4	1	4	25:23	9
Pince	9	2	1	6	12:28	5
Zvezda	9	1	1	7	11:28	3

TURNIR V KRIŽEVCIH

Partizan Križevci pri Ljutomeru je organiziral turnir v rokometu, na katerem je sodelovalo 7 moških ekip. Zmagala je ekipa Križevci pred Boreci in Ključarovi.

KAJAKAŠTVO

Karas zmagal med člani

Na reki Krki od Kostanjevice do Čateža (23 km) je bila v okviru akcije „Spoznavajmo slovenske reke“, druga tekma v spustu. Tekmovalja so se udeležili tudi kajakaši BD Mura iz Kroga in se zopet dobro izkazali. Najuspešnejši je bil Milan Karas, ki je s solidnim časom zmagal v članski konkurenci in tako še enkrat dokazal, da si zasluži mesto v reprezentanci. V konkurenci mladincev je Miran Vereš zasedel drugo mesto. Med pionirji pa je zmagal Simon Kuzmič pred Milanom Maričem. Dušan Kuzmič je bil deseti. V konkurenci C-2 sta Titan in Horvat zasedla drugo mesto. Ekipno je BD Mura iz Kroga zasedlo tretje mesto. Na tekmovalju je sodelovalo okrog 80 tekmovalcev iz 15 klubov BiH, Srbije, Hrvaške in Slovenije.

BAKOVCI

Štafetni tek mladosti

V okviru praznovanja meseca mladosti je bil v Bakovcih tradicionalni ŠTAFETNI TEK MLADOSTI že osmi po vrsti. Udeležilo se ga je 354 tekmovalcev, največ seveda iz Bakovca. Zmagovalci v posameznih kategorijah so bili — do 5 let: Borut Titan in Tanja Husar; do 7 let: Alojz Kuhar in Tanja Fister; do 8 let: Natalija Vogrinčič in Darko Buzeti; do 10 let: Manja Novak, Danijela Štiblar, Branko Magdič in Borut Buzeti; Ekipno — do 13 let — moški: Center Bakovci, ženske: Dokležovje; do 15 let: moški: Piščak, ženske: Dokležovje; do 20 let — moški: Pomurje; do 30 let — moški: RK Bakovci, ženske: Partizan Bakovci; nad 30 let — moški: Pobrežje Maribor, ženske: Veteranke Bakovci.

ŠPORTNE IGRE DELAVCEV SOCIALNIH ZAVODOV V SRS

RAKIČAN SEDMI

V organizaciji Doma oskrbovancev Rakičan in Doma Lukavci so bile v Murski Soboti 9. športne igre delavcev socialnih zavodov Slovenije, na katerih je sodelovalo blizu 500 udeležencev iz 29 zavodov. Tekmovali so v petih športih in dveh zabavnih panogah. Zmagovalci v posameznih panogah so bili — moški: odbojka — Maribor ženske: Hrastovec; kegljanje — moški: Ljubljana Vič, ženske: Ljubljana Vič; streljanje moški: Škofja Loka, ženske: Škofja Loka; namizni tenis — moški: Škofja Loka, ženske: Idrija; šah moški: Ponikve, ženske: Hrastovec. Skupni vrstni red: 1. Škofja Loka 123, 2. Maribor 122, 3. Hrastovec 116, 4. Ljubljana—Vič 88, 5. Idrija 75, 6. Predvor 62, 7. Rakičan 54 točk. Lukavci so s 26 točkami zasedli 20. mesto.

STRELSTVO

Vodijo Noršinci in Turner

Strelska družina Panonija iz Murske Sobotne je bila organizatorica tretjega kola letne strelske lige Murska Sobotna. Vodi SD Noršinci I. (4283) z 31 točkami pred SD Tišina I. (3898) 25 točk, SD Tišina II. (4035) 21, SD Mura (2840) 19 in SD Panonija (2784) 17 točk. Med posamezniki vodi Turner (Noršinci) s 1083 krogi pred Pertocijem (Tišina) 1076 in Donšo (Noršinci), 1057 krogov.

ŠAH

Uspel turnir v Puconcih

Društvo Partizan Puconci je v počastitev dneva mladosti pred osnovno šolo v Puconcih pripravilo šahovski turnir, na katerem je sodelovalo 34 šahistov (22 članov in 12 mladincev). V članski konkurenci je zmagal Kelemen pred F. Kuharjem, oba sta osvojila po 6 točk. Sledijo: Pouh, Avdiš in Novak s po 5 točami. V mladinski konkurenci je zmagal Matis z 10 točkami pred Poredošem 9 in Kuharjem 8 točk.

ŠPORTNI OBRAZI

Manuela Horvat — odlična strelka

krogov. Vse to so rezultati, ki komaj štirinajstletno Manuelo uvrščajo v sam vrh slovenskega strelstva pri ženskah, s takimi rezultati pa bi bila zadovoljna tudi večina strelcev.

Manuela Rudolf pravi, da ji strelski šport veliko pomeni, da brez njega ne bi mogla biti. To pa je tudi dobra priprava za SLO in DS, kar je tudi velikega pomena. Zadovoljna je tudi, ker imajo v Ljutomeru urejeno strelišče, kjer lahko nemoteno vadi. Tudi v prihodnje se bo trudila, da bi dosegala čim boljše rezultate, se udeleževala raznih tekmovalj ter še naprej spoznavala prijatelje in prijateljice. Največja želja pa je, da bi se prebila med prve tri tekmovalke v državi.

vanju v Gornji Radgon

dopisniki so zabeležili

Naravoslovne dejavnosti

V naravoslovnih dnevih, ki so se razvrstili v mesecu maju, smo med drugim raziskovali tudi onesnaženost okolja.

Najprej smo raziskali tekoče vode. Nad ugotovitvami smo se kar zgrazali. Najbolj nas je prizadela onesnaženost Ledave. V potoku smo poskušali uloviti nekaj živali in nabrati nekaj vodnih rastlin, vendar pa smo ostali praznih rok, saj v potoku ni bilo pogojev za življenje. Ob potoku pa je tako zaudarjalo, da se nismo mogli dolgo ob njem zadrževati. Vzrok je bil jasen: po potoku so plavali ostanki mesa in voda je bila krvava. Iz ugotovljenih dejstev sklepamo, da lahko vodo onesnažuje le soboška klavnica.

Ob takih zlorabah voda bi morali takoj ukrepati, saj če se bo to še nadaljevalo, bomo o zdravem okolju lahko le še sanjali.

Drugi del naših raziskav smo posvečali onesnaževanju kopnega. Tudi tu smo skoraj na vsakem koraku naleteli na smeti. Čeprav se v bližini nahajajo odlagališča, pa ljudje vendar odlagajo smeti kjerkoli v naravi. Na podlagi tega na žalost ugotavljamo, da imajo ljudje v naši družbi majhno srčno kulturo in slab odnos do narave.

Na koncu bi še enkrat v imenu učencev Srednje kmetijske šole v Rakičanu opozorili: ne uničujemo narave, saj smo v vsakem pogledu odvisni od nje in povezani z njo.

Vinko KRAMAR, 2. b SKŠ, Rakičan

NEGOVSKO JEZERO

Znanje in veščine

Koordinacijski odbor za vprašanja SLO, varnosti in družbene samozaščite v Murski Soboti je v Prosenjakovcih, bližnji in daljni okolici, pripravil letošnje občinsko prvenstvo ekip osnovnih šol ter šol srednjega usmerjenega izobraževanja v znanju in veščinah SLO in DS. Tekmovanje je sodilo v okvir praznovanja letošnje 35-letnice obrambne vzgoje mladine.

OŠ Karel Destovnik-Kajuh M. Sobota 2.253 točk, 2. mesto COŠ 17. oktober Beltinci 2.201 točka, 3. mesto OŠ Šalovci, 2.200 točk. Rezultati srednješolcev: 1. mesto SCTPU M. Sobota (1. P2, Matej Crnkovič), 2. mesto SCTPU M. Sobota (2. NM1, Tibor Škalič) in 3. mesto SCTPU M. Sobota (3. NM1, Ervin Benko). F. M.

Praznik ribičev

Po desetih letih so letos spustili vodo iz Negovskega jezera. Kot so nam povedali, bodo sanirali jez in jezersko dno. To nalogo bo prevzela vodna skupnost Mura, sanacija dna pa bo opravila ribiška družina Radgona.

V soboto, 12. maja, je bil ob jezuru velik praznik. Že ob šesti uri zjutraj so se tam zbrali člani ribiške družine Radgona in pričeli z ribolovom. Petdeset ribičev s pomočjo delavcev Agrokombinata Maribor. Ob prvem metu mreže je bil lov najbogatejši, bogat pa je bil tudi po velikosti, oziroma teži rib. Po teži so se zvrstili amurji, najtežji je imel 23 kilogramov, tolstoviki, krapci, ščuke in kleni. Bilo pa je tudi veliko drobiža. Skupno so natolili tri tone plena. Nekaj so prodali, ostalo pa prepeljali v Blaguško jezero.

Ludvik Kramberger

BAŠKA

Poslovanje doma „Dane Šumenjak“ je uspešno

Izvajalske pravice za dom „Dane Šumenjak-Miran“ v Baški na otoku Krku je lansko jesen prevzel Center za socialno delo v Murski Soboti kot svojo stransko dejavnost, ustanovitelj doma pa so SOV in OIS vseh štirih pomurskih občin.

Ker dom uspešno deluje že več kot 20 let, je bilo v lanskem letu treba angažirati precej sredstev za adaptacijo in nakup novega inventarja. Za ureditev sanitarij, garderibnih omaric, ambulante, bolniške in pedagoške sobe in fasade, so porabili več kot tri milijone dinarjev. Tako ima sedaj dom 259 ležišč v eni izmenici. V poletni sezoni pomurske občine uporabljajo dom za šolo v naravi in letovanje otrok. Odvija se tudi mednarodna kolonija (izmenjava) otrok iz ZR Nemčije, Madžarske in Avstrije. V lanskem letu je dom nudil streho in popolno oskrbo 805 udeležencem šole v naravi in 89 učiteljem spremljevalcem. Seveda ne gre tudi

brez nerešenih vprašanj. V letošnjem letu bo potrebno opraviti vrsto vzdrževalnih del.

Kljub nizki ceni oskrbnega dne — 250 dinarjev, je bilo poslovanje zaključeno pozitivno. Tudi organizacija letovanj (kolonija), je popolnoma uspela. Udeleženci in vodilci — tudi iz tujine, so dali laskava priznanja celotni organizaciji življenja in dela v domu „Dane Šumenjak-Miran“. Predvsem šola v naravi je postala ena od zelo koristnih in priljubljenih oblik dopolnilnega programa osnovne šole. Oblike, kjer prijetno združijo s koristnim, so vsako leto deležni učenci 4. razreda, ki tam, v veliki večini uspešno opravijo tečaj plavanja in se spoznajo s kulturnimi in geografskimi značilnostmi. Ena izmena traja 10 dni, prispevek staršev pa bo letos 4500 dinarjev. Računajo, da bo dom v 11 izmenah letos v celoti zaseden z letovanjem in šolo v naravi, od junija do septembra.

J. KONKOLIČ

Prva pokojnina

Za Nežo NEDOG iz Dragotincev 9 v občini Gornja Radgona predstavlja prva pokojnina nekaj posebnega. To je namreč dobila pred nedavnim, čeprav je letos 11. januarja dopolnila 92. let. Neža je namreč vse od leta 1965 naprej vdova po tretjem možu in ta čas je vedno prosila za pokojnino. Toda te ni dobila, pa čeprav je njen pokojni mož imel nekaj nad 16 let delovne dobe. Manjkala mu je namreč gostota delovne dobe. Skupaj z varstvenim dodatkom prejema 8.000, prej pa nekaj nad 3.000 dinarjev družbene denarne pomoči od občinske skupnosti socialnega skrbstva. V preteklosti je bila v veliki meri odvisna od dobrih ljudi, od družine VOGLAR, kjer zdaj živi.

Kljub temu, da je Neža že v 92. letu, je dokaj čila in zdrava. Opravlja še razna manjša dela.

Franci Klemenčič

Cebelarji bodo razvili prapor

Čebelarjska družina Negova—Videm, ustanovljena je bila 1912 leta, šteje 25 članov, ki imajo okrog tristo panjev. Z izvolitvijo novega predsednika Mirka Kavčiča je društvo spet zaživelo. Čebelarji se že pripravljajo na veliko čebelarjsko proslavo, ki bo 22. julija.

Tokrat bodo razvili tudi svoj prapor. Zanj že zdaj zbirajo prispevke.

L. K.

GORNJA RADGONA

Obiskali so bolnike

Pred kratkim je društvo invalidov Gornja Radgona organiziralo za svoje poverjenike enodnevní obisk v Rehabilitacijskem centru v Ljubljani in Zavodu za telesno prizadeto mladino v Kamniku. Vodstvo jih je seznanilo z zdravjem in življenjem oskrbovancev, marsikateri je bil ganjen nad takim zdravljenjem, zato so jim ob odhodu zaželeli čimprejšnje okrevanje.

Anton Domanjko

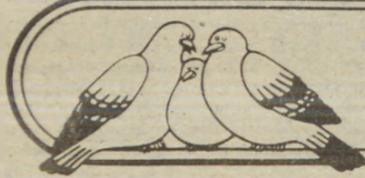
Strelstvo ni samo šport

v streljanju z zračno in MK puško za udeležence MDA. Letos smo ob dnevu ONZ organizirali tradicionalno tekmovanje v streljanju z MK puško, v sodelovanju s COŠ Petrovci uredili strelišče za zračno puško, hkrati pa smo tudi soustanovitelji letne lige — Vzhod v streljanju z zračno puško.

Kakšni pa so načrti?

»Že 10. junija bomo odprli novo strelišče v bivši gramoznici. Vložili smo okrog 100 tisoč dinarjev in čez 400 ur prostovoljnega dela. Na otvoritvi bo sodelovalo v tekmovanju v streljanju z MK puško okrog 30 družin, nekaj tudi iz sosednje Avstrije. Na strelišču bomo postavili še strelsko lopo, in ga usposobili za streljanje z vojaško puško.«

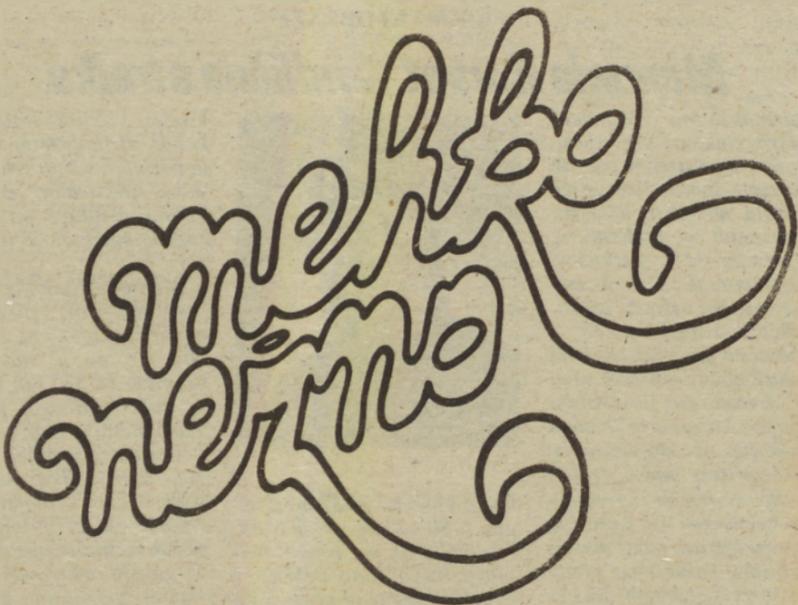
Milan Gašpar

paloma

sladkogorska

robčki
serviete
brisače
toaletni
papirji
higienski
vložki
pleničke

OB 40-LETNICI GENOCIDA NAD ŽIDI V PREKMURJU IN NA STOTINE PREKMURSKIH ŽIDOVSKIH ŽRTEV

POGLED V SIVO DAVNINO

Stari Hebrejci (predniki Izraelcev) so bili nomadi, to je stepsko pastirsko ljudstvo, ki so živeli v današnjem Egiptu. Mojzes je okrog 13. stoletja pred našim štetjem popeljal 12 hebrejskih plemen iz Egipta, kjer so večidel živeli v suženjstvu. Iskali so boljše razmere za življenje. Po pobegu iz Egipta je s temi plemeni celih 40 let blodil po Sinajski puščavi in se prebil do gore Sinaj, kjer je običal brez slehernega upanja. Po mitološkem izročilu mu je takrat Jahve (eno od božanstev, ki so jih častili) svetoval v snu, naj pošlje v deželo Kanaan nekaj glednikov. Ko so se ti vrnili, so poročali o deželi, v kateri »se cedita mleko in med«. Mojzes je takrat Jahveta proglasil za hebrejskega narodnega boga. Tako so se hebrejska plemena okoli leta 1200 pred našim štetjem prebila v takrat že kulturno deželo Palestino in jo postopoma osvajala ter se tam naselila. Današnja lega njihove države je očitna posledica tega, kar so takrat Mojzesu sporočili njegovi ogledniki. Toda imeli so še bolj bojevite sosedje, njihovi asirski sosedje velik del Hebrejcev preženejo v pregnanstvo, sosedje Babilonci pa mnoge odpeljejo v sužnost. Okoli leta 1000 pred našim štetjem pa je David, ki se je imenoval za kralja, ponovno združil razkropljena hebrejska plemena, začel s južnim plemenom Juda in osvobodil vso Palestino, premagal napadalne sosedje Filistejce in zavzel do tedaj vedno kanaanski Jeruzalem ter ga razglasil za svojo prestolnico. Tudi tako imenovano »skrinjico zaveze«, ki so jo med tavanjem po puščavi branili na raznih krajih, so zdaj prenesli v Jeruzalem. Davidov sin »modri« Salomon je dokončal očetovo delo in zgradil znani jeruzalemski tempelj, v katerem so častili boga Jahveta in v njem hranili svojo skrinjo zaveze (svete posode, darove in zaklad). O tem prvem templju danes ni več sledu. Toda sedaj sorazmerno veliko hebrejsko kraljestvo, ki ga je obnovil David, ne dočaka niti sto let. Po Salomonovi smrti razpade. Salomonov sin Rehoboam obdrži le južni del dežele okoli Jeruzalema pod imenom Judeja, njegov brat Jeroboam pa skupaj z desetimi plemeni formira severno kraljestvo, ki se je imenovalo Izrael. Plemena in sekte se nenehno spopadajo med seboj, pri tem pa podlegajo zunanjim osvajalcem. Tako Asirci leta 721 pr. n. š. razbijejo severno kraljestvo Izrael, plemena, ki so ga sestavljala, pa se v glavnem razpršijo (delno v asirsko sužnost) in porazgubijo. Majhno južno kraljestvo Juda pa je životarlilo v nekakšni polovični odvisnosti še nekaj nad sto let. Končno je tudi to južno kraljestvo leta 586 pred našim štetjem razdeljal babilonski kralj Nabukadnezar, osvojil Jeruzalem in odpeljal večino njegovih veljakov in velik del judovskega ljudstva v babilonsko sužnost. Po letu 538 pr. n. š. so se izraelska in judovska plemena začela vračati iz babilonskega ujetništva ozirom suženjstva, pod svečenikom Ezro in Nehemijo so ustanovili duhovniško državo in zgradili na hribu Sion nov tempelj ter obnovili versko in kulturno življenje. Razglasili so enotnost bogamono-teizem. Sami sebe pa so takrat pričeli imenovati Judje (po pokrajini Judeji) ali Židje. Leta 63 pred našim štetjem so v Judejo vdrl Rimljani, ki so tudi to širili svoj imperij. Tri mesece so rimske čete pod Pompejevim poveljstvom oblegale obzidje Jeruzalema. Šele po treh mesecih so s pomočjo velikanskih oblegovalnih naprav zavzele Jeruzalem in vdrle tudi v tempelj ter pobile svečenike. Sedaj je Judeja postala rimski protektorat in morala je plačevati davek. Možnosti za svobodno ukrepanje so bile minimalne. Leta 66 našega štetja pa je v ponižanem judovskem ljudstvu prekipevalo. Ko je novi rimski namestnik zahteval od Židov, naj mu izročijo del tempeljskega zaklada, so

njegovo zahtevo zavrnil. Rimske legije so takrat zrtova navalile na Jeruzalem. Toda Židje se niso vdali. Po vrsti uspešno izbojevanih bitk celo preženejo rimske posadke iz Judeje in Galileje. Ko dobi rimski cesar Neron poročilo o porazu rimskih čet, pošlje nad Žide svojega najboljšega poveljnika Vespazijana. Leta 68 je vsa Judeja spet v rokah Rimljanov, le Jeruzalem se krčevito upira. Tedaj cesar Neron umre, Vespazijan postane cesar in mora v Rim. Njegov sin Tit ima nalogo dokončati očetovo delo. Spomladi leta 70 se prične boj za Jeruzalem, ki je zaščiten s tremi nasipi in mogočnim obzidjem. Šele po več ko štirimesečnih bojih uspe takrat najmočnejša armada sveta prodreti v Jeruzalem, ki je ena sama ruševina in pepel. V štirih letih je bilo takrat pobita skoraj polovica Židov, druga polovica pa se je razkropila po vsem svetu. Naslednjega leta je cesar slavil zmago. Zaklad jeruzalemskega templja je njegova največja vojna trofeja. Sestavljajo ga velikanski sedmerokraki svečnik iz čistega zlata, dragoceni žgalni oltar in drugi zakladi. Pred zakladom stopajo v verigi vkovani ujetniki, za njimi pa z lovorom ovenčan cesar med senatorji in legijami. Pred mogočnim Kapitolom se sprevoč ustavi, Simona bar Giora, vodjo židovskega upora, hranilca Jeruzalema vržejo z visokih kapitolskih čeri, med zmagoslavim vriskanjem ljudstva, v prepad. Toda Židje so še niso vdali. Trdnjava Masada na 520

Križarji pred Jeruzalemom

metrov visoki planoti nad Mrtvim morjem se s 1000 židovskimi branilci po vodstvom Eleazarja ben Jaira skupaj z ženami in otroki ne vda. Cela tri leta uspešno kljubuje rimskemu poveljniku in cesarskemu namestniku v Judeji. Čeprav ni zanje nobenega upanja, so prisegli, da se bodo borili do konca. Po treh letih kljubovanja ogromni rimski premoči, borci Masade pokončajo sami sebe s svojimi družinami vred. Rimljani so navalili na mrtvo Masado, kjer je v grozljivi tišini prasketal ogenj, zavita v dim pa so ležala trupla poslednjih borcev židovske vojne.

Tukaj sedaj prisegajo mladi častniki izraelske armade z besedami: »Masada ne bo nikoli več padla!«

Toda trajalo je celih 2000 let, preden so se Židje vrnili na ta kraj. Maščevanje Rimljanov je bilo takrat nad vse kruto. Skoraj milijon Židov, ki so preživeli strahote te židovske vojne, so Rimljani razselili po vsem svojem imperiju.

DVATISOČLETNA RAZSELJENOST IN PREGANJANJE ŽIDOV, POJAV SIONIZMA

Podjarmljene Žide so torej Rimljani v 1. stoletju našega štetja razselili po svojem takratnem imperiju v Severni Afriki, Siriji, Arabiji, Italiji, Španiji, Bizancu (današnja Turčija), Galiji (današnja Francija), Germaniji (današnja Nemčija) in po drugih evropskih pokrajinah. V sami Palestini pa so preostale Žide imeli za tujce. Otroci Izraela so se tako razkropili po vsem svetu. Rimski imperij je razpadel, Židje pa so ostali razseljeni. Nekateri so se sicer tudi vračali, tisti, ki so bili v širšem svetu, so nenehno sanjali o novi židovski državi pod goro Sionom, na kateri je stal tudi njihov jeruzalemski tempelj. Jeruzalem je skozi stoletja ostal sen Židov kot njihovo politično, versko in kulturno središče. Po gori Sion nosi ime tudi gibanje sionizem, njegov cilj pa je, vrnitev v obljubljeni deželo in obnova izraelske države. Razseljeni Židje so preplavili Evropo. V vzhodno Evropo so se naseljevali predvsem prek Bizanca (današnje Turčije) in pozneje turškega cesarstva. Povsod pa so bili Židi več ali manj tujci. V mnogih evropskih in še posebej v vzhodnoevropskih državah so morali živeti ločeno od kristjanov, kar je terjal tudi lateranski koncil rimskokatoliške cerkve leta 1215. Ta zaključena naselja so dobila naziv: geto (beneški izraz za židovsko četrt). Židovska posebnost je posel s trgovino, gostinstvom in denarnimi zadevami. V Franciji so jih preganjali že med križarskimi vojnami, križarji, ki so se klatili po Palestini, pa so v sinagogah Jeruzalema sežigali žive Žide. Leta 1404 so jih iz Francije veliko izgnali, šele francoska revolucija jim je prinesla enakopravnost. V Španiji so jih pod vplivom inkvizicije pričeli izganjati konec 15. stoletja. Konec 19. stoletja so Židje dosegli državljansko enakopravnost v vseh evropskih državah razen v Rusiji.

Notranjost židovske sinagoge ob Evfratin iz 3. stoletja

IZ POPOTNE BELEŽKE OB OBISKU GLAVNEGA MESTA AP KOSOVA

PRISTINA IZZA FEREDŽE

Mogoče bi bilo že drugič, tretjič ... drugače, po prvem tridnevem bivanju za časa manifestacije jugoslovanske mladine pred kratkim nikakor ne

Velika nasprotja
Da smo iz smeri Prokuplja po precej enolični pokrajini z redkimi majhnimi zaselki in tu pa tam tropom ovac, ki jih čuvajo budne

osamijena krava, vse češče smo srečevali ženske v dimijah, povsod pa so nas spremljale velike otroške oči. Videti jih ni bilo le izza mogočnih zidanih ali beton-

bilo videti vsaj še za eno hišo zraven.

Tudi v predmestju jih je polno, le da so bile hiše bolj strnjene, na ozkih ulicah pa je bil pravi Babilon, značilen za že zelo južne kraje, predvsem pa je bilo mnogo nereda in umazanije. Zatem pa, kot da bi odrezal, naenkrat uzre oko sodoben in po zahodnoevropskih vzorih zgrajen nov mestni center. Od poštnega poslopja, velike blagovnice, dveh hotelov, številnih trgovin do televizijske, časopisne in radijske hiše, prav famozne univerzitetne knjižnice in gotovo najsodobnejšega mladinskega doma (v njem je hala Tivoli v malem in ogromno malih dvoran) vse in še veliko drugega, na primer izjemno lep nov trgovski center, je tu pri roki in zelo dobro založen. Le, da je tudi tu kljub vsemu sijaju najsodobnejših in dragih gradbenih kovin mnogo nečistoče, zelenice pa, kot da so za to, da se jih uniči.

Univerzitetna knjižnica -- najsodobnejša v Evropi

Ponos prištinskih intelektualcev je njihova v Evropi najsodobnejša knjižnica. Impozantna zgradba, ki arhitektonsko pona-

zarja človeške možgane, ima v svojih številnih sobanah v petih nadstropjih — dve sta v zemlji — prostora za okoli 10 milijonov knjig, sedaj pa je v njej 600 tisoč knjižnih enot. V njej je zaposlenih okoli 140 ljudi, popolna avtomatizacija pa ponudi bralcu v roke knjigo v 3 minutah. Dnevno jih obišče knjižnico okoli 800, izbira jo pa lahko simultani prevod v petih jezikih. Svojevrstna zanimivost so kupole, s katerimi ne samo, da maksimalno izkoriščajo dnevno svetlobo, ampak jo celo povečajo. V knjižnici je mesta za okoli 1000 bralcev v dveh v obliki amfiteatra grajenih čital-

nich.
Temu primerna pa je bila tudi njena cena. Po cenah iz leta 1982, ko jo je zgradilo več deset jugoslovanskih gradbenih delovnih organizacij, je stalo teh 15 tisoč kvadratnih metrov opremljenega prostora 30 milijard dinarjev (sodelovali so tudi zahodni Nemci in Francozi), oziroma 1,8 milijona dinarjev kvadratni meter. Prištinska univerzitetna knjižnica vzdržuje stalne stike z vsemi sorodnimi ustanovami v Jugoslaviji in več desetimi v svetu, posebej tesno pa je povezana s kongresno knjižnico v ZDA.

Mladinski dom

uspevam strniti vtisov. Ali je tudi to del nasprotij tega starega in novega mesta hkrati ali pa je življenje v tem kraju okoli tisoč kilometrov vstran od pomurskih ravnih zares toliko drugačno.

oči čobanov, prešli v kosovsko pokrajino, so nas opozorile čisto udarne jame na cesti (vsaj ena podobnost s Pomurjem). Cesta pa je takšna prav do Prištine, ob njej pa se je pasla tu in tam

skih ograj, s katerimi družinski očetje varujejo svoja gospodarstva in družine drug pred drugim. Tudi pri novih gradnjah najprej zraste takšna ograja, opeke v mnogih izmed njih pa je

Del sodobno urejenega mestnega središča

NAJVEC JE TATICEV

Mladolletniški kriminal v Pomurju v zadnjih letih narašča. O tem pričajo tudi predlogi za uvedbo postopka na senatu za mladoletnike pri temeljnem sodišču v Murski Soboti. Tako je bilo 1981. leta 89 zadev, ki so se nanašale na 117 mladoletnikov, v letu 1982 je bilo 127 zadev zoper 147 mladoletnikov, v lanskem letu pa že 149 zadev zoper 197 mladoletnih prestopnikov. Tudi v letošnjem letu se stanje ne izboljšuje, saj je sodišče prejelo že 45 spisov, v katerih je opisano početje 61 mladoletnikov.

Katera so najpogostejša kazniva dejanja, ki so jih mladoletniki zagrešili v lanskem letu? Sodnica senata za mladoletnike Marija Močan-Rošker nam je povedala, da mladoletniki zagrešijo kazniva dejanja v glavnem zoper zasebno in družbeno pramoženje. Lani so bili mladoletniki obdolženi 79 kaznivih dejanj tatvin, vendar je to število večje za 15 dejanj, ki so jih storili kot „nadaljevalna“ kazniva dejanja. Bilo je 15 tako imenovanih majhnih tatvin, 25 velikih tatvin, vendar je ta številka večja za 64 dejanj, ker so bila storjena kot nadaljevalna kazniva dejanja. Torej so posamezni mladoletniki storili več dejanj. Lani je senat obravnaval tudi 7 kaznivih dejanj velike tatvine. Druga dejanja: poškodovanje tuje stvari (17), odvzem motornega vozila, ropi (3), varnost javnega prometnega kršitev nedotakljivosti stanovanja (2), grdo ravnanje (3), poneverba (1), hude telesne poškodbe (1), spolni napad na osebo, mlajšo od 14 let (1), ogrožanje z nevarnim orodjem pri pretepu (1), izdaja nekritega čeka (3), kršiva ovad-

ba... Poleg tega je sodišče obravnavalo pet kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamili ter omogočanja uživanja mamil.

V zadevah, ki so končane, je sodišče izreklo 47 mladoletnikom vzgojni ukrep oddaje v disciplinski center za mladoletnike. V 38 primerih je izreklo strožje nadzorstvo organa socialnega skrbstva kot glavni vzgojni ukrep, pri čemer je v 6 primerih izreklo še določena posebna navodila, na primer, da je mladoletnik dolžan opustiti uživanje alkoholičnih pijač ali da je dolžan sprejeti zaposlitev, ki ustreza njegovemu znanju; v 13 primerih je sodišče izreklo ukor, v 3 primerih oddajo v vzgojni zavod, v enem primeru oddajo v prevzgojni dom, v dveh primerih kazni mladoletniškega zapora ter za enega mladoletnika strožje nadzorstvo staršev. Sodišče je v 41 primerih ustavilo kazenski postopek.

Mladoletnikom za kazniva dejanja, ki jih storijo, torej sodišča izrekajo vzgojne ukrepe in kazni mladoletniškega zapora. Vzgojne ukrepe lahko razdelimo v tri vrste:

disciplinske, ukrepe strožjega nadzorstva in zavodske vzgojne ukrepe. Disciplinska ukrepa sta ukor, kar je praktično le opozorilo mladoletniku, in oddaja v disciplinski center za mladoletnike. Ukrepi strožjega nadzorstva so: strožje nadzorstvo staršev, skrbnika ali druge družine ter strožje nadzorstvo organa socialnega skrbstva. Zavodske ukrepi pa so: oddaja v vzgojni zavod, oddaja v prevzgojni dom in oddaja v drug zavod za usposabljanje. Edina kazenska sankcija, ki se lahko izreče mladoletniku, je mladoletniški zapor. To pa le v primeru, da je storil kaznivo dejanje, za katero se sme po zakonu izreči kazen več kot pet let zapora, nadaljnji pogoj pa je, da je mladoletnik ob storitvi kaznivega dejanja že dopolnil 16 let.

Na vprašanje: Kaj vpliva na pogostost mladoletniškega kriminala, je sodnica Marija Močan-Rošker dejala:

„Teško je reči, kaj vpliva na porast mladoletniškega prestopništva. Mladoletniki sami na vprašanja, zakaj so dejanja storili, običajno ne odgovorijo. Kadar odgovorijo, pa so odgovori v glavnem enaki. Mladoletniki pač pravijo, da so hoteli stvar imeti, da so rabili denar ali da so se z motornim vozilom hoteli peljati. Kadar gre za poškodovanje tuje stvari, pa se mladoletniki skora dosledno

zagovarjajo, da so to storili pod učinkom alkohola. Menim pa, da je razlog za kazniva dejanja mladoletnikov tudi v tem, da ni pravilno organizirana izraba prostega časa. Iz spisov, ki jih je obravnavalo tukajšnje sodišče, sklepamo, da izhajajo praktično vsi mladoletniki iz neurejenih družin — bodisi iz takih, kjer je to že na zunanjo vidno, bodisi iz družin, kjer je na prvi pogled vse v redu, odnosi med ljudmi v družini pa vendarle niso takšni, kot bi morali biti. Le v izjemnih primerih so mladoletni prestopniki iz družin, ki so tako v gmotnem pogledu, kot glede odnosov med družinskimi člani povsem v redu. K zmanjšanju mladoletniškega kriminala bi prav gotovo pripomoglo tudi izboljšanje domačega okolja ter organiziranje pravilne izrabe prostega časa. Nenazadnje tudi več individualnega dela s posameznimi mladinci.“

Š. SOBOČAN

Delavci v tujini

Po zadnjem popisu prebivalstva iz leta 1981 je bilo na delu v tujini 874.964 Jugoslovancev, od tega 53.483 Slovencev, med temi je 41.826 bil-zaposlenih, 11.657 pa vzdrževanih družinskih članov.

Preverjanje podatkov o pomurskih delavcih, ki še delajo na tujem, je pokazalo, da jih je skupno 5.027, od tega iz občine Murska Sobota 2.400, Lendave 1.466, Ljutomera 587 in Gornje Radgone 574. V ZR Nemčiji dela 2.367, v Avstriji 1.802, ostali pa v drugih zahodno- in severnovevropskih državah.

Migracijski tokovi so se v zadnjem desetletju zelo zmanjšali ali skoraj prenehali, zato se populacija, ki dela v tujini, ne obnavlja, ampak se zaradi vračanja v domovino pomembno zmanjšuje. V zadnjih treh letih se je vrnilo v Pomurje 1.556 v tujini zaposlenih delavcev, in sicer v občino Murska Sobota 1.101, Lendavo 472, Ljutomer 88 in v Gornjo Radgono 146. Med motivi ima še vedno pomembno mesto zgraditev hiše in zagotovitev dela v domačem kraju, bodisi v obrti, družbenem sektorju ali na kmetiji. Opaziti je, da so priprave na vrnitev temeljitejše kot včasih. Verjetno je k temu prispevalo tudi objektivnejše informiranje in dejstvo, da so se možnosti za delo tako v tujini kot doma bistveno poslabšale.

Za okoli 5.000 zaposlenih Pomurcev znaša povprečna doba bivanja v tujini od 13 do 16 let, saj je bil največji odliv v letih 1967—1972, tedaj so v tujino sproti odhajali mladi komaj polnoletnosti dorasli delavci, ker večina doma ni imela dela. Starostna struktura zdomcev je vse slabša, saj je 50 % starih od 30 do 39 let, 25 % od 40 do 49 let, 13 % nad 50 let in le 12 % je mlajših od 30 let.

Razmišljanje o prihodnosti zdomstva nam v sedanjem trenutku vsiljuje željo, da bi bilo vračanje delavcev še naprej postopno in da bi si doberšen del z lastnimi sredstvi zagotovil delo. Carinske in še nekatere druge omejitve sicer niso temu v prid, vendar je mogoče, ob splošno razglašeni iskanju doslej manj uporabljenih načinov zagotovitve dela, pričakovati tudi glede tega nekatere sprostitev.

Nedvomno bodo posebno starejši delavci skušali bivanje v tujini podaljšati za toliko časa, da dosežejo pogoje za upokojeitev, del naših ljudi pa bo trajno ostal na tujem, kakor se je to dogajalo ob vseh preseljevanjih, ki jih je Pomurje doživljalo v zadnjem stoletju.

Sedanjim in prihodnjim generacijam bo prihranjena nuja množičnega romanja za delom po svetu, če bomo v domači pokrajini znali snovati in uresničiti tako razvojno politiko, ki bo lahko angažirala njihove delovne potencialne in se tako znebili oznake „manj razviti“. V nasprotnem se lahko zgodovina ponovi in ob vsakem naslednjem popisu prebivalstva se bomo združili ob spoznanju, da nas je tukaj vse manj in je med nami vse manj mladih.

Ivanka Klopčič

Na podlagi 14. člena Pravilnika o delovnih razmerjih delavcev delovnih skupnosti upravnih organov občine Ljutomer in strokovne službe skupščine in izvršnega sveta SO Ljutomer ter sklepa zbora delovne skupnosti Oddeleka za ljudsko obrambo občine Ljutomer

razpisuje

Oddelek za ljudsko obrambo občine Ljutomer prosta dela in naloge

referenta za civilno zaščito

za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji: Višja šola pravne, upravne ali druge ustrezne smeri in končan program za usposabljanje oz. izpopolnjevanje; 8 mesecev delovnih izkušenj, 70-dnevna poskusna doba.

Z opravljanjem del in nalog je možno pričeti 1/7-1984.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave, življenjepis ter dokazila o strokovni izobrazbi najpozneje v 20 dneh od dneva razpisa prostih del in nalog na naslov: Oddelek za ljudsko obrambo občine Ljutomer. Kandidati bodo pismeno obveščeni o odločitvi razpisne komisije v 30 dneh po poteku razpisnega roka.

Komisija za delovna razmerja DO „GIDOS“ Gradbena in inštalacijska dejavnost, obrt ter storitve p. o. Lendava objavlja prosta dela in naloge:

1. vodja finančne operative — pomočnik računovodje

Pogoji:

- visoka ali višja ekonomska šola finančne smeri
- 2 oz. 3 leta delovnih izkušenj s področja računovodstva
- lahko tudi pripravnik

2. 2 KV keramika za nedoločen čas

Pogoji: poklicna šola in 1 leto delovnih izkušenj

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi oglasa na naslov „GIDOS“ LENDAVA, Partizanska 93.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po preteku roka za prijavo.

ABC Pomurka — Veletrgovina „POTROŠNIK“ Murska Sobota Delovna skupnost „Skupne službe“

Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

1. tržnega kontrolorja 2. referenta za splošne zadeve

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

pod 1.: višja šola in 4 leta delovnih izkušenj

pod 2.: končana srednja šola z znanjem strojepisja in 3 leta delovnih izkušenj.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8-ih dneh od dneva objave na naslov: Veletrgovina „POTROŠNIK“ Murska Sobota, Arhitekta Novaka 2.

Delovna organizacija „Tehnostroj“, Industrija in servis vozil Ljutomer, n. sol. o., Prešernova c. 40

Razpisna komisija delovne organizacije ponovno razpisuje prosta dela in naloge, na katerih imajo delavci posebna pooblastila in odgovornosti:

1. vodenje plana, organizacije in informatike

Pogoji:

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev določenih z zakonom izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka izobrazba ekonomske ali organizacijske smeri
- najmanj 5 let delovnih izkušenj v zahtevani stopnji in smeri izobrazbe
- aktivno znanje tujega jezika
- da ima sposobnosti za vodenje in organiziranje dela
- da izpolnjuje pogoje določene z družbenim dogovorom o uredničenju kadrovske politike v občini Ljutomer

Izbira delavca za razpisana dela in naloge velja za 4 leta.

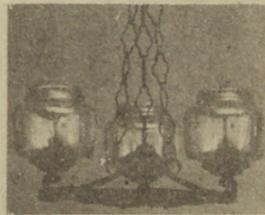
Delavec, ki bo izbran za opravljanje razpisanih del bo po položaju član kolegijskega poslovnega organa delovne organizacije.

Prijave z opisom dosedanjega dela, kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju zahtev za opravljanje razpisanih del morajo biti vložene pisno v zaprti ovojnici v 15 dneh po objavi na naslov: „Tehnostroj“ Ljutomer, 69240 Ljutomer, Prešernova c. 40, z dostavkom na ovojnici „za razpisno komisijo“. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku razpisnega roka.

Elektromontaža in svetila 62 319 Poljčane

Iz našega proizvodnega programa vam nudimo svetila vseh vrst, s katerimi boste zadovoljili vse vaše želje. Svetila se odlikujejo z estetskim videzom, s funkcionalnostjo in s tehnično izpopoljenostjo.

SOLEA

Loške tovarne hladilnikov TOZD VITRINA LJUTOMER

V proizvodnih prostorih. Izdelovanje elementov in vrat za montažne hladilnice in komore

Ob prazniku ljutomerske občine iskreno čestitamo!

AMD gorenjevarstroj

LENDAVA

Rezultati tombole AMD Gorenje—Varstroj Lendava

Dobitki št.	Št. karte	Dobitki št.	Št. karte
1	021326	45	029443
2	024851	46	013019
3	025973	47	019428
4	059317	48	060150
5	028817	49	006677
6	030715	50	069490
7	036692	51	025839
8	009047	52	063137
9	013753	53	028905
10	000798	54	066497
11	030711	55	063792
12	047181	56	060509
13	029405	57	014240
14	028949	58	023703
15	023231	59	063962
16	029830	60	059101
17	014399	61	062492
18	052483	62	066486
19	028372	63	003745
20	024577	64	063549
21	060066	65	031440
22	049705	66	034924
23	046392	67	060796
24	031427	68	022139
25	006952	69	028800
26	059707	70	063400
27	054766	71	000840
28	034249	72	035501
29	009575	73	024711
30	057047	74	049674
31	012618	75	059934
32	061325	76	067037
33	047680	77	063702
34	000230	78	050071
35	046162	79	045269
36	065863	80	028678
37	010401		
38	023314		
39	001726		
40	041221		
41	024305		
42	034763		
43	018888		
44	051495		

Nagrade lahko dvignete vsak delovni dan med 6 in 12 uro v Gorenje—Varstroj Lendava.

AMD Gorenje—Varstroj Lendava

Požar v livarni Bliska

23. maja je izbruhnil požar v oddelku livarne TOZD Blisk na Lendavski ulici. Tega dne je skupina delavcev delala pri odlihanju odlitkov iz aluminija. Ko je delavec Janez Jakob odprl kalup električne peči in iz kalupa vzel odlitek, je prišlo do snetja cevi. Iz sistema je začelo odtekati hidravlično olje. Uhajajoče olje je prišlo v stik z vročim aluminijem, kar je povzročilo požar. Pri požaru sta bili poškodovani stikalni omarici, ogenj pa se je razširil na ostrežje. Požar so omejili soboški gasilci. Telesno ni bil nihče poškodovan, materialna škoda pa znaša 2.000.000 dinarjev.

CENTER ZA SOCIALNO DELO
MURSKA SOBOTA, Titova 20

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo stanovanjske hiše in gospodarskega poslopja v Andrejcih št. 66, s pripadajočim kmetijskim zemljiščem v skupni izmeri 1,16 ha.

Izključna cena 574.763,00 din.

Licitacija bo v soboto, 9. 6. 1984 v prostorih Centra za socialno delo Murska Sobota, Titova 20.

1. Udeleženci licitacije morajo pred začetkom licitacije položiti varščino v višini 10 odstotkov od izključne cene.
2. Plačana varščina se kupcu navedenih nepremičnin vstaje v kupnino, ostalim udeležencem pa se vrne brez obresti.
3. Ogled nepremičnin je možen na kraju samem.
4. Prometni davek plača kupec.

ODKUP KUNCEV

SOZD „MERX“ CELJE, kmetijska zadruga LAŠKO, bo v četrtek, 7. junija 1984 na odkupnih mestih:

CANKOVA ob 12.00
KRAJNA ob 12.30
M. SOBOTA (prodajalna Turpolje) ob 13.00
BELTINCI (pri cerkvi) ob 14.00
RADENCI (prodajalna Vrelec) ob 16.00
Kupovala kunce vseh pasem težje od 2,5 kg po ceni 180,00 din za kg žive teže. Bele novozelandske, kalifornijske in njihove hibride ter vse ostale pasme pa bo kupovala po 160,00 din za kg žive teže.

Rejce kuncev obveščamo, da bo na teh odkupnih mestih vsak prvi četrtek v mesecu redni odkup kuncev.

Krvodajalci

SREDNJA DRUŽBOSLOVNA IN EKONOMSKA ŠOLA — Boris Lončar, Tatjana Ortinar, Zoran Škerlak, Cvetka Jošar, Štefan Harkai, Darja Lončar, Janez Žalig, Brigita Kožič, Milan Režonja, Janez Ivanuša, Brigita Rakuša, Vlado Banfi, Mileva Cesnik, Metka Botnjak, Jana Gomboc, Valentina Vogrinčič, Nada Smodiš, Franc Cigan, Anton Gjorek, Jože Pivar, Roman Rojko, Jože Ružič, Zlatko Kajdič, Roland Sabo, Branko Gabor, Slavko Suša, Anton Kolbl, Jožica Sinko, Nada Casar, Robi Smodiš, Gabika Novak, Gabriela Oberleitner (vsi prvič), Silva Könye (tretjič).

KRVODAJALCI OD DRUGOD — Jože Blažević (6), Tovarna mesnih izdelkov M. Sobota; Vlado Šobjak (10) in Franc Sep (18), oba PTT M. Sobota; Štefan Temlin (1), Stanislav Gorčan (9), Janez Karoli (20), Emil Lepoša (9), Zlatko Tratnjek (5), vsi Panonija M. Sobota; Janez Krvarič (43), Mlinopek M. Sobota; Jože Kardoš (7), Avtoradgona; Darinka Papič (1), Bakovci; Janez Jerič (11), Podjetje Sobota M. Sobota; Ivan Oblak (27), Sotina.

CANKOVA — Anica Tratnjek (6), Franc Trstenjak (7), Ernest Bagola (3), Viktor Benkič (2), Ivan Sever (6), Alojz Žalman (7), Ivan Sinko (5), Anton Barčič (17), Mirko Gomboc (12), Alojz Kočar (1), Alojz Kerec (4), Anton Fakin (14), Slavko Smodiš (7), Jože Kočar (4), Vlado Molnar (5), Franc Benkič (18), Antonija Lovenjak (9), Marijeta Božičnik (11), Bruno Čontala (6), Franc Kerec (7), Marija Rojko (5), Alojz Gomboc (3), Marjana Rojko (12), Ivan Smodiš (5).

DOMAJINCI — Franc Škotnik (5), Franc Maček (7), Jože Pergar (7), Franc Pavlinjek (3), Anton Zorjan (6), Karel Vogrinčič (7), Karel Škotnik (3), Franc Celec (6), Marjan Žilavec (2), Evgen Horvat (2), Slavko Benko (1).

SODIŠINCI — Anton Krpič (2), Štefan Antolič (14), Franc Kerec (9), Anica Kerec (6), Franc Kreft (11), Štefan Domjan (10), Alojz Peček (5), Marija Rodič (5), Štefan Ratnik (5), Marija Ratnik (7), Marija Vrečič (5), Marija Flisar (5), Gertruda Pintarič (5), Marjan Kavaš (2), Alojz Gider (6).

MURA M. SOBOTA — Jože Meglič (31), Janez Štraus (11), Drago Šandor (10), Florjan Miholič (14), Štefan Mauček (6), Stanko Arnuga (13), Franc Berden (17), Janez Kuhar (10), Emil Granfol (8), Olga Ficko (9), Ivan Kuhnec (12), Bela Berčič (7), Peter Gomboš (5), Stanko Virag (11), Leopold Černela (16), Ste. Poročdoš (14), Alojz Panker (9), Štefan Lukač (7), Martin Horvat (2).

KRVODAJALCI OD DRUGOD — Franc Kuzma (16), Petrol; Martin Virag (11), Štefan Mate (10), Ludvik Franko (9), Franc Granfol (6), vsi Pomurka M. Sobota; Jože Hartman (15), Zdravstveni dom Lendava; Štefan Šimonka (13), Janez Hauko (20), Alojz Špilak (3), Franc Vljaj (26), Dragutin Kos (7), vsi Panonija M. Sobota; Marjan Fašalek (3), Pomurski tisk M. Sobota; Milan Senčar (18), Imgrad Ljutomer; Stanislav Cvetko (3), Melinci; Janez Jug (5), Gorica; Branko Črešnjojnjak (27), Agro servis M. Sobota; Franc Šauperl (64), Ljutomer; Irena Bagar (4), Terezija Gomboc (2), obe Zdravstvena šola M. Sobota;

HVALA ZA DAROVANO KRI!

VAŠ ZAMRZOVALNIK ??

če pušča ali na zunanjih stenah ledeni

uspešno odpravo tovrstnih okvar, vam zagotavlja

izolacija servis

slavko furman
na postajo 15
62250 ptuj

(062)771-637

obiskali vas bomo na vašem domu

FERI MAUČEC

20

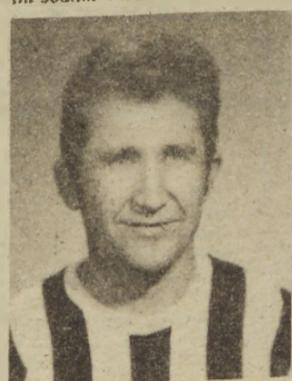
60 LET NOGOMETA V POMURJU

V Pomurju registriranih 721 nogometašev

V tekmovalni sezoni 1962/63 je v pomurski nogometni ligi zmagalo moštvo Beltinec z 42 točkami pred Gradbenikom iz Lendave 39, Turniščem 32, Soboto B 27, Bakovci 24, Pušča 20, Veržejem 18, Brazdo iz Dobrovnika 17, Rakičanom 15, Puconci 14, Salovci 10 in Bogojino 7 točk. Nogometaši Beltinec so se kot pomurski prvak uvrstili v mariborsko-murkosoboško ligo, kjer so nastopala še pomurska moštva Nafta, Grafičar in Radgona. V letu 1963 je v občinski nogometni ligi Lendava zmagalo moštvo Petišovec s 23 točkami pred Zvezdo iz Doline 23, Graničarjem iz Benice 20, Dolgo vasjo 16, Elektromot. 15, Hotizo in Gaberjem po 11, Mehaniko 7 točk. Zunaj konkurence sta nastopala moštvi Nafta B 31 in Gradbenika B 9 točk.

V sezoni 1963/64 je Sobota kot edini pomurski predstavnik v slovenski ligi zasedla sedmo mesto s 24 točkami, naslov slovenskega prvaka pa je pripadel Kladivarju iz Celja. V tekmovalni sezoni 1963/64 je Sobota kot edini pomurski predstavnik v slovenski ligi zasedla sedmo mesto s 24 točkami, naslov slovenskega prvaka pa je pripadel Kladivarju iz Celja. V tekmovalni sezoni 1963/64 je Sobota kot edini pomurski predstavnik v slovenski ligi zasedla sedmo mesto s 24 točkami, naslov slovenskega prvaka pa je pripadel Kladivarju iz Celja. V tekmovalni sezoni 1963/64 je Sobota kot edini pomurski predstavnik v slovenski ligi zasedla sedmo mesto s 24 točkami, naslov slovenskega prvaka pa je pripadel Kladivarju iz Celja.

prvaka osvojilo moštvo Bogojine z 21 točkami pred Tišino zaradi boljše razlike v golih. Sledijo: Vrelec 17, Dokležovje 16 in Križevci 5 točk. V občinski ligi Lendava pa je zmagala Olimpija iz Dolge vasi z 20 točkami pred Graničarjem iz Benice 19, Mladostjo 18, Himo 17, Petišovci 14, Zvezda 13, Svoboda 8 in Hotizo 3 točke. V letu 1963 (jeseni) se je na tekmi Sobota : Maribor B v Murski Soboti poslovil od sojenja zvezni nogometni sodnik Vladimir Kukanja, ki

JANI SEČKO — dolgoletni nogometaš Mure (Sobote), ki je s svojo igro navduševal gledalce in najdlje zdržal na nogometnem igrišču. Nogometno kariero je končal pri 49. letih.

je v 17 letih vodil 300 tekem, od tega 70 v zveznem razredu. V letu 1964 je zopet prišlo na priprave v Mursko Soboto moštvo OFK Beograda, član prve zvezne lige. V času priprav so odigrali prijateljsko tekmo s Soboto in zmagali z 2:0 in z Nafto, ki je bila okrepljena z igralci Sobote, in zmagali z 8:2. Za Nafto so igrali: Vrdjuka,

(Farkaš, Krampač), Zver (Furst), Bači, Perša Puškarič, Sarotar, Horvat (Madžar), Piberčnik (Kulčar), Mauček, Gobec in Perša I.

V tem času se je nogomet v Pomurju zelo razširil, pri čemer je imela pomembno vlogo Nogometna podzveza v Murski

Soboti. Na letni skupščini so ugotovili, da se je število klubov v treh letih povečalo od 5 na 27, število registriranih nogometašev pa od 110 na 721. Za predsednika nogometne podzveze v Murski Soboti so izvolili Riharda Firma, za sekretarja pa Henrika Hakla. (nadaljevanje)

Nogometno moštvo Nafta leta 1963.

Nogometno moštvo Beltinec, ki se je leta 1963 kot prvak pomurske lige uvrstilo v mariborsko-murkosoboško ligo. Stojijo od leve: Gjerak, J. Puklavec, A. Puklavec, Vereš, Bakan, Fras in Kouter. Čepijo: Zadavec, Prša, Mauček in Novak.

poroke

Bogdan MICEVSKI, natarak, Ženavlje 30 in Miroslava ČRV, frizerka, Na plavžu 47, Železniki; Štefan BAGAR, kmetovalec, Ženavlje 56 in Cvetka GOMBOC, medicinska sestra, Ženavlje 10; Štefan PONDELEK, mesar, Gornji Petrovci 44 in Cvetka SMODIŠ, prodajalka, Adrijanci 7 a; Janez KOVAČ, poklicni voznik, Grad 87 in Mira ČERPNIJAK, delavka, Martinje 19; Viljem CIPOT, priučeni gradbeni mizar, Križevci 97 in Majda KERČMAR, strojni tehnik, Križevci 6; Štefan HAJDINJAK, zidar, Serdica 100 in Irena ŠKODNIK, konfektionarka, Gornji Slavci 48; Štefan HORVAT, delavec, Pertoča 129 in Bernardka BARANJA, delavka, Pertoča 129; Štefan KRANJEC, zidar, Večeslavci 16 in Vlasta SEMENIČ, gospodinja, Branoslavci 25; Alojz SARKEZI, delavec, Serdica 134 in Ana FELBAR, gospodinja, Serdica 134; Karel TURHA, traktorist, Rogoševci 77 in Dragica PAVEL, kuharica, Beznovci 28; Viktor HORVAT, delavec, Pertoča 138 in Cvetka HORVAT, delavka, Pertoča 138; Jožef SERDT, likalec, Nuskova 15 in Dragica ŠARKANJ, kmetovalka, Nuskova 15; Jožef BALAŽIČ, strojni ključavničar, Mlajtinci 44 in Jožica ŠOŠTAREC, prodajalka, Petanjci 35; Jožef HAUKO, natarak, Rankovci 41 in Zdenka GAŠPAR, knjigovozka, Murski Črnci 66; Miran STOJŠAVLJEVIČ, offset strojnik, Sodišinci 49 in Darinka OBAL, farmacevtski tehnik, Rankovci 19; Leopold ZORJAN, slatinar, Petanjci 51 a in Tatjana DRVARIČ, natararica, Petanjci 75; Branko JUG, livar, Vanča vas 2 in Bernarda MESARIČ, kuharica, Vanča vas 50; Janez ANDERLIČ, kuhar, Rogoška Slatina, Kidričeva 44 in Vera RATNIK, priučena šivilja, Sodišinci 53.

GORENJE-VARSTROJ TOZD MONTAŽA-PURLEN, n. sol. o. Lendava

Delavski svet razpisuje v skladu s samoupravnimi splošnimi akti prosta dela in naloge

tehnično vodenje TOZD

Kandidati za opravljanje navedenih del in nalog morajo poleg z zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko šolo strojne smeri
- da imajo nad 3 leta delovnih izkušenj

Izbrani kandidat bo imenovan za mandatno dobo 4 leta.

Kandidate prosimo, da v roku 15 dni po objavi pošljejo pismene vloge s kratkim opisom dosedanjih zaposlitev, ter dokazila o strokovni izobrazbi na naslov: Gorenje Varstroj Kadrovska služba, 69220 Lendava, Industrijska cesta.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po poteku prijavnega roka.

»PARK« MURSKA SOBOTA
3. junija ob 16. uri ameriški film: »OROŽJE PROTI UGRABITELJEM« ter ob 18. in 20. uri zahodnonemški film: »KAKO SLADKA JE NJENA DOLINA«.

Ogled filma mladini do 16. leta starosti ni dovoljen.

4. in 5. junija ob 18. in 20. uri angleški film: »BOLNICA BRATANJA«.

6. in 7. junija ob 18. in 20. uri ameriški film: »ANNIE«.

LJUTOMER
2. junija ob 18. in 20. uri ter 3. junija ob 18. in 20. uri ameriški film: »SAMO ZA TVOJE OČI«.

6. in 7. junija ob 20. uri ameriški film: »ŠTIRJE LETNI ČASI«.

prodam

HRASTOV KOKOŠNJAK (zajčnik), prodam. Murska Sobota. Tomšičeva 12. M-2343

TROSILEC KRPAN 30, za hlevski gnoj, malo rabljen, prodam. Bačić, Pečarovi 46. p. Mačkovi. M-2346

GRAMOFON, stereo, z zvočniki, prodam. Murska Sobota, Čopova 22. M-2347

NOV OBRAČALNIK PRO- DAM, Bakovci, Partizanska 24. M-2348

RENAULT 18 TL prodam. Informacije: 24-479. M-2350

FREZO Š PRIKLJUČKI, nova, prodam. Irena Čug, Berkovi 15. M-2351

KUHINJSKE ELEMENTE, rabljene, s hladilnikom, prodam. Telefon: 21-908. M-2355

MEŠANI GOZD V RADOV- CIH, 120 arov, prodam. Franciška Počič, Panovci 11. M-2356

KRAVO, staro pet let, devet mesecev brejo, kontrola A, prodam. Ivan Raj, Turnišče, Stefana Kovača 14. M-2357

TOMOS AVTOMATIK PRO- DAM, Jože Sapač, Murska Sobota, Stara ulica 3. M-2359

KOSO OLT, NA ZADNJI PO- GON, prodam. Trnje 107. M-2360

KAVC in sesalec za prah, ugodno prodam. Informacije do 14. ure po telefonu 21-553. M-2361

RENAULT 6 TL in bas kitara »VIKEND« prodam. Edo Kolbl, Berkovi 24. p. Videm ob Ščavnici. M-2362

ZASTAVO 750 prodam ali za- menjam za kosilnico, širina kose 130 cm, Bojan Rakuša, Precetinci 11. p. Bučkovi. In-323

KOSILNICO AGROAL, primerno za parke in manjše nasa- de, kosa 80 cm, malo rabljena, še v garanciji, prodam. Stefan No- vak, Urban 47. 42312 Strigova. In-375

MOTORNO KOLO MZ 175, registrirano, malo voženo, prodam. Jože Berden, Babinci 35. p. Ljutomer. In-314

AMI 8, super, letnik 1974, regi- striran do aprila 1985, prodam. Bojan Kozar, Nunska graba 30. p. Ljutomer. In-316

SALONITNE PLOŠČE, nove, 80 kosov, prodam. Jože Horvat, Gaberje 112. Le-200

MLADO KRAVO, brejo, prodam. Genterovi 1. Le-201

KOSILNICO BERTOLINI, die- sel, na treh kolesih, v dobrem stanju, prodam. Ladislav Gal, Puke 38. Le-197

TELICO, brejo osem mesecev, kontrola A, prodam. Petanjci 22. M-2379

MZ 250, registriran, letnik 1981, prodam. Ogled možen vsak dan po 15. uri. Anton Kovačič, Oče- slavi 9. p. Spodnji Ivanjci. M-2381

tel: 069/73437

branko radenci

avtomobilsko-avtomobilarsko servikalna miza-kumira zaščita vozil-vlaci na služba

ORGLE FAFISA, emanalne, prodam. Bakovci, Panonska 3. p. Jdne. M-2342

TRSEKE, koprivice in razne druge sadike rož za grobove prodam. Ivančič, Noršinci 12. p. Martjanci. M-2582

ZAGAN LES ZA OSTREŠJE, večjo količino, prodam. Trnje 85. M-2583

OBRAČALNIK ZA KOSILNI- CO BCS prodam. Marija Perko, Lastomerci 13. p. G. Radgona. M-2585

HRASTOV HLOD prodam. Tišina 71. M-2345

OTROŠKI ŠPORTNI VOZI- ČEK (za dvojčka) prodam. Ivanjševci 16. p. Prosenjakovi. M-2363

STISKALNICO ZA GROZDJE, starejši tip, prodam. Dolnji Sla- veči 45. M-2364

TELICO s teletom, več telic, kontrola A, in več krav po izbiri prodam. Ivan Velnar, Vučja gomila 131. M-2366

PLUG IMT, 12-colni, za traktor ferguson, prodam. Markoč, Dol- nji Slaveči 50/A. M-2367

TELICO ali kravo, v devetem mesecu brejo, zaradi starosti lasnika prodam. Berden, M. Petrovi 22. M-2369

ŠKODA CUPE, motor general- no obnovljen, tudi po delih, naprodaj. Stefan Ščap, Turnišče, Stefana Raja 17. M-2370

MLADO KRAVO PO IZBIRI prodam. Turnišče, Stefana Raja 15. M-2371

KRAVO, brejo osem mesecev, prodam. Franc Bači, Žitkovci 12. p. Dobrovnik. M-2372

BARVNI TELEVIZOR, letnik 1980, ugodno prodam. Drago Sedonja, Kroška 19. M-2373

BARVNI TELEVIZOR GORE- NJE, rabljen, prodam. Györfi — nasproti avtobusne postaje. M. Sobota. M-2374

GLISER ELAN GT 080, motor chrysler, 60 KM, prikolico z naletno zavoro in vsa dodatna oprema po zelo ugodni ceni prodam. Telefon (069) 72-713. M-2375

KRAVO, kontrola A, brejo, prodam. Filovci 50. M-2376

BREJO KRAVO ali telico, kontrola A, prodam. Ludvik Panker, Pečarovi 79. M-2589

ZASTAVO 101, letnik 1977, prodam. Oblak, Sotina 109. M-2591

TRDA DRVA ZA KURJAVO prodam. Satahovi 35. M-2592

ZGRABLJALNIK PANONIJA 220, malo rabljen, prodam. Do- brovnik 263. M-2593

GASILSKO DRUŠTVO KROG VABI V NEDELJO, 3. JUNIJA, OB 14. uri na

TRADICIO- NALNO TOMBOLO

Glavni dobiček 250.000 din in še 13 drugih velikih dob- itkov.

Če bo slabo vreme, bo tom- bola naslednjo nedeljo.

WARTBURG KARAVAN, motor ima prevoženih 50.000 km, prodam po delih. Jože Vrtnjak, Logarovi 33. p. Križevci pri Ljutomeru. In-324

GOLF J, letnik 1977, ohranjen, prodam. Informacije v petek in soboto od 8. do 12. ure po telefonu 81-186. M-IN

FORD ESCORD, registriran do konca decembra, prevoženih 72.000 km, prodam. Kerčmar, Radenci, Dalmatinova 7 — pri ben- cinski črpalni. M-2586

KRAVO, staro osem let, kontrola A, brejo osem mesecev, prodam. Naslov v upravi lista. M-2587

NEMŠKEGA OVČARJA, čistokr- vnega, starega 10 mesecev, prodam. Emilija Baranja, Vanča vas 63. M-2588

AVTO GOLF, staro pet let, prodam. Anton Lapajne, Kamovci 30. Le-204

AVTO WARTBURG, letnik 1975, prodam. Informacije po telefonu: 75-415. Le-206

Razdalje se krajšajo. Gostilna na Hožizi je blizu.

OBRAČALNIK ZA TOMO VIN- KOVIČ, obnovljen, prodam. Boris Vrtnjak, Stara cesta 9. p. Ljutomer. In-325

SVINJO, brejo tri mesece, prodam. Dolnja Bistrica 39. M-2596

TOVORNI AVTO TAM 6500, s kasonom, registriran, s pogodbenim delom, prodam. Gradišče 45. M-2598

KOSO ZA TRAKTOR FERGU- SON, tip 35, ugodno prodam. Jo- že Kolar, Domanjševci 4. p. Kri- ževci v Prekmurju. M-2599

KOSO DUBRAVA za traktor, 35 KS, prodam. Borejci 45. p. Tišina. M-2600

MEŠANI GOZD V FOKOVCIH prodam. Novak, Fokovci 31. M-2602

KRAVO prodam. Krog, Mur- ska ulica 2. M-2603

DIANA, letnik 1976, dobro ohran- jena in obnovljena, naprodaj. Ogled v popoldanskem času pri Peklarju, Severjeva 1, M. Sobota. M-2603

KOSILNICO DUBRAVA za trak- tor 540 prodam. Gradišče 38. p. Tišina. M-2605

ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK PRO- DAM, Murska Sobota, Oktobrske revolucije 24. M-2607

FIAT PZ 125 prodam. Gornji Slaveči 67. p. Kuzma, telefon 78-235. M-2609

JAWO 350 prodam. Janez Smodiš, Beltinci, Ravenska 21. M-2610

SVINJO, brejo tri mesece in teden dni, prodam. Cilika Srša, Banovci 1. p. Veržej. M-2612

AUDI 80, letnik 1974, ugodno prodam. Beltinci, Partizanska 16. M-2614

SALONITNE PLOŠČE (50 ko- sov), rabljene, prodam. Murska Sobota, Juša Kramarja 11. M-2615

ŠKODA 100 S, registrirano do aprila 1985, prodam. Adolf Gumil- lar, Cankova 53f. M-2616

MOTORNO NAHRBTNO SKROPILO prodam. Roudi, Murska Sobota, Lendavska 19 b. M-2617

ZASTAVO 101, letnik 1978, pro- dam. Silvester Gomboc, Fikšinci 23 a. M-2618

KROŽNO BRANO, novo ali rabljeno, 20 diskov, prodam. Tele- fon: 24-287. M-2619

DIANO, letnik 1980, odlično ohranjeno, prodam. Informacije po telefonu 21-249. M-2620

VW PASSAT VARIANT, dobro ohranjen, prevoženih 30.000 km, prodam. Ogled od 18.—20. ure. Juša Kramarja 19, M. Sobota. M-2621

VELIKI TRAKTOR URSUS 355 in prikolico tehnostroj Ljutomer, nujno in poceni prodam. Ivan Kranjec, Hožiza 164. M-2622

TOMOS 3 M prodam. Krog, Ravenska 21. M-2625

10 PUJSKOV (20 kg) prodam. Krajna 11. p. Tišina. M-2627

MOPED SLC 15, letnik 1983, še v garanciji, prodam. Murska Sobota, Stefana Kovača 21/II. M-2630

PUJSKE (20 kg), prodam. Puževci 56. M-2632

MOTOR ZA AVTO ŠKODA Š-100 prodam. Klavniška 7, telefon (069) 22-986. M-2633

DVE KRAVI in telico, breje, pro- dam. Turnišče, Partizanska 3. M-2635

ZASTAVO 101 C, letnik 1980, prodam. Bakovci, Ribiška 24, tele- fon 76-061 — po 17. uri, od 7.—8. ure, pa 72-236. M-2636

ZASTAVO 101 prodam. Na- slov v upravi lista. M-2638

inles kombivak

v akciji varčevanja z energijo

PRAŠICA ZA ZAKOL (110 kg) prodam. Naslov v upravi lista. M-2639

ŠKODO 110 R CUPE, letnik 1976, obnovljeno, ugodno prodam. Jože Kolarič, Srednja Bistrica 46. M-2640

MALE PUJSKE prodam. Krajna 21. p. Tišina. M-2641

PLEMENSKO TELICO, brejo osem mesecev, prodam. Žižki 50. M-2642

ZASTAVO 101, letnik 1977, ugodno prodam. Zlatomir Petko- vič, Murska Sobota, Staneta Rozmana 13. M-2643

PLOHE prodam. Naslov v upravi lista. M-2644

BREJO KRAVO prodam. Ivan Sreš, Bratonci 40. M-2645

MOPED T-12, v voznom stanju, prodam. Stefana Kuzmiča 19 (tobak), telefon 21-548. M-2646

TRAVO ZA KOŠNJO V MURSKI SOBOTI, 38 arov, prodam. Naslov v upravi lista. M-2647

ZASTAVO 101, prodam. Milan Kocet, Selo 137. M-2648

DVOOSNO, težko traktorsko prikolico, nosilnost do 5 t, prodam. Tišina 56. M-2649

MALE PUJSKE prodam. Raki- čan, Panonska 66. M-2650

POHIŠTVO ZA DNEVNO SOBO prodam. Murska Sobota, Cankarjeva 70. M-2651

GUMI VOZ, 16-colni, prodam. Brezovci 42. M-2652

ZASTAVO 101, letnik 1976, ohranjeno, prodam. Naslov v upravi lista. M-2677

PUJSKE prodam. Tišina 73. M-2653

KOMBAJN MASSEY FERGU- SON, NSU 1200, neregistriran, in peč termogon, 80.000 kalorij, pro- dam. Franc Lucu, Gornja Bistrica 83. M-2654

KRAVO, staro osem let, brejo devet mesecev, prodam. Kovačevci 7. p. Grad. M-2655

DVE ŠTIRIDELNI OKNI, zaste- kleni, z roletama, in puhalnik za se- no, malo rabljen, prodam. Murški Črnci 17. M-2656

KOMBAJN 780 in traktor deutz, 60 KM, nov, prodam. Telefon: 71-023. M-2658

ŽELEZO, profil 200, prodam. Veščica 4. M-2659

PRENOSNI TELEVIZOR ISKRA, črno-beli, prodam. Varga, Murska Sobota, Mladinska 48. M-2660

ŽITNI KOMBAJN RPM 780, v dobrem stanju, prodam. Motovilci 40. M-2661

DVE GUMI ZA ŠKODO PRO- DAM, Travnik vzamem v najem. Stefan Kuzma, Puževci 50. M-2662

MALE PUJSKE prodam. Satahovi 42. M-2663

KOSILNICO BCS, v dobrem stan- ju, prodam. Vaneča 85. M-2664

TELICO, visoko brejo, kontrola A, prodam. Krajna 12. p. Tišina. M-2665

AUDI 90, vozen, neregistriran, prodam. Lipovci 49. M-2666

TELICO, brejo šest mesecev, ugo- dno prodam. Franc Rogan, Nus- kova 26. M-2667

MALE IN VELIKE PUJSKE prodam. Gradišče 36. p. Tišina. M-2668

TRAKTOR STEYR, 30 KS, prodam. Jože Kovač, Segovci 41. p. Apač. M-2669

DVE VOZNI KRAVI, breji, pro- dam. Dokležovje 32. M-2670

KOMBI 430 (ZASTAVA 750), let- nik 1977, prodam za 70.000 din. Simonič, Vegova 15, Murska So- bota, telefon 24-895. M-2672

MALE PUJSKE prodam. Kraj- na 60. p. Tišina. M-2673

ELANOV COLN T 380 s prikolico in motorjem tonos, 4 KS, kamp hladilnik, 65 l (na plin, napetost 12 V ali 220 V) in šota 4,50 x 4,50 m prodam. Vladimir Pušenjak, Veržej 35. M-2674

ZASTAVO 101 prodam. Pečarovi 29, telefon 77-048. M-2679

KRAVO, staro tri leta, brejo devet mesecev, prodam. Traje 42. p. Črnočenci. M-2675

TRAKTOR URSUS C 355 PRO- DAM. Franc Štelcar, Stanetinci 47. p. Cerkevjak. Gr-150

PLETNI STROJ PASSAP DUOMATIK, malo rabljen, brez kartic prodam. Okvirna cena 100.000,00 din. Informacije v soboto od 17. do 20. ure in v nedeljo ves dan po telefonu 22-418. M-OP

GRADBENO PARCELO (5300 kv. m), skupaj ali po parcelah, v Dragotinčih p. Videm ob Ščavnici (na Kapelskem griču z lepim raz- gledom) elektrika, voda, dovoz z vsakim vozilom, prodam. Prodaj tudi manjši travnik v dolini, na ravni. Pepca Šlebing-Smolko, 62000 Maribor, Cankarjeva 14. M-OP

FIAT 126 P, letnik 1981, registri- ran do aprila 1985, ohranjen, pro- dam za 190.000,00 din. Informaci- je po telefonu 78-602. M-OP

WARTBURG, registriran do aprila 1985, dobro ohranjen, prodam. Informacije po telefonu 74-815 ali ogled pri Antonu Bukovcu, Radenci, Gregorčičeva 4. M-1K

PSA DOGO, starega 1,5 leta, z ro- dovnikom, prodam. Ivan Muršič, Frana Kovačiča 12, p. Ljutomer. In-326

DRAGEMU SINU IN BRATU LUDVIKU VUKANU IZ DOLINE, ki je na odsluženju vojaškega roka v Valjevu, ob 19. rojstnem dnevu iskreno čestitajo, želijo vse najlepše, predvsem pa dobro počutje v tujem kraju in srčno vrnitev k svojim najdražjim — oče, mama, brat Zoran in sestra Vlasta.

DRAGEMU SINU IN BRATU LUDVIKU VUKANU IZ DOLINE, ki je na odsluženju vojaškega roka v Valjevu, ob 19. rojstnem dnevu iskreno čestitajo, želijo vse najlepše, predvsem pa dobro počutje v tujem kraju in srčno vrnitev k svojim najdražjim — oče, mama, brat Zoran in sestra Vlasta.

zaposlitve

DVA ZIDARJA TAKOJ ZAPO- SLIM. Informacije: Stefan Jakob Rakičan, Tomšičeva 24, telefon 23-278. M-2344

KV NATAKARICO S PRAKSO, KV KUHARIKO in snažilko sprej- memo v redno delovno razmerje. Bistro GRIL HORVAT, Vrazova ulica 12, Murska Sobota. Oglasite se osebno ali po telefonu 23-495. M-2352

DVE KV NATAKARICI, lahko tudi priučeni, delovni čas vsak drugi dan, in kuhinjsko pomoč- nico, delovni čas od 7. do 14. ure, sprejemem. OGD dober. Gostilna Stanjok, Veržej. M-2368

KV KERAMIČARJA ZAPO- SLIM. Nudim tudi stanovanje. Telefon: (062) 511-234. M-2377

GOSPODINJSKO POMOČNICO, za enkrat na teden (petek), 8čm. Naslov v upravi lista. M-2608

ŽENSKO, staro do 60 let, sprej- mem za pomoč v gospodinjstvu. Hrana in stanovanje v hiši, plačilo po dogovoru. Karel Lucu, Križevci 14, v Prekmurju. M-2626

KV AVTOMEHANIKA IN AVTOKLEPARJA ZAPOSIM. OD nad 20.000 din. Telefon (069) 72-293. M-2637

DVA KV PLESKARJA ZAPO- SLIM TAKOJ. Kutoš, Murska So- bota, Cankarjeva 68. M-2676

KV STRUGARJA ZAPOSIM. Telefon 23-402. M-HH

VARILCA ali ključavničarja zapo- slim takoj. Kovaštvo Jože Filipič, Ljutomer, Jeruzalemska 9. In-319

kupim

GARSONJERO ali ENOSOBNO STANOVANJE KUPIM. Plačam

NAROČNIKI IN BRALCI VESTNIKA!
2. junija bo težko pričakovana sobota, ko se bomo z Vestnikom vlakom odpelja- li.

ROGAŠKO SLATINO

Morda ste v Rogoški Slatini res že bili, a tokrat bo vse drugače.

Če še niste eden od številnih pomikov, lahko to postanete še danes ali najpozneje jutri.

Na voljo je še nekaj sedežev. Pridružite se veliki VESTNIKOVI DRUŽINI in preko nje spoznavajte prelepe kraje v Sloveniji.

delno z gotovino, delno s stano- vanjskim kreditom. Ponudbe po telefonu št. 23-586 dopolne ali po 20. uri 21-282. M-2320

STROJ ZA LIČKANJE KORU- ZE, dobro ohranjen, kupim. Vla- dimir Felbar, Velika Polana 157. M-2597

DVOREDNI SADILEC OLT ZA KORUZO KUPIM. Jože Borov- njak, Serdica 85, p. Rogošci. M-2601

GOLF, star 2 ali 3 leta, dobro ohranjen, kupim. Telefon (069) 73-231. M-2628

GRADBENO PARCELO ali sta- rejšo hišo v okolici G. Radgone ali Murske Sobotne kupim. Ponu- bde na upravo lista pod „ZDO- MEC“. M-2671

sobe

SOBO ODDAM V NAJEM. Mur- ska Sobota, Trstenjakova 38. M-2324

ENOSOBNO STANOVANJE ali večjo sobo išče intelektualec. Po- nudbe na upravo lista pod DOBER PLAČNIK. M-2358

razno

POLAGAM VSE VRSTE KE- RAMIČNIH PLOŠČIC za zasebni in družbeni sektor. Delo opravi hitro, kakovostno in poceni s stro- kovnimi nasveti. Keramičarstvo Milan Drevn, Nunska graba 41, p. Ljutomer. In-322

PREKLIC!
Preključujem veljavnost spričevala za 8. razred OŠ Velika Polana, izdano leta 1968. Darinka Kelenc, Velika Polana 201. M-2354

IZGUBLJENO!
18. maja sem na relaciji M. Sobo- ta—Krog izgubila ročno uro. Poštenega najditelja prosim, da mi jo proti nagradi vrne. Naslov v upravi lista. M-2365

PREKLIC!
Preključujem veljavnost hranilne knjižice št. 974—6, izdane pri HKS KK Gornja Radgona. Jože Šnaj- der, Plitvički vrh 34. M-2604

PREKLIC!
Preključujem veljavnost hranilne knjižice št. 350—9, izdane pri HKS KZ Gornja Radgona. Anton Pin- tarič, Spodnja Ščavnica 92. M-2611

Obveščam javnost, da nisem plačnik dolgov, ki bi jih naredila moja žena Barbika Zver, Sp. Krapje 65, p. Veržej. Stefan Zver, Lipa 49. M-2629

K HIŠI SE JE ZATEKEL RUME- NO RJAV PČES večje pasme. Last- nik ga lahko dobi pri Elizabeti Čahuk, Ivanovci 39, p. Fokovci. M-2631

PREKLIC!
Preključujem izrečene besede o Jožici Himelrajt iz Radence. An- ton Bukovec, Radenci, Gregor- čičeva 4. M-1K

Ne tkažite ob mojem grobu, le ako k njemu pristopite, spomnite se. Kako trpela sem, in s čim mir mi zaželite

ZAHVALA

Lito in mirno, brez slovesa, nas je v 72. letu starosti zapustila naša draga žena, mama, stara mama in sestra

Oh tej veliki izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje in sočustvovali z nami.

Posebna zahvala zdravniškemu osebju, kolektivu Planike, predstavnici KS za ganljive besede ob odprtem grobu, g. župniku za pogrebni obred, pevkam in oktetu Planike za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Turnišče, 21. maja 1984

Žalujoci: mož Jože, hčerki Marija in Marta ter sinova Franc in Ludvik z družinami in ostalo sorodstvo

Verona Lebar

iz Turnišča

VESTNIK

Stefan D... (direktor in glavni urednik), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Ravčar, Jami Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Matičec (Sport), Vlado Pavco, Stefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Zance, Ginter Lindre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefoni: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelak, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383; dopisništvo Gornja Radgona tel. 74-597; dopisništvo Lendava tel. 75-085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81-317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. — Celoletna naročnina 470,00 din, polletna 235,00 din, letna naročnina za inozemstvo 1.100,00 din, celoletna naročnina za delovne organizacije 630,00 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 100-620-000112-25730-30-4-01176 — Cena posamezne številke 13,00 din. Tiska: ČGP Večer Maribor — pristojnem namerju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1 — Ureja uredniški odbor:

Radijski in televizijski spored od 1. do 7. junija

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Pet najboljših ta teden, 16.30 — Aktualno v petek, 1. junija, (mladinska oddaja, Kam konec tedna), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Glasbena paleta po vašem izboru, 16.30 — Aktualno v soboto, 2. junija (sobotna reportaža, iz društvene dejavnosti, Naš nasvet), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (kmetijska rubrika, humoristično-satirična priloga), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Po domače, 16.30 — Aktualno v ponedeljek, 4. junija (šport, Najbolj iskane plošče preteklega tuda), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Vrtljak popevkar- skih novosti, 16.30 — Aktu- aino v torek, 5. junija (gospo- darska tema, iz naših kra- jevnih skupnosti), 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega spo- reda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Iz domačega glasbenega arhiva, 16.30 — Aktualno v sredo, 6. junija (gost v živo, iz delovnih ko- lektivov), 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednje- jega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Glasba skozi sto- letja, 16.30 — Aktualno v četrtek, 7. junija. (kultura, tematski prispevek s področja SLO in OS), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednje- jega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA 16.10 Poročila, 16.15 Ljubljana: SP v kegljanju — finale posamezno, prenos, 17.50 Modro poletje, španska mladinska nanizanka, 18.25 Obzornik ljubljanskega območja, 18.40 Človek na krasu, 19.10 Risanka, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 20.00 Modrost telesa, angleška dokumentarna serija, 20.50 Propagandna oddaja, 20.55 Ne prezrite, 21.10 Ura z Agatho Christie, angleška nanizanka, 22.05 TV dnevnik II, 22.20 Tretji ključ, jugoslovanski film. Opomba: 18.00—18.15 SP v kegljanju Oddajniki II. TV mreže: 17.25 TV dnevnik, 17.45 Majske igre 84, 18.15 Zdravstveno izobraževanje, izobraževalna serija, 18.45 Zabavni glasbeni oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Okno v glasbeno delavnico, 20.45 Zagrebška panorama, 21.00 Zadnji ribič na Tisi, dokumentarna oddaja, 21.50 Nočni kino: Detektiv, ameriški film, 23.40 Kronika Sterijevega pozorja (do 00.25)	TV LJUBLJANA 8.00 Poročila, 8.05 Cici-ban, dober dan, 8.20 Zgodbe o Poluhcu, 8.40 Zgodbe iz Nepričave, 9.10 Skrivnostni svet Arthurga Clarka, 9.35 Včeraj za jutri, 10.10 Mednarodna obzorja — ponovitev, 11.10 Poročila (do 11.15), 17.35 Poročila, 17.40 Mladost Petra Velikega, sovjetska nadaljevalka, 18.50 Čudeži narave: Indijski sloni, kanadska poljudnoznanstvena serija, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 20.00 Zadnji ameriški heroj, ameriški film, 21.30 Propagandna oddaja, 21.35 Zrcalo tedna, 21.55 Bodite z nami, zabavni glasbeni oddaja, 22.40 Poročila. Opomba: Pl v vaterpolu — Partizan Kotor, 17.15—18.30 Bitola: Rokomet za trofejo Jugoslavije, finale Oddajniki II. TV mreže: 15.00 Filmovnica, 15.30 Čevljički na asfaltu, jugoslovanski film, 17.00 Predšolski otroci, otroška predstava, 18.00 Sedem sekretarjev SKOJ-a, nadaljevanje in konec, 19.00 Narodna glasba, 19.30 TV dnevnik, 20.00 V družbi... glasbena oddaja, 20.30 Človek in čas, dokumentarna oddaja, 21.00 Poročila, 21.05 Športna sobota, 21.30 Hadži Arif-Bej, turška nadaljevalka, 22.30 Kronika Sterijevega pozorja (do 23.15)	TV LJUBLJANA 8.55 Poročila, 9.00 Živžav, otroška matineja, 9.50 Modro poletje, ponovitev španske mladinske nanizanke, 10.25 M. Smoje: Veliko mesto, nadaljevalka TV Zagreb, 11.40 625, oddaja za stik z gledalci, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Poročila (do 13.05), 15.25 Primorska oddaja, 16.55 Poročila, 17.00 Visok pritisk, zabavni glasbeni oddaja TV Koper, 17.45 Športna poročila, 18.00 Intermezzo, ameriški film, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 20.00 M. Kranjec: Strici so mi povedali, TV nadaljevalka, 21.20 Propagandna oddaja, 21.25 Slovenci v zamejstvu, 21.55 Športni pregled, 22.25 Evropski pokal v kajaku in kanuju — Soča 84, reportaža (za JRT I), 22.40 Poročila Oddajniki II. TV mreže: 9.00 Oddaje za JLA (do 12.00), 15.25 Montecarlo: Avtomobilske dirke za VN Monaca, prenos (do 17.45/18.15),	TV LJUBLJANA 17.35 Poročila, 17.40 Zgodbe iz Nepričave, otroška serija TV Beograd, 18.10 Tehnologija optičnih vlaknen, in Rože voda, filma z beograjskega mednarodnega festivala, 18.40 Pet minut za rekreacijo, 18.45 Vam — glasba za mlade, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 20.00 Filmi Agrif: Polona Sepe — Glas, V spomin, Zare Lužnik — Koraki, 20.45 Propagandna oddaja, 20.50 35 mm — Filmska debalavnica, ob avstrijskem filmu Počasno umiranje, 22.50 TV dnevnik II Oddajniki II. TV mreže: 17.25 TV dnevnik, 17.45 Slovenske ljudske pravljice, lutkovna serija, 18.00 I. Brlić-Mazuranić: Zgodbe iz davnine, 18.15 Grafiki BiH, izobraževalna serija, 18.45 Glasbeni album, 19.00 Športni grafikon, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Raziskovanja, 20.50 Zagrebška panorama, 21.10 Ženska za pultom, češkoslovaška nadaljevalka, 22.20 Koncert za glas: Radmila Bakočević, 22.55 Kronika Sterijevega pozorja (do 23.40)	TV LJUBLJANA 16.50 Šolska TV: Kdo govori v imenu Zemlje, dokumentarna oddaja iz niza Vesolje, 17.50 Poročila, 17.55 Zgodbe o Poluhcu: Poluhcu v sosedovem vinogradu, 18.10 Quaterara, glasbena oddaja TV Pristifa, 18.40 Pisani svet: Otroci pri delu, 19.05 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 20.00 N. Gordimer: Šest čevljev Zemlje, zahodnonemška nadaljevalka, 21.00 Propagandna oddaja, 21.05 Aktualno, 21.50 TV dnevnik II, 22.05 J. Cage — M. Cunningham: Variacije V, glasbena oddaja Oddajniki II. TV mreže: 17.25 TV dnevnik, 17.45 Gusarji kapitana Kuka, otroška serija, 18.15 Govorimo o zdravju, izobraževalna oddaja, 18.45 Prijatelji glasbe, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Mostovi prijateljstva, glasbena oddaja, 21.05 Zagrebška panorama, 21.20 Koncert Jugoslovanskih opernih prvakov, 22.05 Povodi in sledi, oddaja iz kulture (do 22.35)	TV LJUBLJANA 16.45—22.05 Teletekst RTV Ljubljana, 17.00 Šolska TV: Kdo govori v imenu Zemlje, dokumentarna oddaja iz niza Vesolje, 18.00 Poročila, 18.05 Igrajmo se gledališče: Igralec in njegov... 18.05 Čas, ki živi: Rab, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Film tedna: Prehodi, tunizijski film, 21.35 Propagandna oddaja, 21.40 TV dnevnik II, 21.50 Omizje Oddajniki II. TV mreže: 17.25 TV dnevnik, 17.45 Gusarji kapitana Kuka, otroška serija, 18.15 Govorimo o zdravju, izobraževalna oddaja, 18.45 Prijatelji glasbe, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Mostovi prijateljstva, glasbena oddaja, 21.05 Zagrebška panorama, 21.20 Koncert Jugoslovanskih opernih prvakov, 22.05 Povodi in sledi, oddaja iz kulture (do 22.35)	
TV ZAGREB Prvi program 17.40 Poročila, 17.45 Kako je bilo, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika reških občin, 18.45 Aktualnosti, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 V tretjem Reichu, 21.05 Dober večer, 22.00 Dnevnik, 22.15 Paleta.	TV ZAGREB Prvi program 17.40 Poročila, 17.45 Kako je bilo, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika reških občin, 18.45 Aktualnosti, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 V tretjem Reichu, 21.05 Dober večer, 22.00 Dnevnik, 22.15 Paleta.	TV ZAGREB Prvi program 10.20 Poročila, 10.30 Nedeljsko dopoldne, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Družinski magazin, 13.30 Zdravilne rastline, 14.00 Narodna glasba, 14.30 Planet opic, 15.20 Sestanek brez dnevnega reda, 17.10 Straža na Rheiinu (film), 18.55 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Strici so mi povedali, 21.25 Morje, ljudje, obale, 21.55 Športni pregled.	TV ZAGREB Prvi program 17.30 Poročila, 17.45 Slovenske pravljice, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika bjelovarskih občin, 18.45 Vam, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Veliki talent (drama), 21.15 Izbrani trenutki, 21.50 En avtor, en film, 22.05 Dnevnik.	TV ZAGREB Prvi program 17.40 Poročila, 17.45 Potrebno je hoteli in smeti, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika osijeških občin, 18.45 Glasbena oddaja, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Dialogi, 20.55 Pašniki na asfaltu (film), 22.35 Dnevnik.	TV ZAGREB Prvi program 17.40 Poročila, 17.45 Gusarji kapitana Kljucke, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika varaždinskih občin, 18.45 Prijatelji glasbe, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Obarvana svetloba — Smokey in bandit (film), 22.30 Dnevnik.	TV ZAGREB Prvi program 17.40 Poročila, 17.45 Pešec v avtomobilu, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika splitskih občin, 18.45 Vojvodinski rock, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Monitor, 21.05 Gledališče v hiši, 22.05 Dnevnik.
TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 General Pfeifendeckel (film), 12.00 Risanka, 12.10 Kralj kot pacient — pacient kot kralj, 13.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, pec, 17.30 Risanka, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Papanotikum, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Stari, 21.20 To so bili časi, 22.15 Šport.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, pec, 17.30 Čebela Maja, 18.00 Pisarniške zgodbe, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Najdaljši dan (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 11.00 Šport, 12.00 Tiskovna ura, 13.00 TV v šoli, 14.50 Zgodba o Benny Goodmanu (film), 16.45 Lutke, 17.15 Tao, Tao, 17.45 Klub seniorjev, 18.30 Človek in živali, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Pred viharjem, 21.15 Karl Valentin, 21.35 Simfonija v D, 22.15 Nočni studio.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Avstrija II., 12.00 Burleska, 12.15 Igra z ognjem, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, pec, 17.30 Pasje zgodbe, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Hitreje, višje, močneje, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Šport v ponedeljek, 21.15 Ceste San Franciscu, 22.05 Pohod na Jutrovo (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Zlati časi, 11.20 Šport v ponedeljek, 12.15 Avstrija v sliki, 12.40 Schilling, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, pec, 17.30 Oddaja z miško, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Risanka, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Argumenti, 21.45 Matere.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, pec, 17.30 Čebela Maja, 18.00 Pisarniške zgodbe, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Najdaljši dan (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Divjak iz Srebrnega gozda, 12.15 Risanka, 12.15 Klub seniorjev, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, pec, 17.30 Levo od pingvinov, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 TV kuhinja, 18.30 Družinski magazin, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Vrt (TV film), 21.45 Reportaža iz tujine.
TV MADŽARSKA 8.05 in 15.00 Šolska TV, 9.40 Kupčije dona Sebastiana, komedija, 10.20 Burleske, 10.30 Otok Clipperton, 15.55 Po Romuniji, 16.10 Črno mesto, 1. del, 17.10 Za naše zdravje, 17.25 Studio Pecs, 18.00 Okno, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Neznani Chaplin, 1. del, 20.55 Kviz, 21.25 Magelan; za mladino, 22.10 Mrzla pot, ameriški film, 23.40 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.10 Naš ekran, 8.10 Za otroke, 9.50 Ponovitve, 13.40 Cimbori, 14.30 Pot do skrivnosti, 15.10 Sci-serija, 16.45 Kubarska knjiga, škuka na žaru, 17.10 Phenjan, reportaža, 17.45 Računalnik, 9. del, 18.15 Telerama, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Nonstop nonsens, TV film, 20.50 Neznani Chaplin, 2. del, 21.45 Midem gala, 22.35 Nana, 1. del, 23.30 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.10 Za otroke, 10.45 Carovniško srečanje, 14.10 Ljudski umetnik Gyula Sötö, 14.35 Napovedi sporeda, 15.05 Zeleli ste; spored po želji gledalcev posebna izdaja za podjetje MEH, 16.40 Ob dnevu prosvetnih delavcev, 17.20 Možgansko prvenstvo, 18.00 Delta, 19.00 Teden, 20.00 Poročila, 20.05 Neznani Chaplin, 2. del, 20.55 Frizer, KFT-show, 21.30 Razgovor.	TV MADŽARSKA Drugi program 17.00 Šport, 17.30 Olimpijci gredo na vzhod, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Bonanza, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Zlati časi, 21.15 Čas v sliki, 21.45 Schilling, 22.05 Neki zakon (film).	TV MADŽARSKA 8.30 in 15.00 Šolska TV, 10.10 Napaka, francoski film, 16.15 Ne le za žene, 16.35 Pesem doni, 17.05 Rubens, 1. del nanizanke, 18.00 Mag Verebes, 18.25 Kronika Južnega Alfölda, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Kariera nekega sleparja, poljska nanizanka, 20.55 Studio 84, kulturni teater, 21.55 Moje ime je Bela Balogh, 22.05 Ponujam gospodarstvu, 22.25 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.05 in 15.00 Šolska TV, 10.00 Ponovitve: Delta; Banda Črne Mačke, 16.40 Nega govora, 17.00 Igrani film, 18.10 Božja sodba na Filipinskih otokih, 18.50 Obvestila, služba za stik z javnostjo, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Belgija—Madžarska, prijateljska meddržavna nogoletna tekma, prenos iz Bruslja, 21.50 Tarča, agijske serijske kriminalne, 22.40 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.30 in 12.00 Šolska TV, 9.45 Igrani film, 16.00 Čez šestdeset, spored studia Szeged, 16.35 Bodočnost Šolska; o posvetovanju pedagogov, 17.10 Perpetuum mobile, 17.15 TV borza, 17.55 Kako je bilo... 19.30 TV dnevnik, 20.00 Forum; o gospodarstvu, 21.30 Mednarodni glasbeni turnir iz sporeda TV DDR, 22.05 Legenda iskanja, portret, 22.45 TV dnevnik.
TV KOPER 14.00 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TVD Poročila, 17.05 TV šola, Emily — risanke, Mala Hexi — animirane lutke, Živeti na Savi — dokumentarec iz serije Reka Sava, 18.00 Lovca — televizijski serijski film, 18.50 Risanka, 19.30 TVD Stičiče, 19.50 Aktualna tema, 20.20 Kdo neki tam poje — film — Igrajo: Pavle Vujisic, Dragan Nikolic, Aleksandar Berber, Neda Arneric, Režija: Slobodan Šijan, 18.30 Skozi vse vetrove — dokumentarna iz serije Opera narave, 19.00 Risanka, 19.30 TVD Stičiče, 19.50 Folk art: Madame Curie Sklodovska — folklorna skupina iz Poljske, 20.20 Izkušnja — televizijski film iz serije Lucy in njeni, 20.50 Diamanti na nebu — dokumentarna oddaja, 21.50 TVD vse danes, 22.00 Nočni film.	TV KOPER 15.45 Videomix — glasbena oddaja (ponovitev), 17.45 Rokomet: Ljubljana, Jug, trofeja — finale, 19.00 Risanka, 19.30 Stičiče — tednik TV dnevnika, 19.45 Visoki pritisk — glasbena oddaja, 20.30 Veliki Buster Keaton — film — Igra: Buster Keaton, Režija: Veron P. Becker, 22.00 Avtomobilizem — Montecarlo: Velika nagrada, Monaco Formula 1, 23.00 Živeti z naravo — dokumentarna oddaja, 23.30 Teatar 83 — glasbena oddaja pod vodstvom Luciana Minghertija.	TV KOPER 14.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TV poročila, 17.05 TV šola, »Il Cantapiccolo« — Mednarodni festival otroških pevskih zborov, 17.30 Lov na duhove — televizijski film iz serije Kim & CO, 18.00 Lovca — televizijski serijski film, 18.50 Risanka, 19.30 TVD Stičiče, 19.50 Obzorja: Atom, ta neznanika — dokumentarec iz serije Nuklearna revolucija, 20.20 Zbogom Ringo — film — Igrajo: Giuliano Gemma, Evelyn Stewart, Režija: George Finley, 21.55 TVD vse danes, 22.05 Veter in hrast — TV nadaljevalka — 4. del	TV KOPER 14.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TVD Poročila, 17.05 TV šola, »Il Cantapiccolo« — Mednarodni festival otroških pevskih zborov, 17.30 Zbogom Ringo — film — Igrajo: Giuliano Gemma, Evelyn Stewart, Režija: George Finley, 21.55 TVD vse danes, 22.05 Veter in hrast — TV nadaljevalka — 4. del	TV KOPER 14.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TVD Poročila, 17.05 TV šola, »Il Cantapiccolo« — Mednarodni festival otroških pevskih zborov, 17.30 Zbogom Ringo — film — Igrajo: Giuliano Gemma, Evelyn Stewart, Režija: George Finley, 21.55 TVD vse danes, 22.05 Veter in hrast — TV nadaljevalka — 4. del	TV KOPER 14.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TVD Poročila, 17.05 TV šola, »Il Cantapiccolo« — Mednarodni festival otroških pevskih zborov, 17.30 Zbogom Ringo — film — Igrajo: Giuliano Gemma, Evelyn Stewart, Režija: George Finley, 21.55 TVD vse danes, 22.05 Veter in hrast — TV nadaljevalka — 4. del	TV KOPER 14.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TVD Poročila, 17.05 TV šola, »Il Cantapiccolo« — Mednarodni festival otroških pevskih zborov, 17.30 Zbogom Ringo — film — Igrajo: Giuliano Gemma, Evelyn Stewart, Režija: George Finley, 21.55 TVD vse danes, 22.05 Veter in hrast — TV nadaljevalka — 4. del

*Že eno leto v grobu spiš,
a v našem srcu še živiš.
Ne mine ura, dan, ne noč,
ti z nami vedno si navzoč.*

V SPOMIN

31. maja mineva eno leto, polno žalosti, odkar nas je za vedno zapustil naš dobri mož, oče in dedek

Mihael Pušenjak

iz Kamenščaka

Dragi mož in dobri očka, prezdaj si odšel od nas. Tiha in prazna je ostala naša hiša, a v naših srcih boš živel do konca dni. V spomin na tebe na tvojem grobu rožice cvetijo, ker težko, težko je bilo slovo.

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob.

V GLOBOKI ŽALOSTI: žena Milika, hčerke in sinovi z družinami

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je po krajši bolezni za vedno zapustil naš brat in stric

Franc Ščavničar

iz Dolgovaških goric

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga spremljali na zadnji poti. Hvala duhovniku in pevcem za pogrebni obred.

Dolga vas, 23. maja 1984

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

15. maja nas je v 85. letu starosti zapustila naša draga mama, stara mama in babica

Marija Oček

iz M. Sobote

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Hvala tudi duhovniku Novaku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — najlepša zahvala!

M. Sobota, 17. maja 1984

Žalujoči: hčerke Hermina, Milka in Mariška z družinami, snaha Anika z družino, vnuki z družinami in ostalo sorodstvo

*Prezdaj čas prešel je za oddih,
dom je prazen, dom je tih,
ker tebe dragi mož in očka ni,
da bi skupaj še bili.*

ZAHVALA

Boleča je resnica, ko se zavedamo, da nas je nepričakovano, tiho in brez slovesa v 70. letu starosti zapustil dragi mož, oče in stari oče

Franc Sinic

iz Vanča vasi

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Prisrčna hvala g. duhovniku za pogrebni obred in poslovilne besede, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS za poslovilne besede in godbi za odigrane žalostinke.

Hvala vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi.

Žalujoči: žena Hermina, sin Feri ter hčerki Marta in Danica z družinami ter ostalo sorodstvo

*Ak silni glas bi gromu vzel,
da razodel bi vsem ljudem,
kar sem trpel, saj zase vem,
nihče nikdar bi ne verjel.*

ZAHVALA

Tiho in mirno, kakor je živel, nas je 18. maja brez slovesa v 55. letu zapustila naša draga žena, mama, sestra, tašča in babika

Gizela Balažic

roj. Zrim
iz M. Sobote, Mikloščeva 26

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti in njen grob zasuli z vencem in cvetjem. Hvala g. duhovniku Recku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS Turropolje in predstavnici DO Mura za poslovilne besede, sodelavcem iz Centra za vzgojo in izobraževanje kadrov, Mure, Panonije in frizerskega salona Srečka.

Hvala tudi vsem, ki ste nam pismeno izrekli sožalje ter darovalcem za maše.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

M. Sobota, Rogašovci, Satahovci, Ljubljana, Veržej, Dokležovje, Gradišče

Žalujoči: mož Karel, sin Bojan z ženo Majdo, vnuka Alen in Marijo, sestra Marjeta ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube

Vilme Vratarič

roj. Horvat
iz Martjanec 45

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku, ji darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Hvala predstavnici krajevne skupnosti za besede slovesa in č. g. duhovniku za pogrebni obred.

Žalujoči: VSI NJENI

V SPOMIN

Vse je minljivo, razen spomina na žalostna štiri leta, odkar nas je 2. junija 1980 kruta usoda ločila od našega ljubega

Janeza Fujsa

iz Šalovec

V naših srcih še živiš in boš živel do konca naših dni.

ŽALUJOČI: VSI TVOJI

*Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči,
tam sonce sreče ti ne vgasne,
resnice sonce ne stemni.*
(S. G.)

V SPOMIN

26. maja so minila štiri leta, odkar je nehalo biti plemenito in dobro srce dragega moža, očeta in dedka

Janeza Nemca

iz Krapja

Tvoje življenje je za vedno ugasnilo. Ostala sta praznina in boleč spomin na tebe, toda v naših srcih še živiš in boš živel do konca naših dni.

ŽALUJOČI: VSI TVOJI

*Ak silni glas bi gromu vzel,
da razodel bi vsem ljudem,
kar sem trpel, sam zase vem,
nihče nikdar bi ne verjel.*
(Gradnik)

ZAHVALA

19. maja nas je po težki in dolgotrajni bolezni v 56. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, zet, brat in svak

Matija Zadavec

iz Lipe

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, botrini, sovaščanom in znancem, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Prisrčna hvala g. župniku, pevcem in govorniku za pogrebni obred ter gasilcem za izkazano čast.

Lipa, M. Sobota, Maribor, 20. maja 1984

Žalujoči: žena Cecilija, sin Matko z družino, hčerka Zdenka z družino, tast, tašča ter brat Janez in svakinja Marija z družinama

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega in nepozabnega moža, očeta, atija, brata, strica in svaka

Franca Glavača

upokojenca PTT podjetja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, stanovalcem, prijateljem in znancem, ki ste nam ustno ali pismeno izrazili sožalje, spremljali pokojnika v tako velikem številu na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje.

Posebno zahvalo izrekamo zdravniku dr. Horvatu in dr. Gašparcu ter ostalemu zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice v M. Soboti za vložen trud in skrb pri zdravljenju pokojnika. Zahvala velja tudi g. duhovniku za pogrebne molitve, pevcem za odpete žalostinke, govornikom PTT podjetja in lovske družine Dolina za poslovilne besede, kolektivom TOZD Kartonaža, TOZD Tiskarna — oddelek strojnica, MI TOZD Predelava mesa-skladišče-pakirnica, PTT servisa, lovskim registrom Zveze lovskih družin Prekmurja in članom lovske družine Dolina ter drugih lovskih družin za nepozabno lovsko slovo.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: žena, sinova z družinama, brat in sestra ter ostalo sorodstvo

— RADENCI —

Srečanje radioloških tehnikov

Slovensko društvo radioloških tehnikov, ki letos praznuje 30-letnico delovanja in šteje okrog 350 članov je skupaj z društvom radioloških tehnikov Hrvaške pripravilo v Radencih od 24. do 27. maja strokovni seminar, ki se ga je udeležilo 250 članov in gostov. Tu so bili predstavniki iz celotne države ter gostje iz ZR Nemčije in Avstrije. Namen tovrstnih srečanj višjih radioloških

tehnikov je dvig strokovnega dela in izmenjava izkušenj. Radence pa so si izbrali predvsem zato, ker je del dejavnosti Radenske zdraviliški in so tako zelo primerni za tako srečanje, nam je povedal predsednik slovenskega društva radioloških tehnikov Marjan Kofjač.

V Pomurju je zaposlenih 15 višjih radioloških tehnikov, od tega kar 10 v splošni bolnišnici. Ta dejavnost se je v naši pokrajini za-

čela razvijati pred desetimi leti, ko je bil v splošni bolnišnici zaposlen prvi specialist rentgenolog. Čeprav so se razmere za delo od takrat pa do danes zelo spremenile, so za pomurske radiološke tehnike še vedno težavne, predvsem zaradi preobremenjenosti. Po besedah višjega rentgenskega tehnika Ivana Ivaniča se zavarovanci prepogosto odložajo za rentgenske preglede, včasih jih tudi po nepotrebnem izsiljujejo, ne da bi se zavedali, da taka preiskava ni brez posledic zaradi sevanja, kar še posebej velja za otroke, mladino in nosečnice. Zato ne bo odveč opozorilo, da bi zavarovanci pri odločanju za rentgenske preiskave morali bolj upoštevati navodila zdravnikov.

F. Maučec

GOVORITE NEMSKO?

Nekaterim učencem srednješolskega centra tehniško-pedagoške usmeritve v Murski Soboti tako dobro teče nemška govorica, da so postali republiški in celo državni prvaki. Tako so **Alenka Sagadin** (2. raz. NA—MA), **Milena Polanič** (2. raz. pedagog. usmeritve) in **Marjan Vaupotič** (2. raz. NA—MA) na republiškem tekmovanju v znanju iz prvega tujega jezika nemščine osvojili prva tri mesta, na državnem tekmovanju, ki je bilo pred nedavnim v Čakovcu, pa je najboljši Marjan Vaupotič, Milena Polanič je osvojila 4. mesto, Alenka Sagadin pa se je uvrstila na 6. mesto.

J. G.

Aktiv društva novinarjev Slovenije za Pomurje je organiziral že tradicionalno srečanje v malem nogometu med novinarji Radia Győr iz Madžarske in novinarji Pomurja. Kot gostje pa so nastopili nogometaši TMI iz Murske Sobote. Prvo mesto je osvojilo moštvo Aktiva novinarjev Slovenije za Pomurje pred TMI in Györom. Srečanje je bilo pristržno in potrdilo že večletne prijateljske stike med novinarji iz Madžarske in Pomurja. Srečanje so omogočili: **SOZD ABC Pomurka — DSSS, Zunanja trgovina, TMP, Agroservis, HKS, KG Rakičan, KZ Panonka, Obrtna zadruga — prevoznništvo, Obrtna zadruga Prekmurka, Agromerkur Radenska, Potrošnik, Avtoradgona, Beltinka in Sobota ter obrtniki: Alojz Kerčmar, Stanko Denko, Branko Fijok, Marta Zemljčič, Majda Kolbi, Franc Topolovec, Zlatko Tkalcčec, Dorjan Gerenčar, Franc Poredoš in Joža Gjarek.**

Foto: F. Maučec

Visoka državna odlikovanja

V sejni sobi skupščine občine v Murski Soboti je bila slovesna podelitev odlikovanj več zaslužnim delavcem iz soboške občine, ki jih je odlikovalo predsedstvo SFRJ. Predsednik skupščine občine Martin Horvat je izročil red dela z zlatim vencem Mariji Skledar, red zasluga za narod s srebrno zvezdo Janku Haklu, red dela s srebrnim vencem pa so prejeli Milan Benkič, Franc Šifnar in Zlata Voroš. Medaljo zasluga za narod je dobil Stefan Ščap, medaljo dela pa Marija Kolmanko in Olga Mavrič.

Podobna slovesnost je bila tudi v delovni organizaciji Mesna industrija ABC Pomurka, kjer je predsednik SO Martin Horvat podelil odlikovanja predsedstva SFRJ, red dela s srebrnim vencem Stanislavu Babiču, Stanislavu Gobcu, Lukviku Küplenu, Elizabeti Pihler, Ivanu Rengeu, Karlu Šišku in Eleku Verešu, medaljo dela pa Julijani Ivanuš.

M. Jerše

6. POULIČNI TEK V G. RADGONI OB DNEVU MLADOSTI

KLJUB MUHASTEMU VREMENU MNOZICNO

Tudi nestalno vreme ni preprečilo, da se na predvečer dneva mladosti na radgonskih ulicah ne bi pomerilo 270 tekmovalcev in tekmovalk na 6. teku mladosti, ki sta ga tudi tokrat vzorno organizirali OK ZSMS in ZTKO. Največ je bilo mladih in domačinov, prišli pa so tudi iz drugih krajev Pomurja, iz Maribora in sosednjega Lenarta. Novost pa je bil tek moških in deklet v absolutni kategoriji in štafetni tek, ki se je točkval za občinske sindikalne igre. Zmagovalci: Tek otrok s starši: Simona Stranič; 5. in 6. let: Maša Hojnik, Miran Balažič; 1. in 2. r. OŠ: Simona Mlinarič. Iztok

Brus; 3. in 4. r. OŠ: Sanda Sep, Zvonko Strah; 5. in 6. r.: Romana Polanc, Milko Škrobar; 7. in 8. r.: Romana Mlakar, Darko Konšak; 16. do 20. let: Marija Grajfer (G. Radgona), Bojan Ješovnik (AK Lenart); 21. do 30. let: Marko Trstenjak (G. Radgona); nad 31. let: Cilka Čizmaziya, Štefka Rožman, Biserka Flegar (vse Bakovci), Franci Klemenčič (G. Radgona); absolutna: Jožica Kovačič (AK Pomurje), Borut Podgornik (AD Maribor); štafete: ženske — SSGT Radenci, moški — Partizan Radenci.

V. Paveo

ENOROČNE ARMATURE

armal

enostavnost
zanesljivost
prijeten estetski videz
dolga življenjska doba
garancija 5 let

Za učence osnovne šole Križevci pri Ljutomeru je bil 25. maj velik dogodek. Takrat so jih namreč obiskali številni ugledni gostje, med njimi tudi članica sveta federacije Vida Tomšič. Učenci so jim na izviren način predstavili knjigo z naslovom *Ziv sem in zdrav*, ki jo je pred kratkim izdala založba Borec, v njej pa je orisana življenjska pot Vidinega brata Branka Bernota-Aljaža, po katerem nosi križevska osemletka ime. Delo sta napisala Jože Gosnar in Drago Novak, ki sta prav tako prišla med križevske šolarje. Le-ti so obiskovalcem obljubili, da bodo to knjigo prebrali za bralno značko in da bodo s ponosom obujali spomin na partizana Aljaža, ki je padel v noči od 2. — 3. februarja leta 1945 v Logarovcih v boju z vlasovsko fašistično tolpo.

Tekst in foto: J. Graj

Mladi se zblizujejo

Med mladimi iz Körmenda in Murske Sobote se že več let utrjuje prijateljski stiki. Tako je marca na Madžarskem gostoval mladinski pevski zbor srednješolskega centra tehniško-pedagoške usmeritve v Murski Soboti, mladi körmendski pevci pa so vrnili obisk minul petek in soboto. Najprej so se udeležili proslave dneva mladosti na srednješolskem centru, popoldne pa so obiskali tovarno Mura. Drugi dan so si ogledali kulturni center v Murski Soboti, zvečer pa nastopili na kulturni prireditvi v Šalovcih, kjer so pred polno dvorano obiskovalcev zapeli tudi dve slovenski pesmi.

J. G.

Priznanja ob dnevu mladosti

Ob dnevu mladosti je bila v Galeriji Kulturnega centra v Murski Soboti slavnostna seja občinske konference zveze socialistične mladine. Slavnostni govor je imela Danica Gašpar, članica predsedstva OK ZSMS, zatem pa so podelili priznanja — srebrne znake mladinske organizacije. Prejelo jih je 11 mladih družbenopolitičnih delavcev, ki so se uveljavili na različnih področjih. To so: Vera Gabor (Beltinka), Janez Breznik (OO ZSMS Beltinci), Jolanda Feher (dom učencev Murska Sobota), Darinka Škrilec (SKŠ Rakičan), Ksenija Kranjc (dom učencev Rakičan), Melita Matko (zdravstvena šola), Marjan Embersič (OO ZSMS Trdkova), Edita Rituper (srednješolski center), Slavko Jauk (SLO in DS), Marjan Horvat (klub mladih) in Drago Györek (za delo v klubu mladih in na MDA). Za mentorsko delo pa so dobili priznanja Janez Konkolič (OŠ Pucanci), Jože Turkl (Mura), Jože Rogan (Trdkova), Anton Kos (Murska Sobota), Jože Vild (M. Sobota) in Jože Bagaroš (Tišina).

Nato so učenci srednje zdravstvene šole nastopili z recitalom Kosovelovih Integralov, po slavnostni seji pa so odprli razstavo »Otroška likovna ustvarjalnost in likovni svet mladih v knjigi«.

Najvišje priznanje republiške konference ZSMS — zlato znak za dolgoletno uspešno aktivnost v mladinski organizaciji je letos prejela Lilijana Flisar, zlato plaketo ZSMS kot najvišje priznanje za aktivnost na področju družbenih organizacij in društev pa OO ZSMS Trdkova.

Milan Jerše